



**OBAVIJESTI VOJNOG ORDINARIJATA**  
**Službeno glasilo Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj**

**Izdavač:**

Vojni ordinariat u Republici Hrvatskoj  
Zagreb, Ksaverska cesta, tel: 01/46 70 660, 46 70 659, (37 84 489-MORH)  
faks: 01/46 70 662  
[www.vojni-ordinariat.hr](http://www.vojni-ordinariat.hr)  
e-pošta: [vojni.ordinariat@morh.hr](mailto:vojni.ordinariat@morh.hr)

**Odgovara:**

Mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij

**Uredio:**

Mladen Čobanović

<b>KORIZMENA PORUKA VOJNOG ORDINARIJA</b>	5
Posvećene osobe – kritika površnosti	5
<b>SVETA STOLICA</b>	7
Ne više robovi, nego braća	7
Isus je spasenje za sve ljude i sve narode	12
Sapientia cordis. "Bjeh oči slijepcu i bjeh noge bogalju" (Job 29, 15)	13
Očvrsnite srca (Jak 5, 8)	15
<b>HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA</b>	17
Poruka biskupa HBK za predsjedničke izbore 2014.	17
Čestitka predsjednika HBK novoizabranoj Predsjednici RH	18
Vjerovati u napredak i uspjeh	19
Priopćenje s XVII. redovnog godišnjeg zasjedanja HBK i BKBIH	20
<b>VOJNA BISKUPIJA</b>	21
<b>IZVJEŠĆA I DOGAĐAJI</b>	21
Posjet Hrvatskog generalskog zbora Vojnom ordinarijatu	21
Božićno čestitanje u Vojnom ordinarijatu	23
Božićna poruka mons. Jezerinca vojnicima HVRCON-a u Afganistanu	28
Sastanak vojnih i policijskih kapelana Vojnog ordinarijata	29
<b>LJETOPIS VOJNOG ORDINARIJATA</b>	30
<b>PROPOVIJEDI VOJNOG ORDINARIJA</b>	39
Predavanje dr. Petra-Krešimira Hodžića, voditelja Ureda HBK za život i obitelj, na susretu svećenika Vojnog ordinarijata	50

## Posvećene osobe – kritika površnosti

Draga braćo i sestre, svi vi pripadnici Vojne biskupije, obraćam vam se u korizmenom broju naših Obavijesti kao vaš pastir i brat koji zajedno s vama želi razmišljati nad tajnom naše posvećenosti Bogu. To činimo u kontekstu Godine posvećenog života (od 30. studenoga 2014. – 2. veljače 2016.), koju je papa Franjo proglašio kao vrijeme u kojem ćemo vidjeti ljepotu svake naše osobe, ljudi i osobito Crkve u njezinom bogatstvu darova. Mnogi su ordinariji u Republici Hrvatskoj kao i ustanove koje se bri- nu o posvećenom životu, objavile svoje poslanice okolnošću tog milosnog vremena. I sam bih htio da u vrijeme Korizme, koje je vrijeme intimnosti u vlastitom biću, ali i u našem odnosu s Bogom i drugima, pokušamo doista čuti sebe i Boga te prihvati njegovu ponudu za naše ostvarenje. Želio bih vam uputiti riječ o Božjem pozivu kao našoj temeljnoj pozvanosti, o životu kao otajstvu u kojem aktivno sudjeluju Bog i čovjek, ali i o potrebi slušanja zova Božjega utkana u naš život. Ovo slušanje života, temeljno je za razumijevanje poziva. Najveća poteškoća je kako ispravno razumjeti život kao boravak u jednoj Prisutnosti koja je samo vjerom dokučiva. I dok se ne zbude to otajstveno razumijevanje života, nema zamjećivanja, ni poziva ni odziva. Tamo gdje se to shvati, sami život iz sebe počinje djelovati u skladu sa svojim vapajem i potrebom ostvarenja. Tako, ispuniti poziv u stvari i nije drugo nego posve ostvariti svoju cjelovitu egzistenciju kojom ćemo služiti drugima. Uočava se, rekao bih, velika i neodgodiva potreba dubokog zamjećivanja događanja i slušanja govora tog otajstva.



### Oskudno razumijevanje života

Moramo se vratiti sakralnom razumijevanju života. To sakralno razumijevanje izvorno je shvaćanje života, koje nam govori da i prije nego smo bili, poziv je bio kao zov na postojanje. Taj zov na oblikovanje onoga što je u naumu Božjem da postane u povijesti, čekao je vrijeme da iz tog srca Božjega izvrijemo. To se dogodilo u času kad su se

ostvarile medijacije koje omogućuju da se pojavimo: stvaračkom ulogom tate i mame ta otajstvena pozvanost postaje fizička stvarnost, naš pojavak u povijesti. Uočavamo kako je nakon poziva na postojanje, slijedio poziv na nastajanje: otkrivanje naše zadatosti i mogućnosti njezinog ostvarenja.

Dragi vjernici, ako ne vidimo sve onako kako doista jest, nećemo ništa vidjeti. I zato je važno naglasiti i podcrtati neizbjegne činjenice zahvata Božjega u ono što mi jesmo: poziv na postojanje, poziv na nastajanje i ostvarenje. Riječ je o vremenu i procesu u kojemu otkrivamo sebe i svoje mogućnosti. Događa se veličanstvena samospoznaja u kojoj prvo i najvažnije mjesto zauzima Gospodar života. U toj samospoznaji otkrivamo dar položen u naše osobe i mogućnosti toga dara. Otkrivamo da smo po toj obdarenosti okrenuti i upućeni na druge: na potrebe svijeta i vremena u kojem smo pozvani. Ovo dvoje ide zajedno. Polog dara i potreba vremena.

Biti pozvan znači shvatiti se kao kap u nepreglednim vodama koje vječno teku iz nepresušnog Izvora. Izvor ne može ne teći, jer ne može ne biti. Taj izvor je Bog. On ne može ne pozivati bića na život, jer je sami Život. On ne može ne stvarati, jer je po naravi Tvorac. On ne može ne biti povezan s nama, sa svojim djelom, jer smo kapi ogromnih voda koje teku iz božanskog Izvora. Možemo ne biti s vodama, ali ne možemo ne biti voda, makar bili i samo kap. Možemo biti odvojeni od tijeka voda i negirati poveznice kapi tijeka vode, što znači ne spoznati, ne biti svjestan, ne imati aktivnu klicu života, ali ne možemo ne biti voda ako smo kapi vode. Osobni poziv u stvari znači biti kap i zato je važno zadržati svijest o identitetu vode, tj. o zajedništvu s Bogom misterijem. Biti jedna od kapi koje tvore vodu, koje tvore misterij života, koje su „sastavnice“ Boga ukoliko smo „provreli“ iz njega, spasonosno je za smisao onoga tko smo. Svatko od nas je jedna od kapi koja će biti dio svog oblaka - svoje grupe pozvanika. Biti jedna od kapi koja će pasti u određeno vrijeme, koja će pasti na određenu zemlju s ciljem da podrži nastanak i rast života. To je smisao poziva.

## Sve nalazi svoj smisao u drugome

Pozvanost znači biti u funkciji života i ako s tim pristupom gledamo svijet on je pun pozvanih ljudi i nema ljudskog bića koje nije pozvano, a korijenski identitet ljudskog bića je biti pozvanik. Biti pozvan stvara ljudsko biće, tvori ga. Naravno, Božjom silom. Nakon poziva na postojanje, slijedi oblik pozvanosti na sustvaranje, odnosno na darivanje života - biti roditelj. Potom poziv na odgoj života - škola i izobrazba. Pa poziv na traženje, istraživanje života - znanost. Poziv na kvalitetu života - liječnik, medicinsko osoblje, svećenik. Poziv na olakšanje života - praktična, tehnička znanja. Poziv na zamjećivanje slike dimenzije života i sveti smisao života - osobe posvećenog života čiju Godinu slavimo.

I na ovom ću se malo zadržati, jer je kontekst ovog govora kontekst Godine posvećenog života. Poziv na posvećenje života. Mogli bismo to reći i ovako: poziv na „posvećenje“ životu. Uzmite sad tu lijepu hrvatsku riječ „posvetiti“: posvetiti nekome pažnju; posvetiti nekome ljubav, vrijeme, darove. Posvetiti znači pripadati, dati se bez interesa, jer Bog je biće koje samo ljubi i ako ima ikakav interes onda je to samo ljubav. I on poziva muškarce i žene koji će se na njegov način posvetiti životu i koji će tako posvećivati život. Biti član „posvećenog života“ znači biti za druge na Božji način. Djelovati iz ljubavi. Imati mjerilo ljubavi i biti snagom ljubavi. Znači učiniti vidljivim ono što nam je još skriveno, a nalazi se u Božjem srcu do kojeg mogu doprijeti samo „proroci“ Božjeg uma i srca. To je duhovni poziv.

Možemo reći da posvetiti život znači „otkupiti“ ga danas; otkupiti život od mentaliteta „slučajnosti“, od kriterija „korisnosti“, od mjerala „provizornosti“, od mentaliteta „besmisla“ i „jednokratnosti“, odnosno od jednodimenzijsalnosti. Posvetiti se znači omogućiti životu da se izrekne u svojoj ozbiljnosti misterija koji u povijesti postaje mjesto Prisutnosti.

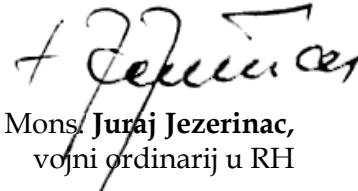
## Božja šutnja i šok poziva danas

Bog i danas poziva u posvećeni život. Ovo „danasm“ ima smisla samo ako u njemu naziremo vječno Božje „sada“ u kojem valja zamjetiti sebe kao stvarnost s kojom Bog računa. Doista, Bog ne može ne biti on, ne može ne djelovati kao Bog. Poziv, stoga, s njegove strane nije upitan i on je stalan u mnoštvu varijacija od kojih smo samo neke spomenuli: roditelj, pedagog, znanstvenik, liječnik, svećenik, tehničar... Svi su izgledi da se „poziv“ neće čuti, barem ne danas, sve dok se egzistencija (život) ne oglasi sa svojim vapajem, što znači da se u svakome od nas javlja nasušna

potreba čuti sama sebe. Poziv se ne može zamijetiti dok ga se ne uoči kao dubinsku (korijensku) potrebu bića. On nije nešto dodano životu, nego je bilo bića: njegova žila kučavica. Stoga odazvati se pozivu je biti dosljedan sebi, biti na tragu vapaja svoga bića. Bog ne zove niti mimo niti protiv egzistencije. Bog zove po njoj. I treba ju dobro razumjeti i treba ju brižno čuvati.

Danas kao da imamo iskustvo Božje šutnje; a u stvari to je zatrpanost naše egzistencije i nećemoć bića da tako glasno krikne da bismo ga čuli. To bih i ovako rekao: radi se o poremećaju „slušnog sustava“ u odnosu na zov bića, ponude biću i mogućnosti bića. Zatajio je sustav. Egzistencija je zatrpana i ne znamo gdje je Bog: „Adonde te escondiste...“, pitao bi Ivan od Križa, „Gdje se sakri...? Sve postoji, i on u svemu postoji, ali to treba čuti. Zbog situacije zatrpanosti egzistencije, danas su sve aktualniji „proročki“ pozivi na „posvećeni život“ tj. pozivi u odrasloj dobi i iznenadni. Kako je nestala sakralnost egzistencije, koja je bila prisutna u ranijim obiteljima i obiteljsko-božanskim odnosima, danas se do te sakralnosti može doći samo kroz osobni „šok“, koji može biti šok zla ili šok milosti. Čini se da se danas samo „šokom“ može prodrijeti do vapaja egzistencije za smislim.

U tom duhu, draga braćo i sestre, potičem i ohrabrujem vojne i policijske kapelane da kroz ovu Korizmu u kapelanjama pokrenu događanja u kojima će vjernici Vojne biskupije osjetiti svetu dimenziju života, preporodnu snagu krštenja, spasenjsku ulogu Crkve, prodor u kvalitetu života s okusom božanskoga snagom molitve i liturgijskih slavlja. Volio bih da oživi smisao pozvanosti na „posvećenje života“. Neka ova Korizma bude tih hod kroz vlastito biće u svjetlu Objave. Neka nam Korizma ne prođe u pukom čekanju određenih slavlja s ciljem da ih obavimo, ali da nas nutarnje mimođu. Bilo vam sveto ovo vrijeme četrdesetodnevni hoda u kojem ćete spoznati snagu prisutnosti Božje u svom životu tako da će vam sveti hram postati vaše biće u kojem ćete oči u oči gledati sebe i Boga u vama. I Uskrs će tada biti drugačiji.



Mons. Juraj Jezerinac,  
vojni ordinarij u RH

Na spomandan sv. Franje Saleškoga, 23.  
siječnja 2015.

## Ne više robovi, nego braća

*Poruka pape Franje za Svjetski dan mira 2015.*

1. Na početku nove godine, koju prihvaćamo kao milost i dar ljudskom rodu, želim uputiti, svakom muškarcu i ženi kao i svim narodima i državama svijeta, čelnicima država i vlada te vjerskim vođama, iskrene želje za mirom, koje pratim svojom molitvom da prestanu ratovi, sukobi i mnoga trpljenja i patnje izazvane bilo ljudskom rukom bilo starim i novim epidemijama i razornim učincima prirodnih katastrofa. Molim na poseban način da se, odgovarajući na naš zajednički poziv da surađujemo s Bogom i sa svim ljudima dobre volje na promicanju sklada i mira u svijetu, možemo othrvati napasti da se ponašamo na način nedostojan našeg čovještva.

U svojoj prošlogodišnjoj poruci za Svjetski dan mira, primjetio sam da "želja za puninom života... uključuje onu nezatomljivu čežnju za bratstvom, koja nas potiče prema zajedništvu s drugima i ospozobljava nas da ih ne promatramo kao neprijatelje ili suparnike, već kao braću koju treba primiti i prihvati" (1). Budući da je

čovjek po svojoj naravi biće odnosa, kojem je određeno ostvarivati se kroz međusobne odnose nadahnute na pravdi i ljubavi, za njegov je razvoj od temeljne važnosti da mu se prizna i poštuje dostojanstvo, sloboda i autonomija. Nažalost, uvijek prisutna pošast izrabljivanja čovjeka od strane drugog čovjeka nanosi tešku ranu životu zajedništva i našem pozivu uspostave međusobnih odnosa prožetih poštivanjem, pravdom i ljubavlju. Ta odurna pojava, koja dovodi do gaženja temeljnih prava drugoga i zatiranja njegove slobode i dostojanstva, ima mnogo oblika na koje se želim kratko osvrnuti, da bismo, u svjetlu Božje riječi, sve ljudi smatrali "ne više robovima, nego braćom".

### Osluškivanje Božjeg nauma o čovjeku

2. Tema koju sam izabrao za ovu poruku preuzeta je iz poslanice svetoga Pavla Filemonu, u kojoj Apostol traži od svoga suradnika da pri-



mi Onezima, bivšeg roba samoga Filemona koji je sada postao krščanin te je, dakle, prema Pavlu, zavrijedio da ga se smatra bratom. Ovako piše Apostol naroda: "bi za čas odijeljen da ga dobiješ zauvijek – ne kao roba, nego više od roba, kao brata ljubljenoga" (Flm 1, 15-16). Postavši krščanin Onezim je postao Filemonov brat. Tako obraćenje Kristu, početak života življena kao učeništvo u Kristu, predstavlja novo rođenje (usp. 2 Kor 5, 17; 1 Pt 1, 3) koje rađa bratstvo kao temeljnu svezu obiteljskog života i temelj društvenog života.

U Knjizi Postanka (usp. 1, 27-28) čitamo da je Bog stvorio čovjeka muško i žensko i blagoslovio ih da rastu i množe se: on je učinio Adama i Evu roditeljima od kojih je, odgovarajući na Božju zapovijed da se plode i množe, poteklo prvo bratstvo između Kajina i Abela. Kajin i Abel su braća jer su izašli iz istog krila. Samim tim su istog porijekla, naravi i dostojanstva kao i njihovi roditelji koji su stvorenici na Božju sliku i priliku.

Ali bratstvo izražava također raznolikost i razlike koje postoje među braćom i sestrama, premda su od iste majke rođeni i imaju istu narav i isto dostojanstvo. Kao braća i sestre, dakle, svi su ljudi po naravi povezani s drugima, od kojih se, istina, razlikuju ali s kojima dijele isto porijeklo, naravi i dostojanstvo. Na taj način, bratstvo predstavlja mrežu temeljnih odnosa za izgrađivanje ljudske obitelji koju je Bog stvorio.

Nažalost, između prvog stvaranja opisanog u Knjizi Postanka i novog rođenja u Kristu po kojem vjernici postaju braćom i sestrama "prvorodenca među mnogom braćom" (Rim 8, 29), uvukla se negativna stvarnost grijeha, koji često prekida ljudsko bratstvo i neprestano izobličuje ljepotu i plemenitost bratstva i sestrinstva unutar iste ljudske obitelji. Ne samo da Kajin ne podnosi svoga brata Abela, već ga iz zavisti ubija te time čini prvo bratobojstvo: "Kajinovo ubojstvo Abela tragična je potvrda radikalnog odbacivanja poziva na bratstvo. Njihova povijest (usp. Post 4, 1-16) zorno pokazuje tešku zadaću na koju su svi ljudi pozvani, da žive u jedinstvu, da se brinu jedni za druge" (2).

To je također slučaj s Noom i njegovim sinovima (usp. Post 9, 18-27). Hamovo nepoštovanje oca Noe navelo je ovoga potonjeg da baci prokletstvo na drskog sina i blagoslovi druge, one koji su ga poštivali. Tako je stvorena nejednakost između braće rođene od iste majke.

U izvještaju o počecima ljudske obitelji, grijeh otuđivanja od Boga, od oca i braće postaje izraz odbacivanja zajedništva. To dovodi do kulture ropstva (usp. Post 9, 25-27), s posljedicama koje to za sobom povlači i koje se protežu s koljena na koljeno: odbacivanje drugoga, zlostavljanje osoba, kršenje njihova dostojanstva i temeljnih

prava, te institucionalizirana nejednakost. Otud potreba stalnog obraćenja savezu, ispunjena Isusovom žrtvom na križu, u uvjerenju da "gdje se umnožio grijeh, nadmoćno izobilova milost... po Isusu Kristu Gospodinu našemu" (Rim 5, 20.21). On, ljubljeni Sin (usp. Mt 3, 17), je došao objaviti Očevu ljubav prema ljudskom rodu. Tkogod sluša evanđelje i odgovori na poziv na obraćenje postaje za Isusa "brat, sestra i majka" (Mt 12, 50), i time dionik posinstva njegova Oca (usp. Ef 1, 5).

Ne postaje se međutim krščaninom, Oče-vom djecom i braćom u Kristu, na temelju neke autoritativne Božje odluke, bez ostvarivanja osobne slobode, to jest bez slobodnog obraćenja Kristu. Postati Božje dijete je nužno povezano s obraćenjem: "Obratite se i svatko od vas neka se krsti u ime Isusa Krista da vam se oproste grijesi i primit ćete dar, Duha Svetoga" (Dj 2, 38). Svi oni koji su vjerom i životom odgovorili na to Petrovo propovijedanje ušli su u bratstvo prve kršćanske zajednice (usp. 1 Pt 2, 17; Dj 1, 15.16; 6, 3; 15, 23): Židovi i helenisti, robovi i slobodnjaci (usp. 1 Kor 12, 13; Gal 3, 28). Različito porijeklo i društveni položaj ne umanjuje nečije dostojanstvo niti isključuje bilo koga iz pripadnosti Božjem narodu. Kršćanska je zajednica dakle mjesto zajedništva življenog u ljubavi koju se dijeli među braćom i sestrama (usp. Rim 12, 10; 1 Sol 4, 9; Heb 13, 1; 1 Pt 1, 22; 2 Pt 1, 7).

Sve to pokazuje kako Radosna vijest Isusa Krista, po kojoj Bog "sve čini novo" (Otk 21, 5) (3), je također kadra otkupiti odnose među ljudima, uključujući također odnose između robova i njihovih gospodara, rasvjetljajući ono što im je zajedničko: posinstvo i vezu bratstva u Kristu. Sam Isus je rekao svojim apostolima: "Više vas ne zovem slugama jer sluga ne zna što radi nje-gov gospodar; vas sam nazvao prijateljima jer vam priopćih sve što sam čuo od Oca svoga" (Iv 15, 15).

Mnoga lica nekadašnjeg i današnjeg ropstva

3. Još od davnina razna su društva poznala pojavu podjarmljennosti jednog čovjeka drugom. Bilo je povijesnih razdoblja u kojima je institut ropstva bio općenito prihvaćen i pravno uređen. Posebnim je propisima bilo određeno tko je rođen slobodan a tko je, naprotiv, rođen u ropstvu, kao i uvjeti u kojima je osoba, rođena slobodna, mogla izgubiti svoju slobodu odnosno ponovno je steći. Drugim riječima, sam je zakon priznavao da se neke osobe moglo ili moralno smatrati vlasništvom druge osobe, koja je mogla slobodno raspolagati njima. Roba se tako moglo prodati ili kupiti, ustupiti ili nabaviti kao da je riječ o robi.

Danas, kao posljedica pozitivnog razvoja svijesti čovječanstva, ropstvo, taj zločin protiv čovječnosti (4), je formalno ukinut u svijetu. Pravo svake osobe da je se ne drži u stanju ropstva ili robovanja priznato je u međunarodnom pravu kao neotuđivo pravo.

Ipak, usprkos tome što je međunarodna zajednica usvojila brojne sporazume s ciljem iskorjenjivanja ropstva u svim njegovim oblicima i pokrenula razne strategije za borbu protiv te pojave, i danas su milijuni ljudi – djeca, muškarci i žene svih životnih dobi – lišeni slobode i prisiljeni živjeti u uvjetima sličnim ropstvu.

Tu mislim na brojne radnike i radnice, uključujući maloljetnike, koji su podjarmljeni na raznim sektorima, na formalnoj i neformalnoj razini, od kućanskih poslova do poljoprivrednih radova, od rada u tvornici do rada u rudniku, i to kako u zemljama u kojima radno zakonodavstvo ne zadovoljava ni minimalne međunarodne propise i standarde, tako, što je također nezakonito, u onima u kojima se zakonom zaštićena radnička prava krše.

Pred očima su mi također životni uvjeti mnogih selilaca koji, na svome tragičnom putovanju, trpe glad, bivaju lišeni slobode, oduzimaju im se posjedi ili ih se izvrgava tjelesnom i spolnom zlostavljanju. Tu mislim posebno na one od njih koje se, po njihovu dolasku na odredište nakon veoma iscrpljujućeg putovanja praćenog strahom i nesigurnošću, katkad drži zatočene u nehumanim uvjetima. U mislima su mi oni među njima koje razne društvene, političke i ekonomiske okolnosti tjeraju na nezakoniti boravak kao i oni koji, da bi ostali unutar legalnih okvira, prihvataju živjeti i raditi u uvjetima nedostojnim čovjeka, osobito kada nacionalna zakonodavstva stvaraju ili omogućuju strukturalnu ovisnost radnika doseljenika o poslodavcu, primjerice uvjetujući legalnost boravka ugovorom o radu... Da, mislim na "ropski rad".

Mislim na osobe prisiljene na prostituciju, među kojima je mnogo maloljetnika, kao i na seksualne ropkinje i robeve. Mislim na žene prisiljene na udaju, na one koje se prodaje na temelju dogovorene ženidbe ili one koje se poput nekog nasljedstva predaje nekom rođaku nakon muževe smrti, a da pritom nemaju prava dati ili uskrati svoj pristanak.

Ne mogu ne misliti također na one maloljetne i odrasle osobe koje su žrtve trgovine ljudskim organima, prisilnog vojačenja, prosjačenja, ilegalnih radnji kao što je proizvodnja ili prodaja droga ili prikrivenih oblika međunarodnog povajanja.

Mislim, na kraju na sve žrtve otmice koje u zatočeništvu drže terorističke skupine, koje

ih prisiljavaju da se bore na njihovoj strani ili ih drže, prije svega kada je riječ o djevojkama i ženama, kao seksualne robeve. Mnogi od njih nestaju, dok ostali bivaju više put prodavani, mučeni, sakačeni ili ubijani.

### Neki duboki uzroci ropstva

4. Danas, baš kao i nekoć, u korijenu ropstva se nalazi jedno shvaćanje osobe koje dopušta mogućnost da se s njom postupa kao s pukim predmetom. Svaki put kada grijeh izopači ljudsko srce i udalji ga od njegova Stvoritelja i njegovih bližnjih, ove se potonje ne doživljava više kao bića urešena jednakim dostojanstvom, kao braće i sestre u čovještvu, nego ih se promatra kao objekte. Čovjeka, stvorena na Božju sliku i priliku, prisilom i prijevarom ili tjelesnom ili psihoškom prinudom lišava se slobode, njime se trguje i svodi ga se na nečije vlasništvo. Riječu, tretira ga se kao sredstvo a ne kao cilj.

Osim toga dubljeg, ontološkog uzroka – nijejanja čovještva drugoj osobi – postoje i drugi uzroci koji pomažu objasniti suvremene oblike ropstva. Tu mislim prije svega na siromaštvo, na nerazvijenost i isključenost, osobito kada su povezani s nemogućnošću pristupa obrazovanju i oskudnim, pa čak i nepostojećim, mogućnostima zaposlenja. Nerijetko su žrtve trgovine ljudima i ropstva oni koji su tražili način da izađu iz stanja krajnjeg siromaštva; često vjerujući u lažna obećanja o zaposlenju, postali su, naprotiv, pljenom zločinačkih mreža koje organiziraju trgovinu ljudima. Te se mreže vješto koriste suvremenim informatičkim tehnologijama kao mamcem za mlade i djecu u raznim dijelovima svijeta.

Među uzroke ropstva treba ubrojiti i korumpiranost onih koji su spremni učiniti sve za novac. Naime, ropstvo i trgovina ljudima često traže sudioništvo posrednika, bilo da je riječ o pripadnicima snaga reda, državnim službenicima ili raznim civilnim i vojnim ustanovama: "To se događa kada je u središtu nekog ekonomskog sistema novac a ne čovjek, ljudska osoba. Da, u središtu svakog društvenog ili ekonomskog sistema mora biti osoba, Božja slika, stvorena zato da gospodari čitavim stvorenim svijetom. Kada u središtu više nije čovjek već novac dolazi do toga preokreta vrijednosti" (5).

Ostali su uzroci ropstva oružani sukobi, nasilja, kriminalne aktivnosti i terorizam. Mnogo je ljudi koji su oteti radi prodaje, odnosno uključivanja u borbeni sastav ili spolnog zlostavljanja, dok su ostali prisiljeni emigrirati, ostavljajući sve za sobom: svoju zemlju, dom, posjed pa čak i članove obitelji. Ovi potonji su prisiljeni tražiti alternativu tim strašnim uvjetima izlažući opasnosti

čak i vlastito dostojanstvo i život, riskirajući da, na taj način, budu uvučeni u onaj začarani krug koji ih čini plijenom bijede, korupcije i njihovih pogubnih posljedica.

### Zajednička predanost borbi protiv ropstva

5. Često se, promatraljući fenomen trgovine ljudima, ilegalne trgovine migrantima i mnogih drugih znanih i neznanih lica ropstva, stječe dojam da se sve to događa u ozračju opće ravnodušnosti.

To je, nažalost, velikim dijelom istina. Ipak, želim spomenuti veliki i često tih trud koje mnoge redovničke zajednice, osobito ženske, već godinama ulažu u pružanje pomoći žrtvama. Te ustanove djeluju u teškim okruženjima, u kojima katkad prevladava nasilje, pokušavajući prekinuti nevidljive lance kojima su žrtve vezane uz svoje trgovce i izrabljivače. Te lance čini niz karika, koje tvore podmukli psihološki mehanizmi kojima se žrtve drži ovisnima o njihovim mučiteljima. To se postiže ucjenama i prijetnjama njima i njihovim dragima, ali također materijalnim sredstvima, kao što je oduzimanje osobnih dokumenata i fizičko nasilje. Svoje djelovanje redovničke zajednice provode na tri glavna područja: pomoći žrtvama, njihova rehabilitacija pod psihološkim i odgojno-obrazovnim vidom i njihova reintegracija u društvo u kojem žive ili iz kojeg potječu.

Ta golema zadaća, koja iziskuje hrabrost, strpljivost i ustrajnost, zaslužuje poštovanje čitave Crkve i društva. No to samo po sebi nije dovoljno da se ukloni pošast izrabljivanja osoba. Potrebna je također trostruka zauzetost na institucionalnoj razini: sprječavanje, zaštita žrtava i sudski progon počinitelja. Osim toga, kao što se zločinačke organizacije koriste globalnim mrežama za postizanje svojih ciljeva, tako i djelovanje za uklanjanje te pojave zahtjeva složni i ujedno globalni napor raznih područja društva.

Države moraju osigurati da se njihovim nacionalnim zakonima vezanim uz doseljenike, rad, posvajanje, pokretanje offshore poslovanja i prodaju robe proizvedene iskorištavanjem tuđega rada stvarno poštuje dostojanstvo osobe. Potrebni su pravedni zakoni u čijem će središtu biti osoba, koji brane njezina temeljna prava i vraćaju joj ta prava kada su ona prekršena. Ti bi zakoni trebali također predviđati rehabilitaciju žrtava, jamčiti im osobnu sigurnost i uključivati djelotvorne mehanizme kontrole provedbe zakonskih uredbi, koji neće ostaviti prostora korupciji i nekažnjenosti. Nužno je također priznavati ulogu žene u društvu, među ostalim inicijativama na kulturnom planu i na polju komunikacije u cilju postizanja željenih rezultata.

Međuvladine organizacije, u skladu s načelom supsidijarnosti, pozvane su provoditi koordinirane inicijative u borbi protiv transnacionalnih mreža organiziranog kriminala koje organiziraju trgovinu ljudima i ilegalnu trgovinu doseljenicima. Nužna je suradnja na različitim razinama i ona uključuje nacionalne i međunarodne institucije, kao i udruge civilnog društva i svijet poduzetništva.

Poduzeća (6), naime, imaju dužnost jamčiti svojim zaposlenicima dostojanstvene radne uvjete i odgovarajuća primanja, ali također budno paziti da razni oblici ropstva ili trgovine ljudima ne pronađu svoj put u distribucijskim lancima. Društvena odgovornost poduzeća ide ruku pod ruku s društvenom odgovornošću potrošača. Naime, svaka bi osoba morala biti svjesna da je "kupovanje ekonomski, ali ponad svega moralni čin" (7).

Udruge civilnoga društva imaju zadatak buditi svijest kod ljudi i promicati sve potrebne korake za borbu protiv kulture ropstva i njegovo iskorjenjivanje.

Posljednjih je godina Sveta Stolica, pozorna na bolni vapaj žrtava trgovine ljudima i glas redovničkih zajednica koje ih prate na njihovu putu prema slobodi, uputila više apela međunarodnoj zajednici da razna tijela ujedine snage i surađuju na okončavanju te pošasti (8). Organizirani su i neki susreti s ciljem da se skrene pozornost na pojavu trgovine ljudima i olakša suradnju među različitim čimbenicima, uključujući stručnjake iz akademskog svijeta i međunarodnih organizacija, snage reda raznih zemalja porijekla, tranzita ili odredišta migranata, te predstavnike crkvenih skupina koje rade sa žrtvama. Nadam se da će u narednim godinama ti naporiti biti nastavljeni i još više ojačati.

### Globalizirati bratstvo, a ne ropstvo ili ravnodušnost

6. U svome "naviještanju istine o Kristovoj ljubavi u društvu" (9), Crkva neprestano čini djela milosrđa nadahnuta istinom o čovjeku. Ona ima zadaću pokazati svima put prema obraćenju, koje nam omogućava promijeniti način na koji gledamo svoje bližnje, prepoznati u drugome, o kome god da se radilo, brata i sestru u čovještvu i prepoznati njihovo duboko dostojanstvo u istini i slobodi. To je jasno svojim životom pokazala Giuseppina (Josefinu) Bakhita, svetica porijeklom iz regije Darfur u Sudanu, koju su oteli trgovci robljem i prodali okrutnim gospodarima kada je imala devet godina. Ona je kasnije – nakon mnogih bolnih iskustava - postala "slobodna Božja kći" po vjeri življenoj u redovničkom posvećenju

i u služenju drugima, posebno slabima i nemoćnima. Ta svetica, koja je živjela na prijelazu s 19. na 20. stoljeće, i danas je uzorna svjedokinja nade (10) za brojne žrtve ropstva i može poduprijeti napore svih onih koji se posvećuju borbi protiv te "rane na tijelu suvremenog svijeta, rane na Kristovu tijelu" (11).

U svjetlu svega navedenog, želim pozvati sve da, u skladu s vlastitom ulogom i vlastitim odgovornostima, čine djela bratstva prema onima koje se drži u stanju ropstva. Kao zajednica i kao pojedinci moramo se zapitati predstavlja li za nas izazov kada, u svojoj svakodnevici, susrećemo ili se bavimo osobama koje bi mogle biti žrtve trgovine ljudima ili kada smo u iskušenju da kupujemo robu za koju postoji opravdana sumnja da je proizvedena izrabljivanjem ljudi. Neki od nas, zbog ravnodušnosti, ili finansijskih razloga, ili zbog zaokupljenosti svakodnevnim brigama, zatvaraju oči pred tim. Drugi, naprotiv, odluče učiniti nešto pozitivno, uključiti se u udruge civilnoga društva ili činiti male svakodnevne geste – koje imaju veliku vrijednost! – poput upućivanja jedne riječi, pozdrava ili osmjeha. To nas ništa ne stoji ali može dati nadu, otvoriti put i promjeniti život drugoj osobi koja ima ilegalni status, a može također promjeniti naš vlastiti život u odnosu na tu stvarnost.

Moramo prepoznati da se suočavamo s globalnom pojavom koja nadilazi nadležnosti samo jedne zajednice ili države. Da bismo je iskorijenili potrebna je jedna mobilizacija koja se po svojim razmjerima može usporediti s veličinom same te pojave. Zato upućujem žurni apel svim muškarcima i ženama dobre volje, i svima onima koji su izravni ili neizravni, uključujući tu i najviše institucionalne razine, svjedoci rane suvremenog ropstva, da ne postanu sudionici toga zla, da ne okreću pogled pred trpljenjima svoje braće i sestara u čovještvu, koji su lišeni slobode i dostojanstva, već da imaju hrabrosti dotaknuti Kristovo trpeće tijelo (12) koje je vidljivo na bezbrojnim licima onih koje on sam naziva "moja najmanja braća" (Mt 25, 40.45).

Znamo da će Bog svakoga od nas pitati: "Što si učinio za svoga brata?" (usp. Post 4, 9-10). Globalizacija ravnodušnosti, koja danas opterećuje živote mnoge braće i sestara, traži od svih nas da postanemo tvorci nove globalizacije solidarnosti i bratstva, koja im može dati novu nadu i pomoći im da hrabro kroče usred problema našega doba kao i nove obzore koje ono nosi sa sobom i koje Bog stavlja u naše ruke. ■

Papa Franjo  
Iz Vatikana, 8. prosinca 2014.

---

1 Br. 1.

2 Poruka za Svjetski dan mira 2014., 2.

3 Usp. Apost. pobud. Evangelii gaudium, 11.

4 Usp. Obraćanje izaslanstvu Međunarodne udruge kaznenog zakona, 23. listopada 2014.: L'Osservatore Romano, 24. listopada 2014., str. 4.

5 Obraćanje sudionicima Svjetskog susreta pučkih pokretâ, 28. listopada 2014.: L'Osservatore Romano, 29. listopada 2014., str. 7.

6 Usp. PAPINSKO VIJEĆE ZA PRAVDU I MIR, Razmišljanje o pozivu voditeljâ poslovanja, Milano i Rim, 2013.

7 Benedikt XVI., Enc. Caritas in veritate, 66.

8 Usp. Poruka gosp. Guyu Ryderu, generalnom direktoru Međunarodne organizacije rada, u prigodi 103. sjednice ILO-a, 22. svibnja 2014.: L'Osservatore Romano, 29. svibnja 2014., str. 7.

9 Benedikt XVI., Enc. Caritas in veritate, 5.

10 "Po spoznaji te nade ona je bila 'otkuljena', nije se više osjećala ropkinjom, već slobodnom kćeri Božjom. Shvatila je ono što je Pavao mislio pod tim kada je Efežane podsjećao da su prije bili bez nade i neznabošći u svijetu – bili su bez nade zato što su bili bez Boga" (Benedikt XVI., Enc. Spe salvi, 3).

11 Obraćanje sudionicima Druge međunarodne konferencije Combating Human Trafficking: Church and Law Enforcement in partnership, 10. travnja 2014.: L'Osservatore Romano, 11. travnja 2014., str. 7; usp. Apost. pob. Evangelii gaudium, 270.

12 Usp. Apost. pob. Evangelii gaudium, 24; 270.

# Isus je spasenje za sve ljude i sve narode

Papina poruka uz blagoslov *Urbi et orbi*, Božić 2014.



Draga braćo i sestre, sretan Božić!

Isus, Sin Božji, Spasitelj svijeta, rodio se za nas. Rođen je u Betlehemu od Djevice, ispunivši tako drevna proročanstva. Djevica se zove Marija, njezin zaručnik Josip.

Oni su ponizni ljudi, puni nade u Božju dobrotu, koji prihvaćaju Isusa i prepoznaju ga. Duh Sveti je prosvijetlio betlehemske pastire, koji su pohrlići do špilje i poklonili se Djetetu. Kasnije je Duh vodio starce Šimuna i Anu, u jeruzalemskom hramu, i oni su prepoznali u Isusu Mesiju. "Ta vidješe oči moje", uskliknuo je Šimun, "spasenje tvoje koje si pripravio pred licem svih naroda" (Lk 2, 30-31).

Da, braćo i sestre, Isus je spasenje za sve ljude i sve narode!

Njega, Spasitelja svijeta, molim da pogleda našu braću i sestre u Iraku i Siriji, koji već predugo trpe posljedice sukoba koji se vodi i, zajedno s

pripadnicima drugih etničkih i vjerskih skupina, izloženi su okrutnom progonu. Neka Božić donese nadu njima, kao i brojnim raseljenim osobama, prognanicima i izbjeglicama, djeci, odraslima i starijim osobama, iz tih krajeva i iz čitavoga svijeta. Neka promijeni ravnodušnost u blizinu a odbacivanje u prihvatanje, da bi svi koji sada pate mogli dobiti potrebnu humanitarnu pomoć da mogu preživjeti sruvu zimu, vratiti se u svoje zemlje i živjeti dostojanstveno. Neka Gospodin otvorí srca da vjeruju, i neka podari svoj mir čitavom Bliskom istoku, počevši od zemlje blagoslovljene njegovim rođenjem, podupirući napore onih koji se učinkovito zalažu za dijalog između Izraelaca i Palestinaca.

Isuse, Spasitelju svijeta, svrni svoj pogled na sve koji pate u Ukrajini i daj da njihova voljena zemlja nadiće napetosti, pobijedi mržnju i nasilje te krene novim putem bratstva i pomirenja.

Kriste Spasitelju podari mir Nigeriji, gdje se nova krv proljeva i mnoge se nepravedno odvaja od njihovih najmilijih, drži kao taoce ili ubija. Zazivam mir i za ostale dijelove afričkog kontinenta. Tu mislim posebno na Libiju, Južni Sudan, Srednjoafričku Republiku i razne krajeve Demokratske Republike Kongo. Molim sve koji imaju političku odgovornost da se dijalogom zaузmu za prevladavanje suprotnosti i izgradnju trajnoga bratskog suživota.

Isuse, spasi mnogobrojnu djecu koja su žrtve nasilja, trgovine ljudima ili su prisiljeni postati vojnicima. Udjeli utjehu obiteljima djece ubijenih u Pakistanu prošlog tjedna; djece, mnoge zlostavljane djece. Utješi obitelji djece ubijene u Pakistanu prošloga tjedna. Budi blizu svima koji pate od bolesti, posebno žrtvama epidemije ebole, prije svega u Liberiji, Sierra Leoneu i Gvineji. Zahvaljujući od srca svima koji se hrabro posvećuju pomaganju bolesnima i članovima njihovih obitelji, još jednom upućujem hitan poziv da se osigura potrebna pomoć i lijekovi.

Djetešće Isuse, misao mi leti svoj djeci koju se danas ubija i zlostavlja, bilo onoj nerođenoj, lišenoj velikodušne ljubavi njihovih roditelja i pokopanoj u sebičnosti jedne kulture koja ne voli život; bilo djeci koja su izbjegla zbog ratova i progona, koju se zlostavlja i izrabljuje pred našim očima i uz naše tiho suučesništvo; kao i djeci masakriranoj u bombardiranjima, također ondje gdje se rodio Sin Božji. I danas njihova nemoćna šutnja viće pod mačem tolikih Heroda. Nad njihovom se krvlju nadvija sjena današnjih Heroda.

Doista je mnogo suza koje se liju na ovaj Božić zajedno sa suzama maloga Isusa.

Draga braćo i sestre, neka Duh Sveti danas prosvijetli naša srca, kako bismo prepoznali u djetetu Isusu, rođenom u Betlehemu od Djevice Marije, spasenje kojeg Bog daruje svakome od nas, svakom muškarcu i ženi i svim narodima na zemlji. Neka se snaga Kristova, koja je sloboda i služenje, osjeti u mnogim srcima koja trpe ra-

tove, progone i ropstva. Neka svojom krotkošću ta božanska snaga oduzme tvrdoču srca tolikim muškarcima i ženama uronjenim u svjetovnost i ravnodušnost, u globalizaciju ravnodušnosti. Neka njegova otkupiteljska snaga pretvori oružja u plugove, razaranje u kreativnost, mržnju u ljubav i nježnost. Tada ćemo moći radosno uskljnuti: "Vidješe oči naše tvoje spasenje".

S tim mislima svima sretan Božić! ■

## Sapientia cordis. "Bjeh oči slijepcu i bjeh noge bogalju" (Job 29, 15)

*Poruka pape Franje u povodu 23. svjetskog dana bolesnika (11. veljače 2015.)*

Draga braćo i sestre,

u prigodi dvadeset i trećeg Svjetskog dana bolesnika, kojeg je ustanovio sv. Ivan Pavao II., obraćam se svima vama koji ste opterećeni bolešću i na razne načine pridruženi Kristovom trpećem tijelu, kao i vama, profesionalnim djelatnicima i volonterima u zdravstvu.

Ovogodišnja tema poziva nas na razmišljanje o retku iz Knjige o Jobu: "Bjeh oči slijepcu i bjeh noge bogalju" (Job 29, 15). Želim promatrati tu rečenicu iz perspektive "sapientia cordis" - mudrosti srca.

1. Ta "mudrost" nije teorijsko, apstraktno znanje, plod umovanja. Ona je radije, kao što je sveti Jakov opisuje u svojoj poslanici, "čista, zatim mirovorna, milostiva, poučljiva, puna milosrđa i dobrih plodova, postojana, nehinjena" (3, 17). To je dakle stav kojega Duh Sveti izljejava u um i srce onih koji su osjetljivi na patnje svoje braće i sestara i koji su kadri vidjeti u njima Božju sliku. Molimo molitvu psalmiste kao da je naša vlastita: "Nauči nas dane naše brojiti, / da steknemo mudro srce" (Ps 90, 12). U tu mudrost srca, koja je Božji dar, možemo sažeti plodove Svjetskog dana bolesnika.

2. Mudrost srca je služiti našoj braći i sestraru. Jobove riječi "bjeh oči slijepcu i bjeh noge bogalju" pokazuju da je taj pravednik, koji ima određenu vlast i važni položaj među starješinama svoga grada, služio onima u potrebi. Njegova moralna veličina dolazi do izražaja u pomoći koju je pružao siromašnima koji mole za pomoć kao i u brizi za siročad i udovice (Job 29, 12-13).

Koliki samo kršćani i danas pokazuju, ne svojim riječima, već životom ukorijenjenim u iskrenoj vjeri, da su "oči slijepcu" i "noge bogalju"! To su osobe koje su blizu bolesnika koji trebaju stalnu brigu i pomoći kod pranja, odijevanja i hranjenja. To služenje, osobito kada je dugotrajno, može postati naporno i teško. Relativno

je lako pomagati nekome nekoliko dana, ali je teško dvoriti osobu mjesecima ili čak godinama, i onda kad on ili ona više nisu u stanju izraziti zahvalnost. Pa ipak, kako je samo silno velik taj put posvećenja! U tim teškim trenucima možemo računati na poseban način na Gospodinovu bližinu i postajemo posebna potpora misiji Crkve.

3. Mudrost srca je biti s braćom i sestrama. Vrijeme provedeno s bolesnicima je sveto vrijeme. Na taj način uzdižemo hvalu Bogu koji nas suoči sliči svoga Sina, koji "nije došao da bude služen, nego da služi i život svoj dade kao otkupninu za mnoge" (Mt 20, 28). Sam Isus je rekao: "ja sam posred vas kao onaj koji poslužuje" (Lk 22, 27).

Sa živom vjerom molimo Duha Svetoga da nam udijeli milost da cijenimo vrijednost naše, počesto tihe, spremnosti da posvetimo vrijeme toj braći i sestraru koji, zahvaljujući našoj bliskosti i ljubavi, bivaju većma ljubljeni i utješeni. Kako se velika laž, s druge strane, krije iza nekih fraza koje toliko insistiraju na važnosti "kvalitete života", ne bi li se ljude navelo da vjeruju da životi pogodjeni teškom bolešću nisu vrijedni življena!

4. Mudrost srca je izaći iz samoga sebe prema našoj braći i sestraru. Naš svijet katkad zaboravlja posebnu vrijednost vremena provedenog uz bolesnikovu postelju, jer mi smo stalno u nekoj žurbi i jurnjavi, zahvaćeni mahnitim ritmom rada, proizvodnje, pa zaboravljamo slobodno sebedarje, brinuti se o drugima, biti odgovorni za druge. Iza tog se stava često krije mlaka vjera koja je zaboravila Gospodinove riječi: "Meni učinite" (Mt 25, 40).

Zbog toga, želim još jednom podsjetiti na "apsolutni prioritet 'izlaženja iz samoga sebe prema bratu' kao jedna od dviju glavnih zapovijedi na kojima se temelje sve moralne norme i kao najjasniji znak za duhovno razlučivanje na putu

duhovnog rasta u odgovoru na Božje absolutno slobodno darivanje” (apost. pob. Evangelii gaudium, 179). Misijska narav Crkve je izvor “djelotvorne ljubavi prema bližnjemu, suosjećanja koje razumije, pomaže i promiče” (isto).

5. Mudrost srca je pokazati solidarnost s našom braćom i sestrama i ne suditi ih. Za ljubav treba izdvojiti vremena. Vremena posvećenog brizi za bolesne i njihovu posjećivanju. Vremena u kojem ćemo biti uz njih poput Jobovih prijatelja: “Potom sjedoše kraj njega na zemlju i ostadoše tako sedam dana i sedam noći. Nijedan mu ne progovori ni riječi, jer vidješe da je velika njegova bol” (Job 2, 13). No, Jobovi su prijatelji u srcu krili negativan sud o njemu: mislili su da je nesreća koja je Joba snašla Božja kazna za njegov grijeh. Međutim, istinska ljubav je dijeljenje koje ne sudi drugoga, koja ne teži za tim da obrati drugoga; lišena je one lažne poniznosti koja, duboko u sebi, traži pohvalu i osjeća samodopadnost zbog učinjenog dobra.

Jobovo iskustvo patnje pronalazi svoj pravi odgovor jedino u Isusovu križu, najvišem činu Božje solidarnosti s nama, potpuno besplatnom i bogatom milosrđem. Taj odgovor ljubavi na drama ljudske boli, a posebno patnje nevinih, ostavio je neprolazni trag na tijelu uskrslog Krista. Njegove slavne rane su sablazan za vjeru, ali i provjera vjere (usp. Homilija na kanonizaciji Iva-

na XXIII. i Ivana Pavla II., 27. travnja 2014.).

Čak i kad nam je zbog bolesti, samoće i nemoći teško doći do drugih, iskustvo trpljenja može postati povlašteno sredstvo prenošenja mlosti i izvor za stjecanje i jačanje mudrosti srca. Moguće je stoga shvatiti kako Job, na kraju svog iskustva, može reći Bogu: “Po čuvenju tek poznavaš te dosad, ali sada te oči moje vidješe” (42, 5). I osobe uronjene u otajstvo patnje i боли, kada to prihvaćaju u vjeri, i same mogu postati živi svjedoci vjere koja omogućuje prigriluti patnju, premda je čovjek svojim umom ne može potpuno shvatiti.

6. Povjeravam ovaj Svjetski dan bolesnika majčinskoj zaštiti Marije, koja je začela i rodila utjelovljenu Mudrost: Isusa Krista, Gospodina našega.

Marijo, Prijestolje mudrosti, prati svojim majčinskim zagovorom sve bolesnike i one koji skrbe za njih! Daj da u služenju našim bližnjima koji trpe i po samom iskustvu patnje uzmognemo zadobiti i u sebi njegovati istinsku mudrost srca!

Ovu molitvu za sve vas pratim svojim apostolskim blagoslovom. ■

Papa Franjo

Iz Vatikana, 3. prosinca 2014. na spomen  
svetog Franje Ksaverskog

## Očvrsnite srca (Jak 5, 8)

Poruka svetog oca Franje za korizmu 2015.

Draga braćo i sestre, korizma je vrijeme obnove za Crkvu, zajednice i pojedine vjernike. To je nadasve "vrijeme milosti" (2 Kor 6, 2). Bog od nas ne traži ništa što nam već prije nije dao: "Mi ljubimo jer on nas prije uzljubi" (1 Iv 4, 19). On nije ravnodušan prema nama. Stalo mu je do svakog od nas, poznaje svakog od nas po imenu, brine se za nas i traži nas kada se okrenemo od njega. On se zanima za svakog od nas; njegova ga ljubav prijeći da bude ravnodušan prema onome što nam se događa. Međutim, događa se da kada nam je dobro i kada smo bez briga tada zaboravljamo druge (što Bog Otac nikada ne čini): ne zanimaju nas njihovi problemi, njihove patnje i nepravde koje podnose... Tada naše srce postaje hladno. Sve dok mi je relativno dobro i dok sam zadovoljan, ne mislim na one koji nisu dobro. Taj egoistični, ravnodušni stav danas je primio svjetske razmjere, dotle da možemo govoriti o globalizaciji ravnodušnosti. To je problem s kojim se, kao kršćani, moramo uhvatiti u koštac.

Kada se Božji narod obrati njegovoj ljubavi, nalazi odgovore na ona pitanja koja povijest ne prestano postavlja. Jedan od najvećih izazova o kojem želim progovoriti u ovoj svojoj poruci jest upravo globalizacija ravnodušnosti.

Ravnodušnost prema bližnjemu i prema Bogu predstavlja stvarnu napast također za nas kršćane. Imamo stoga potrebu svake godine u korizmi čuti vapaj proroka koji dižu svoj glas i bude naše uspavane savjesti.

Bog nije ravnodušan prema svijetu, već ga toliko ljubi da je dao svoga Sina za spasenje svakog čovjeka. U utjelovljenju, zemaljskom životu, smrti i uskrsnuću Sina Božjega vrata između Boga i čovjeka, između neba i zemlje otvorena su jednom zasvagda. Crkva je poput ruke koja ta vrata drži otvorenima naviještanjem Božje riječi, slavljenjem sakramenata, svjedočenjem vjere ljubavlju djelotvorne (usp. Gal 5, 6). No, svijet teži zatvoriti se u samoga sebe i zatvoriti ta vrata kroz koja Bog ulazi u svijet i svijet u njega. Tako ruka, koja je Crkva, ne smije se nikada iznenaditi ako bude odbačena, zgažena i ranjena.

Božji narod treba dakle tu duhovnu obnovu, da ne bi postao ravnodušan i zatvoren u samoga sebe. Želim vam predložiti za razmišljanje tri biblijska teksta.

1. "Ako trpi jedan ud, trpe zajedno svi udovi" (1 Kor 12, 26) – Crkva

Božja ljubav razbija tu pogibeljnu zatvorenost u sebe same koja se zove ravnodušnost. Cr-

kva nam tu Božju ljubav pruža svojim učenjem i, nadasve, svojim svjedočenjem. Međutim, svjedočiti se može samo ono što se najprije iskusilo. Kršćanin je onaj koji dopušta Bogu da ga zaodjene svojom dobrotom i milosrđem, da ga zaodjene Kristom, da bi poput njega bio na službu Bogu i ljudima. To nam jasno doziva u svijest liturgija Velikog četvrtka obredom pranja nogu. Petar nije želio da mu Isus opere noge, ali je kasnije shvatio da Isus ne želi biti samo primjer kako trebamo jedni drugima prati noge. Tu službu može činiti drugima samo onaj koji je prije toga dopustio Isusu da mu opere noge. Jedino on ima "dijela" s njim (Iv 13, 8) i tako može služiti drugima.

Korizma je pogodno vrijeme da dopustimo Kristu da nam služi te tako postanemo poput njega. To se događa svaki put kada primamo sakramente, napose euharistiju. U njoj postajemo to što primamo: Kristovo tijelo. U tome tijelu nema mesta za onu ravnodušnost koja, čini se, tako često zagospodari našim srcima. Jer onaj tko je Kristov pripada jednom tijelu i u njemu ne možemo biti ravnodušni jedni prema drugima. "Iako trpi jedan ud, trpe zajedno svi udovi; ako li se slavi jedan ud, raduju se zajedno svi udovi" (1 Kor 12, 26).

Crkva je communio sanctorum ne samo zbog svojih svetaca, već također zato jer je zajedništvo u svetim stvarima: ljubavi Boga koji nam se objavio u Kristu i svim njegovim darovima. Među tim darovima je također odgovor onih koji su dopustili da ih ta ljubav zahvati. U tome zajedništvu svetih i u tome dioništu u svetim stvarima nitko ne zadržava ništa za sebe, već sve što ima dijeli s drugima. A budući da smo povezani u Bogu, možemo učiniti nešto i za one koji su daleko od Boga, za one do kojih nikada ne bismo mogli doprijeti vlastitim silama, da s njima i za njih molimo Boga da se svi otvorimo njegovu djelu spasenja.

2. "Gdje ti je brat...?" (Post 4, 9) – Župa i zajednice

Sve što smo rekli za opću Crkvu mora se primijeniti na život župa i zajednica. Uspijevamo li u tim crkvenim stvarnostima iskusiti da smo dio istoga tijela? Tijela koje ujedno prima i dijeli ono što Bog želi darivati? Tijela koje poznaje i skrbi za svoje najslabije, najsironašnije i najmanje članove? Ili se sklanjam u neku opću ljubav koja želi zagrliti cio svijet, ali zaboravlja Lazara koji sjedi pred našim zatvorenim vratima (usp. Lk 16, 19-31)?

Kako bismo primili ono što nam Bog daje i kako bi to dalo obilne plodove moramo nadići granice vidljive Crkve na dva načina.

Prije svega ujedinjujući se s nebeskom Crkvom u molitvi. Kada zemaljska Crkva moli, tada se uspostavlja zajedništvo uzajamnog služenja i dobra koje se uspijeva vinuti do Božjeg lica. Sa svetima koji su našli svoju puninu u Bogu, činimo sastavni dio onoga zajedništva u kojem ljubav pobjeđuje ravnodušnost. Nebeska Crkva nije pobjednička jer je okrenula leđa patnjama svijeta i sama uživa u slavi. Sveci, radije, već kontempliraju i raduju se činjenici da su, Isusovom smrću i uskrsnućem, jednom zauvijek pobijedili ravnodušnost, tvrdoču srca i mržnju. Sve dok ta pobjeda ljubavi ne prožme čitav svijet, sveci nas nastavljaju pratiti na našem ovozemaljskom putovanju. Sveta Terezija iz Lisieuxa, crkvena načiteljica, izrazila je uvjerenje da radost na nebu zbog pobjede raspete ljubavi neće biti potpuna sve dok i jedan čovjek na zemlji pati i jeca od boli: "Čvrsto sam uvjereni da neću biti besposlena na nebu; želja mi je i nadalje raditi za Crkvu i za duše" (Pismo 254 od 14. srpnja 1897.).

Mi smo dionici zasluga i radosti svetaca, a oni sudjeluju u našoj borbi i u našoj želji za mirom i pomirenjem. Njihova radost zbog pobjede Krista uskrsloga daje nam snagu u nastojanju da prevladamo tolike oblike ravnodušnosti i tvrdoču srca.

S druge strane svaka je kršćanska zajednica pozvana izaći iz same sebe i biti uključena u život društva čiji je dio, napose radeći sa siromašnima i onima koji su se udaljili od Crkve. Crkva je po svojoj naravi misionarska, nije prignuta nad samu sebe, već je poslana svim ljudima.

Njezina je misija biti strpljivi svjedok onoga koji želi privesti Ocu cjelokupnu stvarnost i svakoga čovjeka. Njezina je misija svima donijeti ljubav koja ne može šutjeti. Crkva slijedi Isusa Krista na putu koji je vodi do svakog čovjeka, sve do kraja zemlje (usp. Dj 1, 8). Tako u svakom našem bližnjem možemo vidjeti brata i sestru za koje je Krist umro i uskrsnuo. Sve što smo primili, primili smo i za njih. Jednako tako, sve ono što ta braća posjeduju je dar za Crkvu i čitavo čovječanstvo.

Draga braćo i sestre, velika mi je želja da sva mjesta u kojima je Crkva prisutna, posebno naše župe i naše zajednice, postanu otoci milosrđa usred mora ravnodušnosti.

### 3. "Očvrsnite srca" (Jak 5, 8) – Pojedini vjernik

I kao pojedinci izloženi smo napasti ravnodušnosti. Zatrpani vijestima i potresnim sli-

kama ljudskih patnji, često osjećamo našu nesposobnost da pružimo pomoć. Kako izbjegići da budemo uvučeni u tu spiralu strahote i bespomoćnosti?

U prvom redu, možemo moliti u zajedništvu sa zemaljskom i nebeskom Crkvom. Ne podcenjujmo snagu molitve mnoštva glasova ujedinjenih u molitvi! Inicijativa 24 sata za Gospodina, za koju se nadam da će se 13. i 14. ožujka provesti u čitavoj Crkvi, također na dijecezanskoj razini, želi biti znak te potrebe za molitvom.

Drugo, možemo pomagati djelima ljubavi, dopirući kako do onih koji su blizu tako i do onih koji su daleko, preko mnogobrojnih karitativnih tijela Crkve. Korizma je pogodno vrijeme da se pokaže ta briga za druge jednim znakom, pa i bio on i mali, našeg pripadanja jednoj ljudskoj obitelji.

Treće, patnja drugoga predstavlja poziv na obraćenje, jer mi potreba brata doziva u svijest krhkost moga života i moju ovisnost o Bogu i braći. Ako ponizno molimo za Božju milost i prihvaćamo granice svojih mogućnosti, tada ćemo vjerovati u beskrajne mogućnosti koje Božja ljubav čuva za nas. Moći ćemo se također oduprijeti đavolskoj napasti da mislimo da možemo vlastitim silama spasiti svijet i sebe.

Da bismo pobijedili ravnodušnost i naše težnje samodostatnosti, sve vas pozivam da živite ovo vrijeme korizme kao prigodu da se poradi na onome što je Benedikt XVI. nazvao izgradnjom srca (usp. Deus caritas est, 31). Imati milosrdno srce ne znači imati slabo srce. Tko želi biti milosrdan treba čvrsto, postojano srce, zatvorenu napasniku, a otvoreno Bogu. Srce koje dopušta da ga pronikne Duh Sveti i da posvuda nosi ljubav braći i sestrama. I konačno, siromašno srce, koje je svjesno vlastitog siromaštva i besplatno se daje drugima.

Zbog toga, draga braćo i sestre, želim jedno s vama u ovoj korizmi reći Kristu: "Fac cor nostrum secundum cor tuum" - "Učini srce naše po Srcu svome" (prošnja iz litanija Presvetom Srcu Isusovu). Tada ćemo imati snažno i milosrdno, budno i velikodušno srce koje se ne zatvara u samo sebe i ne postaje pljenom globalizacije ravnodušnosti.

U toj usrdnoj nadi, jamčim svoju molitvu da ova korizma urodi duhovnim plodovima za svakog vjernika i svaku crkvenu zajednicu, i molim vas da molite za mene. Neka vas Gospodin blagoslov i Majka Božja čuva! ■

Papa Franjo  
Iz Vatikana, 4. listopada 2014. Na blagdan  
svetog Franje Asiškog

## **Poruka biskupa HBK za predsjedničke izbore 2014.**

Draga braćo i sestre!

1. Povodom izbora za predsjednika/predsjednicu Republike Hrvatske, koji će se održati 28. prosinca ove godine, mi – katolički biskupi – želimo s vama, članovima Božjega naroda, ali i sa svim ljudima dobre volje, podijeliti svoja promišljanja te vas pozvati da, dajući savjesno i odgovorno svoj glas, osobno preuzmete odgovornost za općedruštveni boljšak i daljnji razvoj demokracije u hrvatskom društvu.

Naime, političko djelovanje, kao oblik neposredne skrbi za zajedničko dobro, časno je i prijeko potrebno služenje u zajednici, jer ljudsko društvo ne može biti dobro uređeno ni plodno, ako u njemu nije prisutna zakonita vlast, koja osigurava red i pridonosi, u dovoljnoj mjeri, ostvarenju općega dobra (usp. Katekizam Katoličke Crkve, br. 1897.).

U tome smislu, dajući svoj glas osobi koja, po vašem uvjerenju, svojim životom i javnim djelovanjem najviše utjelovljuje mudrost, razboritost i odlučnost u vođenju državničkih poslova, ne samo da ostvarujemo Ustavom Republike Hrvatske zajamčeno biračko pravo nego, kao građani i vjernici, izražavamo i svoju ljubav koju gajimo prema Domovini. Istovremeno, ispunjavajući svoju građansku i vjerničku dužnost, izražavamo i zahvalnost svim prethodnim naraštajima koji su nam svojim životom i žrtvom omogućili da uživamo blagodati nacionalne suverenosti u ozračju istinske slobode.

2. U želji da pripomognemo u donošenju što odgovornije i razboritije odluke, želimo skrenuti pozornost na neke važne vidove današnjih društvenih, kulturnih i političkih prilika hrvatskoga društva te na taj način izraziti i svoja očekivanja od budućega predsjednika, odnosno buduće predsjednice Republike Hrvatske. U duhu biblijske mudrosti koja ističe kako onaj „tko vlada ljudima pravedno i tko vlada u strahu Božjem, taj je kao jutarnja svjetlost kad ograne sunce“ (2 Sam 23, 3), predsjednik/predsjednica države već bi po odgovornosti službe koju obnaša trebao/lati moralni autoritet i savjest društva.

U okolnostima teške gospodarske krize, a koja za posljedicu ima sve veće osiromašenje puka i socijalno raslojavanje hrvatskih građana, za očekivati je od predsjednika/predsjednice Republike da se svojim autoritetom snažno zauzme za pronalaženje izlaza iz gospodarskih poteškoća u koje svakodnevno sve dublje tonemo. Stoga

sмо uvjerenja da predsjednik/predsjednica države, kao ona/j koji/a „predstavlja i zastupa Republiku Hrvatsku u zemlji i inozemstvu“ (Ustav Republike Hrvatske, čl. 93.), treba ojačati diplomaciju, naročito gospodarsku te tako pripomoći sveukupnom oporavku našega društva.

Zato se nadamo, da će se budući predsjednik/predsjednica, na čelu države koja je članica Europske unije, pridružiti pozivu pape Franje, upućenomu nedavno za posjeta Europskomu parlamentu u Strasbourg, te biti osoba koja će svojim primjerom prednjačiti u zauzimanju za prava obespravljenih, osobito siromašnih, upozoravati na nužnost promjene mentaliteta, odbacujući funkcionalističke i privatističke modele koji neizbjježno vode u „kulturu odbacivanja“, te snažnije zahtijevati uspostavu pravednije raspodjele dobara i osiguravanje dostojanstvenoga rada, jer bez socijalne osjetljivosti nema ni razvoja društva u cjelini.

3. Upravo na tragu spomenutoga govora, u kojem je Sveti Otac naglasio kako je došao trenutak za zajedničku izgradnju Europe koja se ne vrti oko ekonomije, nego oko svetosti ljudskoga života, odnosno oko neotuđivih vrednota; Europe koja je nositeljica znanosti, umjetnosti, ljudskih vrednota, ali i vjere; Europe koja gleda na čovjeka, koja ga brani i štiti, osobito obitelj, temeljnu stanicu i dragocjeni element svakoga društva, pozvani smo kao vjernici poduprijeti programe onih predsjedničkih kandidata koji se zauzimaju za promicanje dostojanstva žene, za zaštitu braka kao zajednice muškarca i žene te promiču kulturu života.

Od državnoga poglavara također se očekuje da poštuje vjersku slobodu, slobodni izbor vjerskog odgoja i pravo na priziv savjesti protiv nepravednih građanskih zakona koji prisiljavaju ljudе da djeluju protivno zahtjevima moralnoga reda, temeljnih prava osoba i naučavanja evanđelja, budući da je to potvrda demokratičnosti i poštivanja pluralnosti nekoga društva.

4. U svjetlu sve naglašenijih ideoloških prijepora u Republici Hrvatskoj koji ozbiljno narušavaju kulturu dijaloga, očekujemo od predsjednika/predsjednice Republike da nedvosmisleno osudi sve zločine (usp. Rezolucije Parlamentarne skupštine Vijeća Europe 1096/1996 i 1481/2006), bez razlike kada i u ime koje ideologije su počinjeni, jer je to nužan preduvjet za uspostavljanje društvenoga mira i nacionalnoga jedinstva. U

tome smislu, od iznimne je važnosti da se predsjednik/predsjednica Republike zalaže i za iznošenje cjelovite istine o Domovinskom ratu te gaji poštovanje prema svim hrvatskim braniteljima zauzimajući se za ostvarivanje njihovih pravednih zahtjeva.

Predsjednik/predsjednica, kao „prvi čovjek hrvatske države“, pozvan/a je voljeti svoj narod, pružati primjer zdravoga domoljublja, poštujuci simbole i znakovlje hrvatskoga nacionalnog identiteta i sprječavati rasprodaju nacionalnoga bogatstva. Na međunarodnoj se razini treba zauzimati i boriti se za interes svih hrvatskih građana i njihove države, a Hrvate koji žive u drugim državama doživljavati kao važan čimbenik u ostvarivanju dobrih međunarodnih odnosa te se zauzimati za njihova politička i kulturna prava.

5. Iako je kriza zahvatila velik broj građana Republike Hrvatske te se osjeća stanovita ravnodušnost i napast malodušja, ne smijemo se prepustiti dojmu da se ništa ne može učiniti ni promjeniti. Podsjećamo stoga, kako je neizlazak na izbore također određeni oblik glasovanja, jer tada drugima prepuštamo da odlučuju u naše ime, pri čemu svi neizbjegno trpimo posljedice tih odluka. Pozivamo vas stoga da se dobro informirate o programima predsjedničkih kandidata i da se ne odričete svoga prava da na izborima aktivno

suodlučujete i o svojoj budućnosti. Dajući glas određenoj osobi vi joj izražavate povjerenje i na stanovit ju način ovlašćujete da vas zastupa tijekom sljedećih pet godina.

Apeliramo i na predsjedničke kandidate da u predizbornoj kampanji sačuvaju osobno dostanstvo i čast, jer izbjegavajući neprimjereno i nekorektno postupanje prema političkim protivnicima na najbolji način očituju svoju prikladnost za obnašanje te odgovorne državničke službe. Isto tako upućujemo poziv sredstvima društvenoga komuniciranja da, osim što se od njih očekuje da svoje poslanje u predizbornoj utrci ispune s visokim standardima profesionalnosti, također poštiju blagdanske dane i na taj način očituju visoku razinu tolerantnosti i demokratičnosti.

S dubokim pouzdanjem u Božje čovjekoljubje i njegovu bezgraničnu ljubav koju nam očituje upravo u božićnim danima, pozivamo vas da nam se pridružite u molitvi za slogu i napredak naše Domovine i preporučimo ju zagovoru Marije, koju vjekovima nazivamo Advocata Croatiæ, Odvjetnicom Hrvatske, da bismo mogli što odgovornije i savjesnije pristupiti predstojećim predsjedničkim izborima. ■

Vaši biskupi  
Zagreb, 10. prosinca 2014.

## Čestitka predsjednika HBK novoizabranoj Predsjednici RH

Poštovana novoizabrana Predsjednica Republike Hrvatske,

U ime Hrvatske biskupske konferencije i vjernika Katoličke Crkve u našoj domovini čestitam Vam na izboru za predsjednicu Republike Hrvatske.

Služba predsjednice Republike Hrvatske, na koju ste izabrani voljom većine hrvatskih građana, uključuje iznimnu čast i veliku odgovornost. Birači su Vam iskazali povjerenje da ste postali prvom predsjednicom Lijepe Naše koju nam je darovao višnji Bog. To je osobita čast koju su Vam iskazali građani naše Domovine kao i svi koji žive i rade izvan njezinih granica, diljem svijeta. No, biti predsjednicom Republike Hrvatske velika je i odgovornost. Naša se zemlja, naime, nalazi pred brojnim izazovima koji traže hrabro vodstvo i mudre i razborite odluke na dobro i boljitet svih njezinih stanovnika.

Vi ćete ovih dana primiti brojne čestitke, želje i prijedloge. Budući da ste javno očitovali da Vam vjera puno znači u životu, te da ste ponosni na svoje roditelje, rodbinu i kraj u kojem ste nikli, kao i na hrvatsku kulturu kojoj pripadate,

usuđujem se poželjeti Vam ono što je mladi kralj Salomon tražio u susretu s Gospodinom. On je, naime, na upit što želi odgovorio: „Podaj svome sluzi pronicavo srce da može suditi tvom narodu i razlikovati dobro od zla“ (1 Kr 3, 9). Pisac Knjige Kraljeva veli kako se Bogu svidjelo što je Salomon tražio pa mu je rekao da će mu dati „srce mudro i razumno kakvo nije imao nitko prije njega“, te ako bude „išao stopama Gospodnjim, umnožit će njegove dane“ (isto 3, 13-14).

U svom obraćanju nakon objave rezultata izrazili ste nakanu i želju raditi na promicanju sloga i zajedništva u zemlji i inozemstvu, kao i širenju ozračja nade, optimizma, uzajamnog povjerenja i solidarnosti među ljudima. Vi ćete kao predsjednica imati velike mogućnosti, sukladno svojim ovlastima, davati doprinos i poticaje u osnaživanju općega dobra i promicanju temeljnih vrijednosti na kojima počiva svako zdravo i napredno društvo kao što su poštivanje dostojsanstva svake ljudske osobe, od rođenja do naravne smrti, promicanje i zaštita braka i obitelji. Neka Vam Gospodin kao i Salomonu udijeli „mudro i pronicavo srce“ u ostvarivanju stvaralaštva, so-

lidarnosti i subsidijskosti u svim segmentima društva.

Vaša nastojanja oko općega dobra pojedinka i skupina vjernici će sa svojim pastirima pratiti i podupirati svojim molitvama. Neka Vas u svim državničkim poslovima na dobro svih hrvatskih ljudi prati zagovor sv. Josipa, zaštitnika Hrvatske, blaženoga Alojzija Stepinca i svih hrvatskih

svetaca i blaženika te zagovor naše nebeske Majke Marije, Majke Milosti koju kao takvu časti vjerni puk Vaše rodne Grobinštine u drevnom svetištu na riječkom Trsatu. ■

nadbiskup Želimir Puljić,  
predsjednik Hrvatske biskupske konferencije  
Zagreb, 12. siječnja 2015.

## Vjerovati u napredak i uspjeh

*Poruka predsjednika Vijeća HBK za život i obitelj mons. Valtera Župana za XX. dan života, nedjelja 1. veljače 2015.*

Abraham je bio postavljen na veliku kušnju upravo u stvari koja se ticala života i budućnosti njegove obitelji. Činila su se nemoguća, potpuno iluzorna sva Božja obećanja koja su govorila da će Abraham imati silno potomstvo "poput zvijezda na nebu i pijeska na morskoj obali" (Post 22, 17), jer su i Abraham i žena mu Sara u već starim godinama bili bez djece. Dakle, zdravim razumom razmišljajući i uzimajući u obzir sve prirodne zakone, nije bilo moguće nikakvo rješenje kojim bi Abraham postao roditelj. A ipak! Abrahamovo potomstvo i po tijelu i po duhu živi i živjet će do konca. Protiv svake nade i usprkos svim činjenicama, Abraham je vjerovao da je Bog iznad svih zakona i da mu ništa, baš ništa nije nemoguće.

Iako nam se uporno tvrdi kako krećemo u napredak, svjedoci smo naglog nazadovanja na svim razinama društvenoga i nacionalnog života. Nezaposlenost, neplaćen rad, siromaštvo i izglađnje obitelji, a s druge strane bahato trošenje materijalnih dobara, korupcija i u onim institucijama koje moraju biti nositeljice stabilnosti društva, dokazuju koliko su teške prilike u kojima se nalaze građani Republike Hrvatske. Samo zbog izumiranja svake nas godine ima oko 10.000 manje, a iseljavanje opasno pogoršava to stanje, jer iseljavaju kvalificirane i radno sposobne oso-

be u fertilenim godinama života.

Nema skoro dana kada naši mediji ne donose vijesti o tome kako u drugim zemljama teče med i mlijeko i tako potiču iseljavanje.

Znademo, naprotiv, da ima i drukčijih iskustava. Ima i kod nas radnih i uspješnih ljudi. Što se života i budućnosti tiče, kao da smo u istoj situaciji poput Abrahama. Pa se pitamo: ima li uopće u ovakovom stanju kakve nade? Odlučno i bez ikakvog okolišanja možemo tvrditi: za one koji svoju sigurnost stavljaju u Boga ima i nade i mogućnosti. Veseli nas i ohrabruju tolike obitelji s više djece koje se i danas odlučuju na prihvatanje života. Povjerenje u Boga koji nikad nije iznevjerio čvrsto je jamstvo uspjeha. Ali to povjerenje prepostavlja odlučan zaokret od nepoštenja, krađe (i državne imovine), zločina protiv života, protiv naravi braka i obitelji i drugih nedjela. Otimaćina je uvijek bila najbrži put k osiromašenju.

Ovogodišnji Dan života još jednom nam snažno doziva u pamet da ako Gospodin ne gradi kuću uzalud se muče graditelji (usp. Ps 127, 1). Čuvajmo svoj dom i gradimo ga, ali s Bogom, ne bez njega! ■

Mons. Valter Župan, predsjednik Vijeća HBK za  
život i obitelj  
U Krku, 18. siječnja 2015.

## Priopćenje s XVII. redovnog godišnjeg zasjedanja HBK i BKBIH

Zajedničko godišnje zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, XVII. u nizu, održano je 26. siječnja 2015. u sjedištu HBK u Zagrebu. Na jednodnevnom zasjedanju, kojem su predsjedali nadbiskup zadarski mons. dr. Želimir Puljić, predsjednik HBK, i biskup banjalučki mons. dr. Franjo Komarica, predsjednik BK BiH, sudjelovali su svi članovi Biskupske konferencije BiH i svi članovi Hrvatske biskupske konferencije, osim jednoga koji je bio spriječen.

Dijelu zasjedanja pridružio se i apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Alessandro D'Errico koji je prenio blagoslov i pozdrave Svetog Oca. Kazao je kako je, s gledišta Svetе Stolice, godišnje zajedničko zasjedanje dviju biskupske konferencije važan događaj, jer daje mogućnost, ne samo za zajedničko odlučivanje o zajedničkim pitanjima pastoralnoga života, nego također da se zajedno razmišlja o izazovima s kojima se hrvatski katolički narod mora suočiti u konkretnim situacijama ovoga vremena.

U pozdravnom govoru nadbiskup Puljić izrazio je dobrodošlicu u Hrvatsku biskupsku konferenciju novoimenovanom krčkom biskupu fra Ivici Petaniku te zaželio da, kao vrijedni sljedbenik duha svetog Franje i dobar poznavatelj crkvene povijesti, bude unutar Biskupske konferencije mudar savjetnik u promicanju posvećenog života i formaciji prezbitera i laika. Govoreći o zajedničkom zasjedanju biskupa iz Republike Hrvatske i BiH, zahvalio je Bogu što, iako djeluju u dvije države, preko dviju konferencija putem zajedničkih poslova i umreženih institucija služe istom narodu te na zasjedanjima dijele svoje briže i radosti, nade i tjeskobe.

Pozdravljajući sve nazočne uime BK BiH, biskup Komarica je, između ostalog, posebno spomenuo privođenje kraju postupaka za beatifikaciju slugu Božjih nadbiskupa Josipa Stadlera i Petra Barbarića te katastrofalne poplave koje su pogodile brojne župe Vrhbosanske nadbiskupije i dio župa Banjolučke biskupije. Zahvalio je za dragocjenu pomoć koju je stradalima pružio Hrvatski Caritas, premda je i sam morao skrbiti za brojne stradale na području Republike Hrvatske.

Biskupi su upoznati s aktualnim pitanjima hrvatske inozemne pastve. Trenutačno diljem svijeta ima 184 hrvatskih katoličkih župa i misija u kojima djeluje 195 svećenika, 49 časnih sestara i 46 pastoralnih suradnika. Promišljajući o izazovima pred kojima se nalazi hrvatska inozemna pastva, posebno je istaknut problem novog vala iseljavanja poglavito mlađih obitelji i samaca. Naglašena je potreba ozbiljnog suočavanja s tim problemom na svim razinama te izražena zahvalnost svim koji djeluju u hrvatskoj inozemnoj pastvi za njegovanje vjerskog i nacionalnog identiteta te očuvanje obiteljskih vrijednosti među hrvatskim iseljenicima.

Predsjednici Hrvatskog Caritasa i Caritasa BK BiH informirali su biskupe o prošlogodišnjoj akciji Tjedna solidarnosti s Crkvom i ljudima u BiH te o pripremama za ovogodišnju akciju pod geslom "Nositi Isusovu ljubav". Ponovno je istaknuto da ova akcija ima za cilj ne samo materijalnu pomoć, nego jačanje međusobne povezanosti na duhovnoj i svakoj drugoj razini između Crkve u RH i BiH. Biskupi iz BiH su i ovom prigodom zahvalili svima koji su se uključili u ovu akciju, ali i u mnoge druge manje akcije kojima se pomaže opstanak u BiH Hrvata katolika, napose u onima dijelovima u kojima su egzistencijalno ugroženi.

Razmatrajući zajednička liturgijska pitanja, biskupi su dali smjernice za nastavak pripreme i tiskanje novog kantuala. Također su dali smjernice za poduzimanje potrebnih koraka za odobrение datuma i molitava na spomendane pojedinih hrvatskih blaženika.

Biskupi su, između ostalog, također saslušali i izvješće o radu Komisije HBK i BK BiH za Hrvatski martirologij. Predstavljene su sve, do sada poduzete aktivnosti na popisivanju svih žrtava katolika na području obiju konferencija, s posebnim naglaskom na onim osobama koje su dale svoj život iz ljubavi prema vjeri te bi se mogao pokrenuti proces za njihovo proglašenje blaženim. ■

Tajništvo HBK  
Tajništvo BK BiH  
Zagreb, 26. siječnja 2015.

## IZVJEŠĆA I DOGAĐAJI

**Posjet Hrvatskog generalskog zbora Vojnom ordinarijatu**

Hrvatski generalski zbor na čelu s predsjednikom Pavlom Miljavcem, generalom zbora, zamjenikom predsjednika Josipom Čuletićem, generalom pukovnikom, glavnim tajnikom Marinom Krešićem, generalom bojnikom, i upravnim odborom, posjetio je Vojni ordinarijat u utorak 16. prosinca. Dočekali su ih vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac i generalni vikar Vojnog ordinarijata o. Jakov Mamić, OCD.

Na početku je pozdravio predsjednik HGZ-a, predstavio udrugu koju čini oko 70 generala Hrvatske vojske te iznio program, ciljeve i probleme s kojima se suočavaju. Posebno je istaknuo borbu za istinu o Domovinskom ratu, kojeg su bili nositelji, te brigu o braniteljima.

Nakon njega dobrodošlicu je izrekao mons. Jezerinac:

"Poštovana gospodo, ovdje ste kao članovi Hrvatskog generalskog zbora. Došli ste da budemo zajedno, da razmijenimo svoja razmišljanja i

da si čestitamo Božić.

Plemeniti su ciljevi koje ste si dali pri osnutku Hrvatskog generalskog zbora, a nalaze se zabilježeni u vašem Statutu (usp. čl. 6): osim znanstvenog istraživanja i objavljivanja uradaka oko otkrivanja istine o Domovinskom ratu, Vama je na srcu ugled Vaših kolega branitelja, promicanje zajedništva, promicanje hrvatske nacionalne tradicije i temeljnih vrijednosti koje su postavljene u temelje hrvatske države. Po svemu ovome, Vi ste spremni pronositi ugled ove zemlje tamo gdje dopire vaša noga.

Hvala Vam što niste propustili zakonitu mogućnost osnutka Hrvatskog generalskog zbora. Učinili ste to slijedeći praksu i primjer takvih organizacija u drugim državama. Legitimno je i dragocjeno da Vi danas časno promičete vrijednosti koje ste si svojim Statutom zadali, a one su tvorile vašu egzistenciju i nadu u Domovinskom ratu. Vi ste u Domovinskom ratu svojim umije-



ćem i punim angažmanom, zajedno s Vrhovnim zapovjednikom Oružanih snaga Republike Hrvatske predsjednikom dr. Franjom Tuđmanom, ministrom Gojkom Šuškom i mnogim domoljubima, branili državu u njezinom integritetu. Time ste polagali i njezine moralno-etičke temelje. Mogu Vam reći, časna gospodo, da je doista časno biti hrvatski general i član Hrvatskog generalskog zbora. To znači biti u korijenu nastanka ove države. Čini nam se da svako ignoriranje ili mimoilaženje ove činjenice nije u skladu s istinom. Domoljublje je bilo iznad svih razlika i ono Vas je držalo zajedno te među Vama nije bilo takvih podjela koje bi ga ugrozile. Hrabrim Vas, stoga, da svojim djelovanjem pridonesete da „korijen“ Domovine ne bude ugrožen „korovom“.

Hvala Vam i za prijateljstvo s Vojnim ordinarijatom koje ste nastavili njegovati i onda kada ste otišli u mirovinu. Iskustva vojnih kapelana koji su djelovali u vrijeme Vaše aktivne službe, a i moje osobno, jednoglasno je da ste časni ljudi te da i ne možete nego časno djelovati. Bili smo kao jedno, naravno svatko je činio sve za dobro svih, svatko na području za koje je pozvan i postavljen. Interesi nesebične ljubavi prema Domovini i želja da budemo slobodni i suvereni te da gradimo suvremenu državu kao prvo mjesto našeg ostvarenja, uvijek je bila jača od eventualnih poriva egoizma. Ta čistoća ciljeva, uskladena s otvorenosću provedbe, i danas nam treba.

Nije sve onako kako smo očekivali. I normalno je da je tako. Treba nam sveukupno nacionalno dozrijevanje. Potrebno je proći sve faze nastajanja da bismo postali „odrasli“. Potrebno je ne gasiti reminiscenciju na vremena koja su nas, iako različite, držala kao jedno. Budimo strpljivi, ali i neumorni. I strpljivost ima svoje kušnje i one su „kaljenje“. Pažnju posvetimo „korijenju“ i „korovu“, svatko na svojoj razini i u okvirima svojih mogućnosti i nadležnosti, uvijek u okvirima nesebičnosti koja od različitosti tvori sklad.

Poštovana gospodo, sretan Vam Božić i blagoslovljena Nova godina! Neka Vam Bog koji

je došao među nas u čovjeku Isusu iz Nazareta, i tako postao jedan od nas, pomogne i pokaže put u nesebično služenje. Poštujte i prihvaćajte i one koji zbog određenih svojih smetnji, ili pristupa, ne mogu ili ne žele biti s Vama: neka ne budu od Vas zanemareni ili, Bože sačuvaj, prezreni. Neka naša misao bude i s onima koji su odlučili svoja prava i svoje dostojanstvo tražiti putem nenasilne prisutnosti u Savskoj ulici. Oni znaju koje su im rane još uvijek aktivne. Poštujmo njihovu bol. Osobno vjerujem da je dijalog put onih susreta u kojima se nalaze rješenja. Ipak, možda se nećemo uvijek ni složiti glede načina na koji se želi postići uskraćeno ili propušteno pravo, ali to ne znači da naše neslaganje mora postati i osporavanje. Ponavljam da je međusobno razumijevanje i prihvaćanje neizostavni put svakoga biti i djelovati zajedno. Neka Vam Bog udijeli svoje svjetlo kako biste danas činili ona djela koja će za sve nas biti radost. Hvala Vam!

Poslije biskupa generalima se obratio i o. Jakov, a zatim je uslijedio razgovor.

Hrvatski generalski zbor dragovoljna je nevladina nestranačka udruga koja okuplja hrvatske generale i admirale pobjedničke Hrvatske vojske. Zbor nastavlja aktivnosti i vrijednosti koje je promicalo "Društvo Domovinskog Ponaša i Časti Viribus Unitis" čiji je predsjednik bio pokojni general zbora Janko Bobetko sa svojim zamjenicima, general-pukovnicima Antonom Gotovinom i Mirkom Norcem.

Ciljevi HGZ-a su: zaštita ugleda i promicanje hrvatske vojne tradicije, istraživanje istine o Domovinskom ratu kao i borba za slobodu hrvatskog naroda u procesu stvaranja hrvatske države, zaštita ugleda hrvatskih generala i admirala te branitelja Domovinskog rata, promicanje zajedništva i tradicije kao temeljnih vrijednosti na kojima je stvorena hrvatska država, uspostava suradnje sa svim vladinim i nevladinim institucijama i organizacijama u Republici Hrvatskoj poradi zaštite i promicanja ukupnih hrvatskih nacionalnih interesa na području njegovog djelovanja. ■



## Božićno čestitanje u Vojnom ordinarijatu

Vojni biskup Juraj Jezerinac priredio je primanje u srijedu 17. prosinca u povodu božićnih i novogodišnjih blagdana za svećenike i djelatnike Vojne biskupije u sjedištu Vojnog ordinarijata na zagrebačkom Ksaveru. Okupili su se vojni i policijski dekani i kapelani, pomoćnici kapelana, djelatnici ordinarijata, MORH-ova Samostalnog odjela za potporu Vojnom ordinarijatu i MUP-ove Samostalne službe za suradnju s Vojnim ordinarijatom.

U ime svih, biskupa je pozdravio generalni vikar Vojne biskupije dr. Jakov Mamić, OCD te u svom izvješću predstavio rad Vojnog ordinarijata tijekom 2014. godine.

### Godišnje izvješće generalnog vikara Vojnog ordinarijata

Poštovani oče biskupe, poštovani biskupski vikaru za pastoral, braćo svećenici i redovnici - kapelani Vojne biskupije, sestre redovnice, dragi djelatnici Kurije Vojnog ordinarijata, poštovani Voditelju i djelatnici Samostalnog odjela MORH-a za potporu VORH-u, Voditelju Samostalne službe MUP-a za suradnju s VORH-om sa suradnicima, dragi pomoćnici vojnih i policijskih kapelana, gospodo časnici za potporu u OS RH i svi vi koji se ulažete u dobrobit ove biskupije, dobro došli. Ovo je čas kada svi mi kao jedna obitelj želimo doživjeti blago obitelji i zajedništva, trenutke drugačije od osamljenosti i napušteno-

sti, ljudske nepažnje i samodostatnosti. Na ovo nas poziva dragi Isus koji je izabrao upravo obitelj da bi se kao Bog pojavio i nastanio u djetetu koje je uvijek željno očekivano blago uzajamne ljubavi tate i mame. On je ustanovio i svoju Crkvu kao zajednicu braće i sestara (opet obiteljska kategorija odnosa), koja ima Boga za Oca, Mariju za majku, zajednički stol euharistiju i zajedničko svjetlo Duha Svetoga. Stoga, Crkva, pa tako i naša Vojna biskupija, ako je Isusova, ima upravo ta obilježja obitelji. Zato je dobro polazište među nama ozračje povjerenja jednih u druge, oslanjanja jednih na druge i čuvanja blaga koje nas vezuje.

Božićna nježnost lijek je suvremenoj obitelji i društvu u kojima sve postaje sračunato, privremeno, pridržano, nerijetko prekriveno sebičnim interesima koji ne poznaju darivanje, jednostavnost, spontanost i velikodušnu samozataju. Teško je vrijeme u kojem se danas Bog među nama rađa i po tom svojem rođenju želi obdariti svijet svojom vedrinom, povjerenjem i otvorenošću djeteta. Ponekad imamo dojam da ne bismo znali što bi mu rekli kad bi nas pitao u koju kuću navratiti i ima li ih koji bi ga primili, a da im ne smeta. U stvari, naša sadašnja povijest nije daleko od povijesti one noći u kojoj su Isusovi roditelji tražili svratište da bi se u njemu rodio. Naravno, niti je umjesno, a niti spada na nas da mi sažalijevamo Boga, jer on to od nas ne očekuje; dapače, mogao bi nam reći „plačite nad sobom i djecom



svojom...“ kao što reče uplakanim ženama zbog njegovog krvavog udesa u Križnom putu.

Poštovani oče biskupe, unatoč svim ovim pokazateljima „praznoga“, ipak nam se čini da Božja prisutnost sve ispunja i da ništa nije prazno Boga. Tu radost želimo s Vama podijeliti u ovom času čestitanja. Ona nam ne smije izmaknuti, jer tkogod je osjetio trunak poruke djeteta Isusa, ne može ne biti sretan što se i sam sve više približava tom jednostavnom i punom otajstvu svoje i naše novosti. Ovdje smo zato da zajedno s Vama, svojim pastirom, bratom i učiteljem, doživimo ljepotu zajedništva koje stvara milost poziva i služba snagom milosti. Tu smo da podijelimo zajedničku radost pred svetkovinu rođenja Sina Božjega. U tom zajedništvu ćemo prijeći, makar malo i poprijeko, ovu godinu koja polako ide svojem koncu, a kako smo sretni da je ona u našoj Vojnoj biskupiji bila puna milosti.

## 1. Osoblje Vojnog ordinarijata i neke strukturalne promjene

**1.1. Kapelani i personalna tematika:** Vojni ordinariat ima na raspolaganju 33 svećenika (19 vojnih i 14 policijskih), od toga ih je 31 u stalnom radnom odnosa, a dvojica su na ugovoru o djelu. Glede vojske jedan policijski kapelan (Blaževac) pokriva vojnu kapeliju u Gospicu, a četiri vojna kapelana pokrivaju četiri policijske kapelije (Topalović, Vukoja, Volarić, Žugaj).

**1.2. Pomoćnici:** poznato Vam je, oče biskupe, kao i svima nama, kako se odigrala i još uvijek odigrava drama naših pomoćnika. Prema Odluci OS RH pomoćnici vojnih kapelana početkom lipnja 2014. raspoređeni su na dužnosti časnika odnosno dočasnika za potporu u postrojbama OS RH. Neznatan je broj onih koji su ostali na svojim radnim mjestima, a gotovo svi su premješteni na nove dužnosti, osim jednoga koji je odlučio otići u mirovinu (Jurica Hećimović) kojeg ste razriješili dužnosti pomoćnika 31. svibnja 2014. Pitanje pomoćnika vojnih i policijskih kapelana bolno je pitanje naše biskupije. Kolikogod je ono nama u Ordinarijatu mučno, još više je mučno njima samima: ranjeni su time što im nije omogućeno raditi poslove za koje su se fakultetski pripremali, svoju izobrazbu plaćali, a poneki od njih još uvjek se bore da kako-tako spase svoj radni status. Mislim da je ovo tema koju moramo prenijeti novom vojnem ordinariju s molbom da ju temeljito raspravi s MORH-om i pokuša sačuvati ljude i njihovo dostojanstvo.

**1.3. Pomladak:** radosni smo svi što je našoj Vojnoj biskupiji u ovoj godini dragi Bog udijelio jednog đakona (Antonio Mikulić, 9. studenoga 2014.) i jednog bogoslova (Branko Čagelj, 15.

studenoga 2014.). Oba naša bogoslova, zbog formativne potrebe, smještena su u samostan Majke Božje Remetske (karmeličani), a Vojni ordinariat se skrbi za njihovo materijalno uzdržavanje. Đakon trenutno pohađa „đakonsku godinu“ na Pastoralnom institutu Zagrebačke nadbiskupije te „đakonira“ u nekim vojnim kapelijama i dijecezanskim župama, dok bogoslov Branko pohađa daljnji studij kod otaca isusovaca na Jordanovcu u Zagrebu. Važno je napomenuti, da ste Vi, oče biskupe, na zamolbe trojice tražitelja da bi postali kandidati Vojnog ordinarijata (jedan svećenik i dva bogoslova), odgovorili da ne biste sada primali dok ne dođe novi vojni ordinarij kojemu biste preporučili te ljude.

**1.4. Uspostava novih struktura, popune kapelanija i premještaji kapelana i neke druge promjene:** nakon što se dočekalo prikladno vrijeme, kako s obzirom na broj vojnih i policijskih kapelana, tako i na jasniju raspodjelu kapelanija, ove godine Vašom odlukom (20. veljače) pristupilo se reorganizaciji postojećeg Policijskog dekanata i uspostavi pet policijskih dekanata, tako da su konačno uspostavljeni svi vojni i policijski dekanati, izabrani su dekani i potvrđeni 31. srpnja 2014. Tako je dobivana jedna pastoralna struktura koja se ravna svojim Pravilnikom, kojeg ste također potvrdili (20. veljače 2014.) i tako stavili u ruke našim kapelima odlično sredstvo i smjernice za pastoralnu izgradnju Vojne biskupije. Nakon provedenih dekanatskih izbora, imenovali ste novo Prezbiterско vijeće Vojne biskupije, imenovani su članovi Zbora savjetnika, a izabrani su dekanatski zapisničari kao i Tajnik Prezbiterskog vijeća na nedavno održanoj konstitutivnoj sjednici Vijeća.

Reorganizacijom Vojnih kapelanija koja se dogodila temeljem Sporazuma potpisanih sa strane Vojnog ordinarija i Ministra obrane, definirali smo 20 vojnih kapelanija. Neke smo integrirali (iako ni jednu nismo ugasili!) u nove, jer neke nisu imale perspektivu osoblja, (kapelacija sv. Antuna Padovanskoga, čiji je kapelan o. Ivan Magdić nakon 6 godina rada otišao u mirovinu, a ovdje mu još jedanput od srca zahvaljujemo), ili zbog bliskosti vojarni i broja DVO-a (dvije kapelije u Karlovcu: Zapovjedništvo HKoV-a i Inženjerija); neke kapelije ste pravno uspostavili („Sveti Franjo Asiški“, Gospic, 22. rujna 2014.), a već postojeću kapeliju sv. Ivana Merza u Slunju popunili ste imenovanjem kapelana don Milenka Majića. Zahvaljujući dobroti drugih ordinarija, kako dijecezanskih tako i redovničkih (dobili smo u zajedništvo klera VORH-a vlč. Matiju Žugaja iz Riječke nadbiskupije kojeg ste imenovali kapelanom u Petrinji), uspjeli smo dobro popuniti sve vojne kapelije, iako će možda

jednu od njih trebati malo reorganizirati, ako se pokaže neophodnim. S obzirom na popunu policijskih kapelanija, potrebno je i dalje nastaviti razgovor s Ministarstvom unutarnjih poslova kako bi se propozicije iz Ugovora i na tom području ostvarile. Znademo da je velika financijska kriza, pa će nam trebati i doza strpljivosti te ljudskog i vjerničkog realizma.

U duhu prikladnije mogućnosti slavljenja dana kapelanija, 6. kolovoza 2014., donijeli ste Odluku o preimenovanju „Gospe Snježne“ (MORH i GS OS RH) u kapelaniju „Svetog Ivana Pavla II“.

Vašim Dekretom od 5. veljače 2014. razriješili ste službe Povjerenika za pastoral braka i obitelji p. Stjepana Harjača, a novim Povjerenikom ste imenovali fra Marka Medu. Područje je važno i ova biskupija očekuje i njegove plodove.

Već sam spomenuo Sporazum sklopljen 18. srpnja između MORH-a i VORH-a. Držimo da je riječ o dobrom pravnom aktu koji nedvosmisleno utvrđuje: broj kapelanija (20 umjesto dotadašnjih 22), status kapelana: sva prava DVO-a, pravo dušobrižništva (u postrojbama) te način na koji se ono provodi (kroz godišnji plan vojnih aktivnosti) kao i odgovornost nadležnih za provedbu istoga (MORH i načelnik GS OS RH). Naravno da stvari uvijek mogu biti i bolje i drugačije.

Čini nam se da je ovo dobro učinjeno u složenim uvjetima referentnog segmenta sadašnjeg hrvatskog društva i njegovog odnosa s Vojnim ordinarijatom. Očekujemo da Sporazum poprati oni akti sa strane Ministra i Načelnika GS OS RH koji će ga učiniti operativnim.

## 2. Pastoralne i druge aktivnosti

Ako prođemo kalendar događanja u 2014. godini, zamijetit ćemo kako je mnogo predviđenih termina s kojima su vezane aktivnosti Uprave Vojne biskupije, kapelana, pomoćnika, Odjela i Službe. Ovdje ne razdvajam pastoralne aktivnosti kao događanja od drugih susreta koji su po svojoj naravi povezani s pastoralnim aktivnostima.

**2.1. Pastoralne aktivnosti:** riječ je o djelatnostima kojima je Vojni ordinarijat nositelj, a naši kapelani izvršitelji. Ove aktivnosti obuhvaćaju vojnu i policijsku strukturu biskupije. Nije riječ o redovitim pastoralnim aktivnostima što ih svaka kapelanija provodi unutar tzv. župskog pastoralista.

**2.1.1. Hodočašća:** na razini Vojne biskupije imali smo ih šest: Lourdes i Marija Bistrica (dva velika i najznačajnija), zatim: Bobovac i Czestochowa (dva međunarodna) te Turska i Rim-Vatikan (dva tematska). Ovima treba pridodati mnogo regionalnih ili lokalnih kako na razini vojske tako i policije.

U kontekstu govora o hodočašćima istakao bih ono organizirano „Stopama sv. Pavla“ u Tursku koncem listopada. Svjedočim da su ovakva hodočašća vrsni putovi evangelizacije te im treba posvetiti posebnu pastoralnu pozornost.

Na međunarodnoj razini, osim Lourdesa, navodim dva reprezentativna: u Poljsku – Czestochowa u kolovozu te u Bosnu i Hercegovinu – Bobovac u listopadu. Važno je čuvati ovaj međunarodni „dodir“ Vojnog ordinarijata, kao i njegovati već otpočeti proces prisutnosti delegacija Vojnih ordinarijata Bosne i Hercegovine i Italije u Mariju Bistrigu.



Svima će, dragi oče biskupe, ostati u sjećanju hodočašće koje je Vojni ordinariat organizirao za uži krug dužnosnika MORH-a, MUP-a, Ministarstva hrvatskih branitelja i GS OS RH. Pažnja koju su nam darovali Sveti Otac, Vojni ordinariat za Republiku Italiju, Veleposlanstvo RH u Italiji i Vatikanu, začuđujuća je i ohrabrujuća. Sve je izazvalo ponos hodočasnika i probudilo nadu da će odgovorni ljudi u našim ministarstvima njegovati prave vrijednosti koje će ljude činiti plemenitima.

**2.1.2. Duhovne vježbe:** Naši kapelani su organizirali ukupno 4 turnusa duhovnih vježbi: 2 proljetna – MORH i MUP; 2 jesenska – MORH i MUP; ukupno je sudjelovalo 468 osoba (MORH: 285; MUP: 183);

**2.1.3. Bračni susreti:** Kao i u organizaciji duhovnih vježbi, i bračni susreti su organizirani u četiri turnusa slijedeći vremenske intervale proljeća i jeseni. Jednaki broj turnusa održan je u MORH-u i MUP-u (po dva), a sudjelovalo je ukupno 55 bračnih parova, to jesti 110 osoba (60 MORH i 50 MUP);

**2.1.4. Ljetovanje mladih:** Ova se duhovna aktivnost događa samo na razini vojnih kapelacija. Održano je šest grupa (5 grupa djece i jedna grupa studenata). Ukupan broj sudionika je 222 osobe.

**2.1.5. Osim ovih pastoralnih aktivnosti,** naši su kapelani imali nekoliko važnih susreta međunarodnog karaktera na kojima su sudjelovali svojim znanjem i iskustvom. Ti susreti su već uobičajena praksa, pa ih neću posebno obradivati. Napominjem njihovu važnost za ugled naše biskupije.

Drugi važni susreti događali su se na razini naših kapelacija, kao što su „dekanatski susreti“, a dobili smo pisanu informaciju da su ih održali slijedeći vojni dekanati: Splitski (dva puta), Osječki (jedanput), Karlovački (jedanput). Iskreno molimo sve naše dekane, vojne i policijske, da obavijeste Vojni ordinariat o datumu održavanja i o tematiki susreta; isto tako potrebno je informirati Vojni ordinariat o eventualnim zaključcima do kojih su dekani u okviru svojih ovlasti došli na svojim susretima kako bi ih ova ustanova znala poštivati.

Slijedeća važna aktivnost naših kapelana je sudjelovanje u mirovnim misijama Hrvatskog kontingenta, za sada u operacijama ISAF (Afganistan). Svima je poznata činjenica da je priprema za slijedećeg kapelana koji je trebao poći u ožujku slijedeće godine prekinuta nalogom MORH-a. Razlog nismo dobili, iako smo pisanim putem tražili sastanak s odgovornima u MORH-u i GS OS RH s ciljem da se prisutnost vojnog kapelana u tim misijama ne prekine. U tom smislu očekuje-

mo ne samo susret, nego i razumnost u pristupu rješavanja tako važnih pitanja za vjernički identitet zbog kojeg i postoji vojni kapelan. Držimo da nikakva finansijska prepreka ne smije biti razlogom izostanka svećenika. Kadri smo za Isusa živjeti i raditi i besplatno, ako ustreba. Sadašnjem našem kolegi u mirovnoj misiji, o. Zdravku Bařicu, izričemo svoju zahvalnost i ujedno mu šaljemo najljepše čestitke za blagoslovjen Božić i sretnu novu 2015. godinu. Neka prenese radost Evangelija na ljude s kojima je pozvan živjeti i djelovati.

Dužnost mi je obavijestiti sve vas da je Ekonomsko vijeće naše biskupije imalo dvije sjednice u tekućoj godini. Na njima su donesene ključne odluke o strategiji Vojnog ordinarijata glede iskoristivosti sredstava kao i prioritet pojedinih aktivnosti u koje je trebalo uložiti.

Poštovani oče biskupe, iako navedene aktivnosti nisu ni brojne ni tako učestale, ipak su one pokazatelj dinamike rada i raznovrsnosti duhovnih ponuda što ih Vojni ordinariat kroz svoju dušobrižničku skrb nudi svojim vjernicima. Jasno je da naši kapelani kroz svoju redovitu pastoralnu djelatnost čine mnogo više, jer i sama njihova prisutnost je određena ponuda vjere. Završit ću s nekim naglascima glede našeg budućeg djelovanja.

### 3. Naglasci na nekim aspektima za budućnost

Poštovani oče biskupe, htio bih da se naša pozornost okrene na budućnost. Naše postojanje opravdava se našim ulogom u ponudi vjere i svjedočenja da je čovjek od Boga ljubljen i da Bog jako računa s čovjekom u izgradnji i promjeni svijeta.

U tom svjetlu i Vojna biskupija treba pridonijeti kroz svoje aktivnosti i programe. Ovdje osobito mislim na dva značajna projekta Vojnog ordinarijata:

Prvi je dorada ZDP (Združene doktrinarne publikacije) na kojoj radi tim naših kapelana zajedno s predstavnicima MORH-a. Nešto se već postiglo na tom planu, iako mi se čini da je potrebno intenzivirati posao ne samo s obzirom na učestalije sastanke, nego posebice s obzirom na razradbu sadržaja pojedinih poglavila koja su predmet ZDP-a. Ovo će zahtijevati i od naših kapelana uskladbu planova i programa s Planom i programom vojnih aktivnosti u OS-u. Zato će trebati posvetiti pažnju upućivanju i pripremanju kapelana da se dostatno razumije smisao i način operacionalizacije ZDP-a.

Drugi je organizacija CIP-a slijedeće godine u Mariji Bistrici (13.-16. listopada). Hrvatska se delegacija ove godine natjecala kako bi posta-

la nositeljica organizacije ovog važnog međunarodnog skupa koji uključuje oko 15 država s 50-60 sudionika. Nakon prezentacije naše ponude, plenum u Bordeauxu ove jeseni odlučio je tu organizaciju povjeriti Hrvatskoj. Zahtjevat će mnogo rada, strpljivosti i domišljatosti da se zadatak kvalitetno izvrši. Trebat će motivirati sve razine MORH-a i MUP-a kako bi synergijom postigli željeni cilj.

Ne želim zaboraviti niti obvezu koju je Vojna biskupija preuzeila u ostvarenju proslave 300. obljetnice dolaska Gospe u Sinj. Naša uloga nije samo posrednička, nego i provedbena u smislu koordinacije zainteresiranih strana: Provincije, MORH-a, MUP-a i Vojnog ordinarijata. Nadamo se dobrom ishodu.

Dragi naš biskupe, svi mi ovdje prisutni, kao i oni koji nisu s nama, a pripadaju obitelji Vojne biskupije, želimo Vam sretan Božić i blagoslovljenu novu 2015 godinu! Želimo da i dalje budete s nama. Mi ćemo s Vama biti do Božje volje. Hvala Vam.

#### Zahvala biskupa Jezerinca

Dragi oče Jakove! Zahvalujem Vam na čestitci što ste je uputili u ime braće svećenika, časnih sestara, djelatnika Vojne biskupije, voditelja i djelatnika Samostalnog odjela MORH-a za potporu Vojnom ordinarijatu, voditelja Samostalne službe MUP-a za suradnju s Vojnim ordinarijatom RH, pomoćnika vojnih i policijskih kapelama.

Ovakvi susreti ostavljaju uvijek duboki trag i radost među ljudima, a ovaj naš predbo-

žični posebno. Ne radi se ovdje samo o običnom božićnom čestitanju, u kojem nastojimo izraziti svoje želje, poželjeti svakome Božji blagoslov, nego je to prilika jednog kratkog osvrta na prošlu godinu kao i pogled prema budućnosti, kako ste to Vi lijepo rekli u svojoj pozdravnoj čestitci.

Lijepo je čuti što smo sve učinili. Dok se to ne skupi na hrpu, nismo ni svjesni toga. Radimo. Smijemo očekivati još intenzivniji angažman, možda ne toliko u sastancima, koliko u našoj ponudi duhovnih i svetih vrijednosti našim vjernicima.

Na početku ovog obraćanja želim reći najprije veliki hvala dragom Bogu od koga dolazi svako dobro, a onda svima vama.

Ipak, dužan sam reći posebni hvala ne samo Vama, dragi oče Jakove i don Josipe, kao neposrednim suradnicima, nego i redovničkim poglavarima i biskupima koji su prepoznali važnost pastoralu u vojsci.

Znam da se redovnički poglavari, kao i biskupi nađu u muci kako odgovoriti na terenu pastoralnim potrebama, a s druge strane želji pomoci Vojnom ordinarijatu, nije lako donijeti odluku. Svi ti problemi nastaju zbog pomanjkanja svećeničkog kadra.

S istom ljubavlju izričem svoju hvalu braći svećenicima. Na Vas sam uistinu ponosan i sretan što imam takve svećenike. Hvala i časnim sestrama, sestri Marini i sestri Gordani, kao i njihovoj provinciji na razumijevanju i brizi prema Vojnom ordinarijatu. Posebna hvala djelatnicima kurije Vojnog ordinarijata: Marinku, Robertu i Dragana. Hvala voditelju i djelatnicima MORH-



ova Samostalnog odjela za potporu Vojnom ordinarijatu na čelu s Petrom Klarićem, koji je sa mnom još od 1991. godine. Petre, neka Vas dobri Bog blagoslovi za sve što ste učinili. Hvala voditelju MUP-ove Samostalne službe za suradnju s Vojnim ordinarijatom Josipu Zagorščaku sa suradnicima. I jedan i drugi odjel postao je dobar uhodan tim, a što je najvažnije uspjeli ste izgraditi obiteljsko ozračje koje je veoma važno za timski rad. Ta prijateljska i bratska suradnja očituje se i na međunarodnoj razini. Hvala pomoćnicima vojnih kapelana. Dragi Bog nas je, kao Vojnu biskupiju, obdario mnogim darovima, prije svega dobrim ljudima, a to ste svi vi.

Parafrazirajući riječi oca Jakova mogu reći da se u ovom trenutku doživljavamo doista kao jedna velika obitelj. Tom obiteljskom ozračju pri-donio je svatko od vas, svaki na svoj način, obavljajući savjesno i odgovorno svoj posao. To smo mogli ostvariti poštujući jedan drugoga, radeći zajedno svaki svoj posao.

Sve nas to još više obvezuje da i ubuduće gradimo zajedništvo na koje nas potiče Nazaretska obitelj, pitajući se što još možemo učiniti da bi ozračje među nama bilo još dublje i plodonosnije i naš rad u Vojnom ordinarijatu što kvalitetniji.

Nalazimo se na završetku još jedne godine koja nas još više obvezuje da s većom ljubavlju nastavimo raditi tamo gdje smo stali. U narednu 2015. godinu, kao što ste spomenuli oče Jakove, ulazimo s dva veoma važna projekta Vojnog ordinarijata a to je: „Dorada Združene doktrinalne publikacije“ koju priprema tim naših svećenika s predstavnicima MORH-a. Želja nam je, prije sve-

ga odgovoriti na najnovije izazove razvoja oružanih snaga (a to vrijedi i za policiju) da ne budu prikraćeni u duhovnim vrijednostima, zbog kojih je i osnovan Vojni ordinarijat. Drugi projekt je organizacija CIP-a. Riječ je o važnoj obvezi u kojoj će svaki od vas imati svoju ulogu. Molim vašu suradnju i velikodušnost u tome.

Vama je poznato da je papa Franjo 30. studenoga ove godine proglašio Godinu posvećenog života, koja završava 2. veljače 2016. blagdanom Isusovog prikazanja u hramu. Tu je i Godina obitelji koju je pokrenula Rimska sinoda. Godina posvećenog života ne isključuje i druge vjernike, štoviše, posebno apostrofira biskupe, svećenike, vjernike laike, sve kršćane širom svijeta. Oba programa bitno ne odudaraju od naših pastoralnih planova Vojnog ordinarijata, i trebat će ih još više implementirati u naš pastoralni program.

Hvala Vam, dragi oče Jakove i don Josipe, kao i vama draga braćo svećenici na svemu što ste učinili. Nadam se da će vam u tome pomoći i nove naše snage, naši najmlađi kandidati Vojne biskupije, a to su đakon Antonio i bogoslov Branimir. Hvala svima. Svi ste vi veoma važni i nezaobilazni u radu i djelovanju Vojnog ordinarijata. Nalik ste na dragocjen kamenčić, ugrađen u mozaik ordinarijata, i bez vas ne bi ovako dobro funkcioniralo, kao što funkcioniра.

I na kraju, želim vam puno osobnog i obiteljskoga mira za blagdan Božića. Neka vas predsjednički izbori motiviraju na kvalitetne promjene. Neka dragi Bog blagoslovi svakoga od vas, zajedno s onima s kojima dijelite život. Sretna vam nova 2015. godina. ■

## Božićna poruka mons. Jezerinca vojnicima HVRCON-a u Afganistanu

„I Riječ je tijelom postala, i nastani se među nama, i vidjesmo slavu njegovu“ (Iv 1, 14).

Riječi su to sv. Ivana evanđeliste koji je u usporedbi s drugim Isusovim učenicima, najdublje proniknuo Božje dubine preko Isusa Krista tako da je zapisao u svom evanđelju: „Bog je ljubav“. Ta se ljubav najbolje očitovala u Isusu Kristu, rođenom od Djevice Marije u gradu Betlehemu. U otajstvu Isusovog rođenja najbolje se može shvatiti i otajstvo čovjeka jer se on, Sin Božji, svojim utjelovljenjem sjedinio sa svakim od nas (usp. GS 22).

Za nas vjernike iskustvo kršćanske ljubavi, koja se ogleda u Božjoj ljubavi, potiče nas da bezuvjetno prilivatimo svakog čovjeka. To mi kao kršćani pokušavamo činiti, jer snaga naše ljubavi počiva na ljubavi koja nam je postala bliskom kada se Druga božanska osoba Presvetog Trojstva utjelovila u liku čovjeka. „I Riječ je tijelom postala“, piše evanđelist Ivan. Apostol

pak Pavao piše svom učeniku Titu: „Pojavila se milost Božja spasiteljica svih ljudi: odgojila nas je da se određnemo bezbožnosti i svjetovnih požuda te razumno, pravedno i pobožno živimo u sadašnjem svijetu“ (Tit 2, 11-12).

Vi se nalazite, dragi Zdravko, kao svećenik u veoma važnoj misiji kako biste približili Isusa Krista našem vojniku koji se nalazi na časnoj službi, u službi mira. Vama dragi oče Zdravko, Vašem zapovjedniku i svim vojnicima, koji se nalazite daleko od svoje drage domovine želim izraziti svoju blizinu, moleći se Novorođenom Djetetu u Betlehemu da vas sve obasja njegovo svjetlo, ljubav i snaga, kako biste bili svjetlo u tami života.

U tim mislima i željama neka vam je čestit Božić kao i nova 2015. godina. ■

Vaš biskup Juraj Jezerinac

## Sastanak vojnih i policijskih kapelana Vojnog ordinarijata

U Vojnom ordinarijatu u RH održan je redoviti sastanak svećenika Vojnog ordinarijata u srijedu 28. siječnja. Otvorio ga je vojni biskup mons. Juraj Jezerinac, istaknuo njegov „kontekst“, budući da se održava za vrijeme 55. teološkog pastoralnog tjedna koji govori o temi: „Brak i obitelj u proturječju sa suvremenim društvom“ te naglasio kako će i ovogodišnji sastanak u ordinarijatu govoriti o tome. „Zato smo i pozvali dr. Petra-Krešimira Hodžića, voditelja Ureda HBK za život i obitelj, kojeg najsrdačnije pozdravljam, a koji će govoriti o temi: ‘Mogućnosti razvoja pastoralna za obitelj djelatnih vojnih i policijskih osoba u svjetlu aktualnih smjernica domovinske i opće Crkve s osvrtom na Relatio Synodi’.“

Prije nego je predao riječ dr. Hodžiću biskup je zahvalio don Josipu Staniću na svemu što je učinio u Vojnom ordinarijatu: ranije kao policijski kapelan u Policijskoj akademiji, a u novije vrijeme kao vikar za pastoral, koji odlazi na dužnost ravnatelja Zavoda u Žepču, na koju ga šalje njegova provincija.

Nakon pozdrava, biskup je predao riječ generalnom vikaru dr. Jakovu Mamiću, koordinatoru sastanka, koji je kratko predstavio predavača, te mu dao riječ.

U svom uvodu predavač je približio društvene pojave te naznačio moguće posljedice ukoliko se ne reagira na njih.

Nakon uvida, predavač je predstavio dokument „Relatio Synodi“ s izvanredne biskupske sinode prošle godine i „Lineamenta“ za ovo-godišnju redovnu sinodu, te Direktorij kao zbir-



još uvijek aktualnih relevantnih smjernica domovinske Crkve, a zatim iznio postojeća iskustva i mogućnosti razvoja. Iznio je model talijanskog Vojnog ordinarijata.

Za kraj, predavač je ponudio korake u mogućnostima razvoja obiteljskog pastoralna za osobe pod nadležnošću Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj. Oni su: sondiranje stanja (upitnik); okupljanje tima (odbora, povjerenstva), uspostava centra za obitelj i život (savjetovališta), određivanje suradničkih bračnih parova i njihova formacija, osmišljavanje projekata i nude programa.

Nakon predavanja postojala je mogućnost upita i rasprave, nakon koje je sastanak išao dalje po predviđenim točkama dnevnog reda.

Na kraju sastanka vojni ordinarij je zahvalio biskupskom vikaru za pastoral don Josipu Staniću na službi u Vojnom ordinarijatu te mu uručio prigodni dar. ■



## LJETOPIS VOJNOG ORDINARIJATA

### 04. 12. 2014.

Na spomandan sv. Barbare zapovjedništvo i pri-padnici Topničko raketne bojne iz sastava Gar-dijsko motorizirane brigade na slunjskom poli-gonu proslavili su svoju zaštitnicu kao i obljet-nicu bojne.

Na početku obilježavanja uz intoniranje državne himne i minutom šutnje odana je počast svim poginulima za hrvatsku slobodu. Nakon odavanja počasti postrojenim gardistima, dočasnicima i časnicima obratio se zapovjednik bojne pk Ivica Brajković. Pozdravljajući nazočne među kojima su bili zapovjednik i zamjenik zapovjednika poligona i SBO brg Ivan Jurilj i pk Marin Kostelac, načelnik stožera Gmtbr brg Tihomir Kundid te zapovjednici postrojbi iz sastava Gmtbr, istaknuo je sve uspjehe koje je postigla bojna kroz obuku ali i kroz sudjelovanja u misijama. Naglasio je kako su pred njima novi izazovi na koje će trebati odgovoriti. Također je pročitao i čestitku zapovjednika Gmtbr gbr Borisa Šerića. Nazočni-ma se također obratio brg Tihomir Kundid česti-tajući pripadnicima dan bojne i zahvaljujući im za sve uspjehe koje su kao postrojba postigli.

Nakon obraćanja uslijedila je podjela pohvala i nagrada pojedincima za uspješan doprinos spremnosti bojne.

Na samom kraju obilježavanja brg Kundid pozvao je vojnog kapelana don Milenka Majića kako bi mu u ime zapovjedništva brigade uručio zahvalnicu za nesebičan doprinos u radu, a nadasve zbog pružanja duhovne potpore pripadnicima 1. mehanizirane bojne „Tigrovi“ i 2. meha-nizirane bojne „Gromovi“.

Poslije postrojavanja vojni kapelan je na poli-gonu služio svetu misu za sve poginule pripadnike Hrvatskog topništva kao i za sve poginule bra-nitelje. Kapelan je na temelju evanđelja istaknuo primjer svete Barbare te kako nas Isus ne uči gra-diteljstvu ni statici nego nam želi reći kako svoj život trebamo graditi na čvrstim temeljima. Naša domovina i naša sloboda je izgrađena na čvrstim temeljima u koje su ugrađeni mnogi životi ali još više na ljubavi, vjernosti i spremnosti. Nastavimo izgrađivati našu domovinu ljubavlju i spremno-šću žrtvovati se za nju. Živimo i mi one ideale za koje su naši branitelji dali život.

### 05. 12. 2014.

Vojna kapelacija „Sv. Nikola biskup“ HRM pro-slavila je svog zaštitnika. Proslava je započela procesijom koja je krenula od kipa sv. Nikole u luci pred ratnim brodovima prema crkvi sv. Ante na Poljudu noseći kip sv. Nikole na rukama mor-

nara uz blagoslov vojnog biskupa u BiH mons. dr. Tome Vukšića. U procesiji su sudjelovali za-mjenik načelnika Glavnog stožera OS RH vice-admiral Ante Urlić, predstavnici gradskih i županijskih vlasti, policijski službenici, veliki broj mornara, dočasnika i časnika predvođeni zapovjednikom HRM-a kontraadmiralom Robertom Hranjom.

Na početku sv. mise, biskup Tomo je pozdravio sve nazočne čestitajući mornarima njihovog za-štitnika.

Euharistijsko slavlje animirala je i glazbeno upotpunila klapa HRM „Sv. Juraj“ kao i Orkestar Hrvatske vojske koji su glazbeno pratili procesiju od polaska do ulaza u crkvu sv. Ante.

Na misi je uz dvojicu kapelana HRM-a don Branimira Projića i fr Jozu Mravka kao domaćin su-djelovao i generalni vikar Vojnog ordinarijata u RH o. Jakov Mamić, potom dekan Splitskog vojnog dekanata o. Ivo Topalović, kao i kapelan Policijske uprave splitsko-dalmatinske fra Žarko Relota, te svećenici gradskih župa predvođeni župnikom župe Kaštela Sućurac don Ivanom De-lićem.

**Istoga dana:** Uoči blagdana svetog Nikole biskupa, zaštitnika policijske kapelaniće u PU krapinsko-zagorskoj, proslavljen je Dan kapelaniće u toj PU euharistijskim slavljem u župi sv. Jelene Kri-žarice u Zaboku koje je predvodio vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac. U koncelebraciji su bili policijski kapelani vlč. Damir Vrabec, vlč. Ozren Bizek, vlč. Ivica Horvat, domaćin policijski kape-lan don Marin Drago Kozić, a u asistenciji đakon Antonio Mikulić.

Svetoj misi nazočio je načelnik PU krapinsko-zagorske Jakob Bukvić, mnogi djelatnici PU, dje-latnici Samostalne službe MUP-a za suradnju s VO u RH zajedno s voditeljem službe Josipom Zagorščakom.

Na početku sve okupljene pozdravio je domaći župnik vlč. Marijan Culjak i naglasio razlog oku-pljanja čestitajući svima Dan kapelaniće.

Biskup je u propovijedi govorio o sv. Nikoli, koji nosi titulu jednog od najdražih kršćanskih sve-taca.

Na kraju mise don Marin se zahvalio biskupu i svim svećenicima na spremnosti sudjelovanja, kao i prisutnima na uveličavanju proslave. Zahvalio je i vodstvu župe u Zaboku.

Zatim je načelnik PU darovao fotografije biskupu u znak zahvalnosti za osnivanje Policijske kape-lanije „Sv. Nikola biskup“ te župniku župe sv. Jelene u znak zahvale na prvoj slavljenoj misi u prostorijama PU.

### **08. 12. 2014.**

Vojni biskup mons. Juraj Jezerinac predvodio je svečanu večernju misu na svetkovinu Bezgrešnog začeća BDM u istoimenoj samostanskoj crkvi u samostanu s klerikatom hercegovačkih franjevaca u Aveniji Gojka Šuška u zagrebačkoj Dubravi. Suslavilo je dvadesetak svećenika, franjevaca iz samostana te svećenika i redovnika iz župa Dubrave i šire, a euharistijsko slavlje uzveličao je zbor franjevačkih, zajedno s okolnim župnim zborovima.

Uvodeći u misno slavlje, biskup je pozdravio okupljene te čestitao svima svetkovinu Bezgrješnog začeća.

U homiliji je podsjetio na riječi danas bl. Alojzija Stepinca, velikog Marijina štovatelja, koji je rekao: "Kada bismo bolje poznivali Marijine blagdane tada bismo i bolje živjeli". To vrijedi i za današnji blagdan Bezgrešnog začeća, kada slavimo istinu da je Marija u začeću očuvana od istočnog grijeha. To je vjerovanje Crkve od prvih stoljeća, tu je istinu službeno potvrdio papa Pio IX. 1854. godine. Da je Marija bez grijeha začeta tim se imenom ona predstavila prigodom svoga ukazanja Bernardici u Lourdesu kad je rekla: "Ja sam Bezgrešno začeće". Pojasnio je što to znači da je Marija izuzeta od istočnog grijeha, dodavši da je "Bog je želio da njegov Sin, Isus Krist, ima bezgrješnu majku. Zato i dolazi na svijet da spasi narod od grijeha njegovih. Bog je mogao doći na zemlju i na drugi način, u slavi i moći. No on je odlučio rodit se od žene, imati svoju majku te dati važnost obitelji - da je ona svetinja.

Temeljnu misao propovijedi biskup je sažeо u zaključak da se Marijina ljepota sastoji prije svega u ljepoti njezine duše, stoga je andeo Gabrijel i pozdravlja riječima: "Zdravo Marijo, milosti puna." Ili točnije: "Raduj se Marijo, milosti puna!" Raduj se Marijo, Bog te ispunio milošću".

Nakon mise u samostanskoj je crkvi održan koncert crkvenih zborova u čast Bezgrješnoj.

### **09. 12. 2014.**

U Kući susreta "Tabor" u Samoboru održana je duhovna priprava pred blagdan Kristova rođenja - Božić za djelatnike koji rade u Sektoru za granicu, Policijskoj postaji Samobor, Postaji granične policije Zagreb i Postaji granične policije Bregana. Djelatnici ovih ustrojstvenih jedinica PU zagrebačke predvođeni svojim načelnicima sudjelovali su na duhovnoj pripravi, koju je vodio fra Ivan Matić, voditelj kuće. Prije svete mise bila je mogućnost za ispovijed.

Svetu misu je predvodio fra Ivan uz koncelebraciju policijskog kapelana za PU zagrebačku don Marina Drage Kozića. U propovijedi je potaknuo vjernike na radosnu pripravu za veliki blagdan

Kristova rođenja, istaknuvši da je najvažnije živjeti djelotvornu ljubav na koju potiče sam Gospodin Isus i da smo u vremenu adventa ili došašća u kojem radosno kličemo „Maranatha! Dođi, Gospodine Isuse!"

Don Marin je na kraju mise zahvalio svima na sudjelovanju, a posebno fra Ivanu što je našao vremena i za naše djelatnike. Obojica su poželjela svima obilje Božjeg blagoslova i da dožive plovde adventske duhovne obnove i u tom ozračju dočekaju blagdan Božića sa svojim obiteljima.

### **10. 12. 2014.**

U prostorijama Interventne jedinice policije na Senjaku služena je misa duhovne priprave u vremenu Došašća za djelatnike te ustrojstvene jedinice PU zagrebačke, koju je služio policijski kapelan don Marin Drago Kozić.

Najbolji način prihvatanja vremena Došašća - radosnog iščekivanja Božića - jest sudjelovanje na svetoj misi na kojoj su, uz zapovjednika, sudjelovali i ostali djelatnici kojima je to posao dopuštao. Policijski kapelan je u propovijedi naglasio da su kršćani pozvani držati se određenih načela koja im pomažu ostvariti Kristov nalog na prikidanu način, posebno u svojem načinu života i rada. Tako i ova zajednica Interventne jedinice policije primjenjuje određena načela kršćanske službe u svom djelovanju, a ta načela temelje se napose na Svetom pismu, u životu Isusa Krista, a koja su nam zapisana Evanđelju. Dnevni pogled u razlučivanju vlastitoga života i, ako je moguće, uz pomoć redovita duhovnoga vodstva, a njega imate u djelovanju Vojnog ordinarijata, temelj naše službe je karakter, narav naše službe je služiti, a ne gospodariti. Motiv naše službe je ljubav, a mjerilo u službi je žrtva. Autoritet u službi je podložnost drugima, a krajnji cilj naše službe je proslaviti Boga. U praksi to podrazumijeva sudjelovanje u euharistiji kad god je to moguće, aktiviran sakramentalni život, duhovni uzrast kojem je snaga u službi Duh Sveti, a sam uzor je Gospodin Isus Krist, naglasio je don Marin.

### **11. 12. 2014.**

Duhovna priprava u vremenu Došašća za djelatnike PU zagrebačke koji rade u ustrojstvenim jedinicama PP Velika Gorica i PAP Pleso upriličena je u župnoj crkvi blaženog Alojzija Stepinca u Velikoj Gorici. Ponuđena je mogućnost svete ispovijedi prije mise.

Svetu misu služio je policijski kapelan don Marin Drago Kozić. Na početku mise župnik župe blaženog Alojzija Stepinca vlč. Josip Ružman pozdravio je sve prisutne i poželio im da se duhovno osvježeni adventskom pripravom vrate svojim radnim obvezama i u svoje obitelji.

Don Marin je u homiliji govorio o molitvi. Kako naučiti moliti, upitao je, te ustvrdio kako je to umijeće koje treba uvijek iznova učiti. Zato će netko reći da je molitva najveće umijeće. Moliti se uči jedino moleći se! – kaže narodna mudrost. Zato se i kaže: Tko zna dobro moliti, zna dobro živjeti i raditi! Isus nas je naučio kako da se molimo. Zamolimo ga tu milost: „Isuse nauči me kako moliti. Podari mi želju za molitvom, želju za molitvom koja će biti snažna vodilja u mom životu“. „Jednom je Isus na nekome mjestu molio. Čim presta, reče mu jedan od učenika: “Gospodine, nauči nas moliti kao što je i Ivan naučio svoje učenike.” On im reče: “Kad molite, govorite: ‘Oče! Sveti se ime tvoje! Dođi kraljevstvo tvoje! Kruh naš svagdanji daji nam svaki dan! I otpusti nam grijeha naše: ta i mi otpuštamo svakom dužniku svojem! I ne uvedi nas u napast!’”. Oblik molitve koji nam predstavlja Isus takav je da moramo staviti Boga na prvo mjesto ali ne na način da kažeš „Oče“ ako se svaki dan ne ponašaš kao sin ili kćer. Nemoj reći „naš“ ako živiš izoliran u svojoj sebičnosti; ako u tvome životu nema mjesta za druge ljude i njihove probleme. Nemoj reći „Koji jesi na nebesima“ ako misliš samo na zemaljske stvari. Nemoj reći „Sveti se ime tvoje“ ako to ime grdiš, psuješ ili uzalud izgovaraš; ako odbiješ živjeti svetim životom. Nemoj reći „Dođi kraljevstvo tvoje“ ako nisi spremam dozvoliti Bogu da on bude tvoj jedini kralj. Nemoj reći „Budi volja tvoja“ ako je ne prihvacaš i kad je teška. Nemoj reći „Kako na nebu tako i na zemlji“ ako ne težiš za ostvarenjem nauma Božjega. Nemoj reći „Kruh naš svagdašnji daj nam danas“ ako si lijep i škrat podijeliti kruh s drugima. Nemoj reći „Otpusti nama duge naše, kako i mi otpuštamo dužnicima našim“ ako nisi u stanju svima oprostiti. Nemoj reći „Ne uvedi nas u napast“ ako imaš namjeru ostati u grijehu ili dalje grijesiti. Nemoj reći „Izbavi nas od zla“ ako se ne boriš protiv zla. Nemoj reći „Amen“ ako nisi shvatio molitvu, naglasio je don Marin.

## 12. 12. 2014.

Branitelji koji su pretrpjeli pakao logora za vrijeme Domovinskog rata, obilježili su godišnjicu puštanja zarobljenika na slobodu (12. prosinca 1991. godine). Predsjednik Društva logoraša srpskih i crnogorskih koncentracijskih logora Zdenko Bulić zahvalio se svima na odazivu. Potom je položen vijenac na spomenik palom vitezu Matu Golubiću gdje je molitvu predvodio policijski kapelan don Ivan Borić.

**Istoga dana:** U župnoj crkvi sv. Petra u Vlaškoj ulici u Zagrebu održana je božićna duhovna priprava za djelatnike iz policijskih postaja Medveščak i Maksimir. Djelatnici ove dvije postaje, već

tradicionalno, svake godine, duhovno se pripravljaju u ovoj župi za blagdan rođenja Kristova. Svetu misu služio je policijski kapelan za PU zagrebačku don Marin Drago Kozić. U propovijedi je kapelan naglasio da je Božić vrijeme kada želimo obnoviti svoje obitelji, no nažalost žurnost i svakodnevno uzrujavanje ne dozvoljava da u toj buci vidimo svoju obitelj. Sve vas ovdje nazočne na ovome misnom slavlju pozivam da u prvom redu pogledate sebe. Znaj da si vrijedan pred Bogom i vrati mu se. Nažalost mnogo puta ne želimo doživjeti sebe, stoga program koji nudimo, posebno ova duhovna obnova, za ovo vrijeme u kojem se nalazimo, a s ciljem da sačuvamo sebe, svoje obitelji, jest poziv da utišamo sebe i zaboravimo buku oko sebe. Ne dozvoli da te vanjski sjaj zasjeni da ne vidiš svoga muža, svoju ženu, svoju djecu, ljude oko sebe. Pripremi sebe, molitvom i zajedništvom, i unesi radost u svoj život. Ovo i nije toliko teško. Teško je ne odgovoriti Božiću, teško je ostati u buci i tami ovoga svijeta, teško je zaboraviti na svoju obitelj, naglasio je don Marin.

**Istoga dana:** U kapeli Vojne kapelaniye „Sv. Ivan Pavao II“ svetom misom za poginule i preminule djelatnike HRZ-a i PZO-a, te u zahvalu Bogu za uspjeh u obavljanju svih zadaća započelo je obilježavanje Dana HRZ-a i PZO-a. Svetu misu predvodio je vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac u koncelebraciji s vojnim kapelanom Viktorom Grbešom i uz asistenciju đakona Antonia Mikušića. Svečano misno slavlje svojim pjevanjem uzveličala je klapa Hrvatske ratne mornarice „Sv. Juraj“.

## 13. 12. 2014.

U Voćinu je održano 6. hodočašće hrvatskih branitelja, hrvatske vojske i policije „Gospi Voćinskoj“, koje je bilo posvećeno četrdeset i sedmorici žitelja Voćina stradalih u srbo-četničkom masakru 13. prosinca 1991. godine, kao i svim poginulim hrvatskim braniteljima tijekom Domovinskog rata.

U organizaciji Zajednice udruga HIVDR-e Virovitičko-podravske županije, a pod pokroviteljstvom Ministarstva branitelja brojni hodočasnici sudjelovali su u pokorničko-molitvenoj procesiji od Prebende do župne crkve Pohoda Blažene Djevice Marije, gdje je svetu misu predvodio požeški biskup mons. Antun Škvorčević. Po završetku misnog slavlja na središnje spomenobilježe u središtu Voćina položeni su vijenci i zapaljene svijeće brojnih izaslanstava, a potom je održan i komemorativni skup.

Virovitičko-podravska županija ima svoj Vukovar, svoju Škabrnju, jer strašne tragedije, nezapamćene zločine pretrpjeli su pored Voćina i Četeškovac, Čojlug i Balinci. U drugoj polovici 1991.

godine na prostorima Virovitičko-podravske županije ubijeno je i zvјerski izmasakrirano više od stotinu civila, te ranjenih i zarobljenih pripadnika hrvatske vojske i policije. Ali, nigdje kao u Voćinu nije srpska mržnja nad Hrvatima bila tako žestoka, nož tako britak, zlo tako užasno, a za zločine još nitko nije odgovarao. Događaj i dan koji nikada neće i ne smije pasti u zaborav o čemu su na komemoraciji govorili načelnik općine Predrag Filić, virovitičko-podravski župan i predsjednik Hrvatske zajednice županija Tomislav Tolušić, izaslanica Ministarstva branitelja Marija Bajan Prokl, te potpredsjednik Hrvatskog sabora Željko Reiner.

Uz njih i obitelji stradalih u voćinskom masakru, te brojnih hodočasnika iz svih krajeva Hrvatske, komemoraciji su nazočili i saborski zastupnik i predsjednik HIVIDR-e RH Josip Đakić, izaslanik Ministarstva obrane brigadni general Siniša Jurković, visoki dužnosnici Virovitičko-podravske županije, gradonačelnici Virovitice, Slatine i Orahovice, kao i većina općinskih načelnika, zatim načelnici policijskih uprava Virovitičko-podravske i Požeško-slavonske, te zamjenica predsjednice Hrvatske zajednice udruga roditelja poginulih hrvatskih branitelja Republike Hrvatske Lucija Kober i mnogi predstavnici udruga proizišlih iz Domovinskog rata. Na završetku svečanosti prigodnu molitvu je predvodio voćinski župnik i dekan Slatinskog dekanata, vlč. Mladen Štivin.

**Istoga dana:** U spomen na poginule hrvatske branitelje u akciji "Vihor", koji su imali cilj oslobođiti dio Pokuplja i Banovine, na 23. godišnjicu pogibije u Šišincu udruge ratnih veterana 102. brigade HV i 2. gardijske brigade „Gromovi“ upriličile su prigodnu komemoraciju i polaganje vijenaca na spomen-obilježju „Spomen gaj 102. brigade HV“. Uz branitelje na obilježavanju su sudjelovale obitelji poginulih, predstavnici općine Lekenik i Sisačko-moslavačke županije. Nazočne su pozdravili i podsjetili na žrtvu hrvatskih branitelja poginulih u ovoj operaciji, Stjepan Koran, dopredsjednik Kluba veterana 102. brigade, pukovnik Dražen Sebastijan u ime URV 2. gbr Gromovi i Anita Sinjeri Ibrišević, zamjenica sisačko-moslavačkog župana. Molitvu za poginule hrvatske branitelje predvodio je vojni kapelan don Matija Žugaj.

Svetu misu za poginule hrvatske branitelje u kapeli pokraj župne crkve sv. Marte predvodio je don Milenko Majić, vojni kapelan Vojne kapelaniće „Blaženi Ivan Merz“ iz Središta za borbenu obuku „Eugen Kvaternik“ u Slunju, uz koncelebraciju i homiliju don Matije Žugaja, vojnog kapelana Vojne kapelaniće „Sveti Ilija prorok“ iz 2. mehanizirane bojne „Gromovi“ Petrinja, Gardejske motorizirane brigade. U propovijedi je

don Matija naglasio da „u današnjem evanđelju možemo povući paralelu s današnjim društvom, koji se pričinja zdravim poput ozdravljenih gubavaca, ali tek nekolicina posjeduje sposobnost zahvaljivanja za dobro u svom životu. Kako bismo se oteli dojmu crnila i letargije koja nas okružuje, potrebno je održavati stalni odnos s Bogom, kako bismo nasuprot tog ništavila prepoznali dobro, kojim nas Bog daruje. Tek iskreni vjernik, koji živi sakramentalnim životom, kroz sv. ispovijed i euharistiju, s Božjom riječju može postati zahvalan. Jer samo zahvalnošću, čovjek može postati zadovoljan u životu, a time i ispunjen radošću i nadom. Bez te zahvalnosti, čovjek ne može čuti Isusove riječi koje je uputio jedinom gubavcu koji mu se zahvalio i prepoznao dobro, a to je: 'Vjera te tvoja spasila'. Tek preko vjere, postajemo sposobni za prepoznati darovano nam dobro“.

### 15. 12. 2014.

Djelatnici Vojno-obavještajne bojne HKoV-a i djelatnici Opslužništva vojarne "Sv. Petar" u Ogulinu, pristupili su sakramentu pomirenja, a nakon toga svetom misnom slavlju kako bi doстојno mogli dočekati Božić. Ispovijedao je vojni kapelan u VK „Sv. Petar i Pavao apostoli“ u VOB HKoV p. Mirko Vukoja, koji je i predvodio misno slavlje.

### 16. 12. 2014.

U vojarni "Pukovnik Marko Živković" na Plesu, u organizaciji Vojne kapelaniće „Sv. Petar i Pavao“ održano je predavanje o temi: „Droga ne mora imati zadnju riječ u životu“.

Na početku predavanja okupljenima je prikazan film o povijesti osnutka Zajednice „Cenacolo“ u kojem osnivačica „majka“ Elvira opisuje slijed nastanka zajednice koja vraća u život mlade ljudi ovisne o opijatima.

Frano i Dardan, članovi zajednice „Cenacolo“, okupljenim pripadnicima svjedočili su o osobnim i potresnim iskustvima ovisnosti.

Vojna kapelanića je u sklopu ovog predavanja organizirala prikupljanje donacija u vidu hrane, odjeće i obuće te higijenskih potrepština za članove zajednice.

Predavanju su nazočili pripadnici svih postrojbi koje se nalaze u vojarni, koji su svojim donacijama potpomogli rad zajednice u Vrbovcu.

**Istoga dana:** Hrvatski generalski zbor na čelu s predsjednikom Pavlom Miljavcem, generalom zbora, zamjenikom Josipom Ćuletićem, generalom pukovnikom, glavnim tajnikom Marinkom Krešićem, generalom bojnikom, i upravnim odborom, posjetio je Vojni ordinarijat. Dočekali su ih vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac i generalni vikar Vojnog ordinarijata o. Jakov Mamić, OCD.

**Istoga dana:** Uoči nadolazećih božićnih i novogodišnjih blagdana u prostorijama Policijske uprave karlovačke održano je duhovno predavanje o temi: „Osobe Isusova rođoslovja“. Prigodno i nadasve zanimljivo predavanje predvodio je rektor Nacionalnog svetišta sv. Josipa mons. Antun Sente uz nazočnost policijskog kapelana vlč. Andrije Markača. Uz djelatnike Policijske uprave karlovačke duhovnom predavanju nazočio je i zamjenik načelnika Ivica Porubić.

#### 17. 12. 2014.

Vojni biskup Juraj Jezerinac priredio je primanje u povodu božićnih i novogodišnjih blagdana za svećenike i djelatnike Vojne biskupije u sjedištu Vojnog ordinarijata na zagrebačkom Ksaveru.

#### 18. 12. 2014.

Vjernici Vojne kapelanie „Sv. Petar i Pavao“ HRZ i PZO-a okupili su se u kapeli i sudjelovali u izradi slavnatih jaslica i kićenju bora.

**Istoga dana:** Vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac u pratinji predsjednika Zajednice udruga hrvatskih branitelja Domovinskog rata Toma Kačinarija, zamjenika upravitelja lepoglavske kaznionice Majnarića posjetio je zatvorenike u lepoglavskoj kaznionici. Predvodio je misno slavlje u prepunoj kapeli bl. Alojzija Stepinca. Misno slavlje vokalno instrumentalno je animirao braniteljski bend kaznionice koji je nakon mise održao božićni koncert.

#### 19. 12. 2014.

Sisački biskup Vlado Košić predvodio je u kapeli sv. Ilike u petrinjskoj vojarni HV-a „Pukovnik Predrag Matanović“ misu za vojnike, časnike i dočasnike te vojarne. U koncelebraciji bio je vojni kapelan Matija Žugaj, petrinjski dekan preč. Josip Samaržija i župnik iz Gore vlč. Paško Glasnović. Na početku slavlja biskupu je dobrodošlicu zaželio zapovjednik vojarne i 1. bojne "Tigrovi" bojnik Zdenko Fiala, a slavlju su nazočili i roditelji pokojnog pukovnika Predraga Matanovića po kojem vojarna nosi ime.

U homiliji biskup se prisjetio pokojnog Predraga i njihovih susreta tijekom Domovinskog rata, te je poručio okupljenima kako oni danas nastavljaju, poput onih poginulih čija su imena upisana na zid kapelice, biti branitelji Domovine. "Branitelj je časna, plemenita i sveta dužnost. Vidite, mi Hrvati doista imamo u svojoj povijesti taj privilegij da nikad nismo napadali, da nikad nismo bili okupatori neke druge države, nego smo samo bili uvijek branitelji svoje domovine. Zanimljivo da je to zapisano, mogli bismo reći kao zavjet kojeg su Hrvati 679. godine dali papi Agatonu, da neće nikada napadati druge narode, a da će im

zauzvrat sv. Petar biti branitelj u njihovim potrebama i zaštiti države. I stvarno je tako", rekao je biskup te dodašo kako je doista lijepo biti branitelj, što jednom za sebe kaže i Isus, a i Duha Svetoga naziva "drugim braniteljem".

Govoreći o nadolazećoj svetkovini Božića, biskup je istaknuo kako je Isus, da bi došao na ovaj svijet, trebao samo majku, a Bog je učinio jedinstveno čudo, Isusovo začeće i rođenje. "Sin Božji je došao tako na ovaj svijet da pokaže da je sav Božji dar i da je sav odozgor. Mnogi su poginuli za spas i slobodu naše Domovine, vi ste branitelji koji također u svom vojničkom staležu i poslu zapravo želite pridonijeti njezinoj sigurnosti i obrani, a Isus Spasitelj brani nas i oslobađa svojom ljubavlju konačno i jednom zauvijek od svakoga zla u nama samima i oko nas", zaključio je biskup Košić.

Na kraju biskupu su na dolasku zahvalili vlč. Žugaj, zapovjednik 2. bojne "Gromovi" bojnik Roman Kelnerić i zapovjednik Logističke pukovnije pukovnik Dražen Sebastian, darujući mu pritom beretu s amblemom bojne kao i zidni amblem stare 2. gardijske brigade "Gromovi".

#### 23. 12. 2014.

U vojarni „Pukovnik Marko Živković“ svečano je obilježena 23. obljetnica osnutka 91. zrakoplovne baze Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i Protuzračne obrane. Obilježavanje je započelo misom u kapeli Vojne kapelanie „Sv. Petar i Pavao“ za sve poginule i nestale branitelje i djelatnike 91. zrakoplovne baze. Misu je predvodio o. Viktor Grbeša, a svojom pjesmom slavlje je uzveličao zbor „Advocata Croatiae“ iz Remeta.

#### 24. 12. 2014.

Od početka Adventa vjernici Policijske kapelanie „Majka Božja Kamenitih vrata“ svakodnevno su sudjelovali na misama zornicama i tako se duhovno pripravljali za proslavu Božića. Vrhunac priprave bio je na Badnjak, koji je započeo sakramentom svete isповijedi i nastavljen u slavljenju Euharistije koju je predvodio vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac u koncelebraciji s policijskim kapelanom don Marinom Dragom Kozićem.

Duhovnoj pripravi i svetoj misi, uz djelatnike Policijske uprave, nazočili su načelnik PU zagrebačke Goran Burušić, njegov zamjenik Dubravko Teur, načelnici sektora i policijskih postaja te voditelji odjela. Duhovnoj pripravi, svetoj misi, nazočio je i zamjenik ministra unutarnjih poslova Evelin Tonković.

Misno slavlje, već tradicionalno, pjesmom su uveličali članovi župnog zbora "Tomislav Talan" iz župe sv. Antuna Padovanskoga iz Zagreba.

**Istoga dana:** Vojni biskup mons. Juraj Jezerinac predvodio je večernju misu polnoćku u kapeli Vojnog ordinarijata na zagrebačkom Ksaveru u suslavlju s policijskim kapelanom Marinom Dragom Kozićem i uz asistenciju đakona Antonia Mikulića.

U homiliji biskup Jezerinac istaknuo je da je u Isusu Kristu Bog zavolio sve ljude. Proglasio je djecom Božjom prave mirotvorce. On je jedini i pravi sveopći mironosac i spasitelj. Da bi on to bio traži među nama svoje suradnike, da činimo ono što je on činio. Isus preobražava ljude iznutra, čini da jedni druge prihvaćaju kao braću i sestre. To upravo želimo naglasiti kada čestitamo jedni drugima. To znači: radujem se da te Bog ljubi, da nas Bog uzima za svoju djecu i da smo braća i sestre.

Božić je blagdan vjere u proslavljenog Gospodina Isusa Krista. To je blagdan ljubavi i dobrote. To je i poziv na naše obraćenje. Tu radosnu vijest Božića Crkva nam prenosi više od dvije tisuće godina. Tu radosnu vijest primili smo i mi od naših pradjedova. To je razlog naše božićne radosti i veselja, rekao je biskup.

## 26. 12. 2014.

Misno slavlje na blagdan sv. Stjepana prvomučenika u kapeli Vojnog ordinarijata na zagrebačkom Ksaveru predvodio je vojni biskup mons. Juraj Jezerinac uz asistenciju đakona Antonia Mikulića.

U propovijedi je ukratko oslikao život mladog mučenika koji je propovijedao da je Isus doista pravi Bog, koji je postao čovjekom. U naviještanju evanđelja ništa ga nije moglo zaustaviti. I dok su ga kamenovali, Stjepan je pun Duha Božjega upro svoj pogled prema nebu i rekao: „Evo vidi dim otvorena nebesa i Sina Čovječjega gdje stoji zdesna Bogu“. Tim je riječima Stjepan ispovjedio Isusovo božanstvo. I dok je umirao, klicao je: „Gospodine Isuse, primi duh moj!“, moleći za svoje neprijatelje: „Gospodine, ne uzmi im ovo za grijeh“. Blagdan sv. Stjepana nas potiče da i mi budemo poput sv. Stjepana svjedoci vjere. I dok se neki pitaju koga slijediti, sv. Stjepan nameće nam se kao uzor. I nitko neće pogriješiti, krene li njegovim putem. Zato ga i slavimo kao uzora vjere te zagovornika na našem životnom putu, zaključio je biskup Jezerinac. Božićne pjesme glazbeno je pratila obitelj Gojmerac – otac Tomislav s kćerkama Jelenom, Lucijom i Martom i sinom Tvrtkom.

## 28. 12. 2014.

Na blagdan Svete obitelji vojni biskup mons. Juraj Jezerinac predvodio je svečano prijepodnevno euharistijsko slavlje u kapeli Vojnog ordinari-

jata na zagrebačkom Ksaveru. Koncelebrirali su vikar za pastoral don Josip Stanić i vojni kapelan vlč. Vlado Mandura.

Uvodeći u misno slavlje biskup je pojasnio značenje blagdana, rekavši da Crkva stavlja Svetu nazaretsku obitelj kao uzor svakoj obitelji. „Obitelj je škola i dom, oaza mira. Dijete u obitelji prima prvu spoznaju o Bogu, uči se moliti i zahvaljivati Bogu, u obitelji se osamostaljuje, raste, napreduje i sazrijeva u cijelovitu osobu. Premda je obitelj danas ugrožena, kao u pogansko vrijeme, ona i dalje ostaje temeljna stanica ljudskoga društva. O tome nam posebno svjedoči nazaretska obitelj Josipa i Marije“, rekao je biskup.

## 01. 01. 2015.

Misno slavlje na svetkovinu Marije Bogorodice u kapeli Vojnog ordinarijata na zagrebačkom Ksaveru predvodio je vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac. „Unatoč nevoljama u svijetu ovaj je dan dočekan u radosnom raspoloženju. Dok će mnoge čestitke ostati na razini želja, mi vjernici vjerujemo da možemo puno toga ostvariti pomoću Božjom i zagovorom majke Marije“, kazao je biskup Jezerinac.

Protumačio je značenje svetkovine Marije Bogorodice, kazavši da je kardinal Stepinac rekao da je 'dostojanstvo Blažene Djevice Marije velika tajna. Marija je rodila Boga. Zato se zove Bogorodica. Ako je Bogorodica Kraljica mira, posrednica mira između Boga i ljudi, posrednica mira u obiteljima, staležima, narodima i državama, sigurno je i posrednica mira i u srcu svakog pojedinca', rekao je blaženi kardinal Stepinac. I tako smo došli do treće poruke blagdana nove godine, a to je poruka mira, sažeо je biskup Jezerinac, pojasnivši da je mir u Bibliji puno više negoli mir u našem značenju. „On znači puninu života, utjehu, sreću, blagostanje duhovno i materijalno, spasenje, istinu, radost. Taj su zapis blagoslova postavljali na lijes pokojnika, kako svjedoče iskapanja arheologa u Jeruzalemu iz 7. stoljeća prije Isusa Krista. Započinje riječima „Neka te blagoslovi Gospodin i neka te čuva. Neka te Gospodin licem svojim obasja, milostiv neka ti bude. Neka pogled svoj Gospodin svrati na te i mir ti doneše. Tako neka nazivaju ime moje i ja ču ih blagosloviti“, poručuje Bog preko Mojsija. To i ja vama želim na početku nove godine, zaključio je biskup.

## 02. 01. 2015.

U rodilištu Opće bolnice u Gospiću rođeno je prvo dijete u 2015. godini. Dječak Jakov, sedmo je dijete u obitelji Špoljarić iz Perušića, od majke Marije i oca Ivica. Otac Ivica policijski je službenik u Policijskoj upravi ličko-senjskoj zaposlen u Operativno komunikacijskom centru policije, te

su načelnik Policijske uprave ličko-senjske Ante Podnar, zamjenik načelnika Mladen Kranjčević, voditelji službi i policijski kapelan vlč. Ivan Blaževac posjetili u Perušiću obitelj Špoljarić.

#### **05. 01. 2015.**

U PU varaždinskoj policijski kapelan vlč. Ivica Horvat blagoslovio je djelatnike i radne prostorije. Kroz molitvu je istaknuta važnost blagoslova te boravka mira i reda u prostorijama gdje se donose važne odluke, a sve u duhu međusobnog razumijevanja i pomaganja.

#### **06. 01. 2015.**

Prijepodnevnim euharistijskim slavljem koje je u kapeli Vojnog ordinarijata predvodio vojni biskup mons. Juraj Jezerinac u koncelebraciji s vikarom za pastoral don Josipom Stanićem, SDB, svečano je proslavljen svetkovina Bogojavljenja. Biskup je u homiliji ustvrdio da nam svetkovina Bogojavljenja doziva u svijest važnost vjere u Isusa Krista kao Sina Božjega. "Isus Krist je središte naše vjere. Crkva na blagdan Božića objavljuje: "I Riječ tijelom postade i nastani se među nama". Isus je istina koja nas spašava i ulijeva snagu i povjerenje. Stoga se varaju svi oni koji vjeruju u mogućnost stvaranja novog i boljeg društva bez Boga i odbacivanju svake povezanosti s nadnaravnim vrijednostima. Mudraci s istoka bili su ljudi koji su i tada tražili odgovor na mnoga pitanja svoga života, kao što je pitanje smisla, pitanje postojanja i traženja Boga. Oni su predstavnici svih onih koji i danas traže Boga, traže odgovor na pitanje smisla svoga života, pojasnio je. "Boga susreće onaj koji ga traži. Svetkovina Bogojavljenja nam poručuje da se trebamo učvrstiti u vjeri, da ustrajno hodimo putem svjetlosti, dok ne stignemo do punine svjetla koje se zove Isus Krist. Ako ga budemo tražili, naći ćemo ga, a onda darovati i bližnjemu. Budemo li u tome uspjeli, imat ćemo tada svega: i mira i sreće i blagoslova, ustvrdio je biskup.

#### **07. 01. 2015.**

Započeo je tradicionalni blagoslov službenih prostorija ustrojstvenih jedinica Policijske uprave karlovačke. Prostorije policije i djelatnike koji svoje radne zadaće obavljaju u ustrojstvenim jedinicama blagoslovio je policijski kapelan vlč. Andrija Markač.

#### **11. 01. 2015.**

Svečanom misom koju je u kapeli Vojnog ordinarijata prevodio vojni biskup mons. Juraj Jezerinac u suslavju s vikarom za pastoral don Josipom Stanićem i policijskom kapelanom don Marinom Dragom Kozićem, svečano je proslavljen svet-

kovina Krštenja Gospodinova, kojom je završen ciklus božićnog vremena.

Propovijedao je don Josip, koji je blagdan Krštenja Isusova nazvao svetkovinom kojom se Krist s nama izjednačio i koja nas podsjeća na naše vlastito krštenje. Događaj je to u kojem se pokazuje velika uzvišenost i tajanstvenost u koji se uključuju i druge dvije osobe Presvetog Trojstva, Duha Svetoga preko goluba i Boga Oca preko glasa. Kroz sve tri osobe Bog je činom krštenja Gospodinova prišao samom čovjeku, istaknuo je Stanić, kazavši da smo mi u krštenju, onom koje Ivan naziva krštenje vodom i Duhom Svetim, postali ljubljeni sinovi i kćeri u Sinu, ljubljena Božja djeca. Kao kršćani smo pozvani činiti isto što čini i Isus. Ljudi oko nas moraju po nama vidjeti da smo ljubljeni sinovi i kćeri Božje, ali i da i svi drugi s kojima živimo, po nama, po našem životu doživljavaju da su i oni također ljubljeni sinovi i kćeri Božje, naša braća i sestre, sažeo je smisao i značenje svetkovine Krštenja Gospodinova za vjernike propovjednik.

#### **13. 01. 2015.**

Dan Vojne kapelanie "Sveta Obitelj" obilježen je u zagrebačkoj vojarni "Croatia". Vojni biskup mons. Juraj Jezerinac predvodio je svečanost uz nazočnost vojnih kapelana postrojbi OS RH, blagoslovio je urede i djelatnike Zapovjedništva ZZP-a i vojarne, a nakon blagoslova predvodio je misno slavlje. Tradicionalnom blagoslovu i misnom slavlju nazočio je velik broj djelatnika Zapovjedništva za potporu, a posebnom ugodaju pridonijela je Klapa HRM "Sv. Juraj".

Kapelan kapelanie vlč. Slavko Rajić na početku misnog slavlja riječi dobrodošlice uputio je mons. Jezerincu, zapovjedniku ZZP-a general-bojniku Dragi Matanoviću i djelatnicima, vojnim kapelanim i gostima.

#### **14. 01. 2015.**

Vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj mons. Juraj Jezerinac je, u pratinji generalnog vikara o. Jakova Mamića i kapelana fra Marka Mede, predvodio obred blagoslova djelatnika MORH-a i Glavnog stožera OS RH. Blagoslovu su prisustvovali ministar obrane RH Ante Kotromanović, zamjenica ministra obrane Višnja Tafra, zamjenik načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga RH general pukovnik Dragutin Repinc, direktor Glavnog stožera OS RH general bojnik Mate Pađen, glavni inspektor obrane general pukovnik Mirko Šundov, pomoćnici ministra i drugi djelatnici Ministarstva obrane i Glavnog stožera OS RH. Mons. Jezerinac zaželio je sreću i blagostanje u novoj godini, te naglasio važnost zajedništva, strpljivosti i ljubavi. Takodjer, prisjetio se i hrvatskih

branitelja, koji su dali živote za slobodu domovine i zahvalio im što su se žrtvovali za slobodu.

### **15. 01. 2015.**

Na 23. obljetnicu priznavanja Republike Hrvatske, kapelan PU dubrovačko-neretvanske don Ivo Borić blagoslovio je ured Policijske udruge branitelja PU Dubrovnik 91. zaželjevši na početku nove godine uspjeh u dalnjem radu i svakodobro svim članovima PUBPUD91.

Blagoslovu je prisustvovalo uže predsjedništvo Udruge te predsjednici županijske HIDRA-e i Udruge udovica hrvatskih branitelja čiji su uredi također blagoslovljeni.

### **19. 01. 2015.**

Vojni biskup mons. Juraj Jezerinac blagoslovio je djelatnike i njihove radne prostore u Prihvatom centru za strance u Obediću Ježevskom. Na zajedničkom blagoslovu okupili su se djelatnici Centra predvođeni voditeljem Josipom Biljanom. U biskupovoj pratinji bili su policijski kapelan za Policijsku upravu zagrebačku don Marin Drago Kozić te djelatnici Samostalne službe MUP-a za suradnju s Vojnim ordinarijatom u RH Mato Topić i Darko Šantek.

**Istoga dana:** Izaslanstvo Zrinske garde Čakovec susrela se s vojnim biskupom mons. Jurjem Jezerincem u Vojnom ordinarijatu u Zagrebu. Počasnici član Zrinske garde biskup Jezerinac primio je predsjednika Zrinske garde Alojzija Sobočanca, dipl. oec., predsjednika Skupštine Mihaela Štebiha, akademskog kipara i tajnika Bojana Kocijana. Uz razmjenu blagdanskih čestitki izaslanstvo Zrinske garde izvijestilo je biskupa o aktivnostima u prošloj godini kada su gardisti imali 86 nastupa u Hrvatskoj i inozemstvu, a izdan je i zbornik radova sa znanstvenog skupa o ulozi žena u obitelji Zrinski i Frankopan, postavljen je poprsje Petra Zrinskog u Čakovcu, organiziran znanstveni skup o Nikoli Zrinskom VII. Čakovečkom i padu Novog Zrina te je u udrugu primljen 31 novi član. Bilo je riječi i o planovima za ovu godinu, posebno vezanim uz obilježavanje četvrtog spomendana Zrinskih i Frankopana u Čakovcu, Bečkom Novom Mjestu i Zagrebu, te sudjelovanje na vojno-redarstvenom hodočašću u svibnju u Lourdesu u Francuskoj. Istaknuta je odlična suradnja s Crkvom u pojedinim aktivnostima vezanim uz očuvanje i promociju hrvatske povijesti i kulture te u doprinisu jačanju hrvatskog identiteta u suvremenom društvu u zajedništvu europskih nacija i država.

### **20. 01. 2015.**

Na blagdan sv. Fabijana i Sebastijana Vojna kapelacija „Sv. Sebastijan“ u Đakovu proslavila je dan

svog nebeskog zaštitnika. Misno slavlje u kapeli đakovačke vojarne "Dračice" predvodio je vojni biskup mons. Juraj Jezerinac u koncelebraciji p. Dragana Majića, vojnog kapelana u Đakovu, vlč. Alojza Kovačeka, vojnog kapelana u Vinkovcima, vlč. Željka Volarića, vojnog kapelana u Požegi te p. Željka Rakošća, policijskog kapelana u Osijeku.

Među ostalima, misnom slavlju nazočio je zapovjednik GOMBR-e Siniša Jurković, zapovjednik đakovačke vojarne Valentin Skroza, zapovjednik oklopne bojne GOMBR-e Ivan Stipić, đakovački dogradonačelnik Mirko Ćurić, načelnik PU osječko-baranjske Milan Baričević, te brojni ostali časnici i dočasnici Hrvatske vojske.

Na kraju misnog slavlja kapelan domaćin p. Drago zahvalio je svima koji su sudjelovali u obilježavanju Dana kapelanje, a nazočnima se obratio i vinkovački kapelan vlč. Kovaček, dekan Osječkog vojnog dekanata, koji je sve pozvao na stvarno svjedočenje vjere, istaknuvši kako Crkva govori o svećima ne da bismo im se divili, već da bi ih životom naslijedovali.

Misno slavlje pjesmom je animirao zbor PU osječko-baranjske pod vodstvom p. Ante Topića, DL, iz Osijeka. Proslava je završila molitvom i paljenjem svijeća pred kipom sv. Sebastijana u prostoru vojarne.

### **21. 01. 2015.**

Povodom obilježavanja 22. obljetnice vojno-redarstvene akcije "Maslenica" misu za poginule hrvatske branitelje i domovinu u crkvi sv. Šime u Zadru predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Suslavili su o. Jakov Mamić, generalni vikar Vojnog ordinarijata, o. Ivo Topalović, vojni kapelan, don Ivan Borić, policijski kapelan, i drugi svećenici.

Na misi su se okupili branitelji iz cijele Hrvatske, noseći stjegove svih hrvatskih postrojbi, general Ante Gotovina, predstavnici svih struktura državne, lokalne i vojne vlasti te roditelji poginulih hrvatskih branitelja.

Mons. Puljić zahvalio je Bogu za dar slobode domovini, kao i braniteljima što su izlaganjem svojih života sebe trajno ugradili u temelje hrvatske države i suverenosti. Podsetivši na Isusovu riječ u Kafarnaumu: "Starajte se, ne za jelo koje prolazi, nego za jelo koje ostaje za život vječni" (Iv 6, 27), nadbiskup je rekao da su i branitelji svojom hrabrošću u izloženosti gubitku ovozemaljskog života pokazali spremnost za život u vječnosti. "Jelo koje prolazi i jelo što ostaje za život vječni predstavljaju dva oprečna sustava, dva mentaliteta, dvije životne filozofije. Među njima je velika provalija i jasno razgraničenje. To su dva kraljevstva: ovoga i onoga svijeta, vidljivo i ne-

vidljivo, svijet duha i materije, vjere i nevjere, prolaznosti i vječnosti. Očima vjere shvaćamo da je prava sreća u onome što ne prolazi: u duhu, istini, plemenitosti, u Bogu, vjeri i nadi. U uskršnju i besmrtnosti. To su pokazali i hrvatski branitelji. Svojom žrtvom premostili su provaliju sebičnosti i ljudskog straha te su, darujući sebe za druge, poput Raspetoga na križu, uzdigli svoj duh Bogu. Bog je jedini neprolazan i vječan. On i nas po euharistiji čini dionicima svoje vječnosti. U tom vidu vjerujemo da su i poginuli hrvatski branitelji sada dionici te vječnosti”, rekao je nadbiskup Puljić.

**Istoga dana:** Obilježena je prva godišnjica Policijske kapelaniјe „Sv. Vinko Palotti“ u Policijskoj upravi požeško-slavonskoj slavljenim svete mise u crkvi sv. Lovre u Požegi koju je predvodio vojni biskup mons. Juraj Jezerinac uz policijskog kapelana PU požeško-slavonske vlč. Željka Volarića te policijskog kapelana PU brodsko-posavske Davorina Andića.

Svečanom slavlju svete mise prisustvovali su načelnik Policijske uprave požeško-slavonske sa suradnicima, načelnik Policijske uprave brodsko-posavske, načelnik Policijske uprave virovitičko-podravske, voditelj MUP-ove Službe za suradnju s Vojnim ordinarijatom, predstavnici Hrvatske vojske, lokalne samouprave te veliki broj policijskih službenika i djelatnika PU požeško-slavonske.

Nakon završetka misnog slavlja mons. Jezerinac blagoslovio je službene prostorije Policijske uprave.

**Istoga dana:** Vlč. Ivan Blaževac, kapelan Vojne kapelaniјe „Sv. Franjo Asiški“ blagoslovio je prostore vojarne „Eugen Kvaternik“ u Gospicu.

**Istoga dana:** Vojni kapelan Vojne kapelaniјe „Blazeni Ivan Merz“ don Milenko Majić, u tri dana, od 19.-21. siječnja obišao je postrojbe smještene na vojnem poligonu OS RH „Eugen Kvaternik“ u Slunju radi blagoslova pripadnika i objekata. Blagoslov su primili djelatnici Središta za borbenu obuku Zapovjedništva za obuku i doktrinu „Fran Krsto Frankopan“ Hrvatske kopnene vojske sa svim odjelima, Topničko raketna bojna Gardijske motorizirane brigade i ostale postrojbe smještene na poligonu kao i radni i smještajni prostori. Na kraju je blagoslovljen ured vojnog kapelana u Središtu za borbenu obuku uz naznoćnost zapovjednika SBO brigadira Ivana Jurilja, zamjenika zapovjednika pukovnika Marina Kostelca i načelnika svih odjela Središta za borbenu obuku. Vojni kapelan zahvalio se svim postrojbama, zapovjednicima i djelatnicima na vremenu koje su odvojili za blagoslov i izrazio nadu da će se uz Božji blagoslov sve zadaće koje predstoje u ovoj godini biti još uspješnije odrđene.

## 22. 01. 2015.

Mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj, u pratinji p. Stjepana Harjača, policijskoga kapelana i dekana Zagrebačkog policijskog dekanata, i Josipa Zagorščaka, voditelja Samostalne službe MUP-a za suradnju s Vojnim ordinarijatom, pohodio je i blagoslovio djelatnike i prostore Ministarstva unutarnjih poslova i Ravnateljstva policije.

Uz vjernike djelatnike Ministarstva i Ravnateljstva, blagoslovu su nazočili zamjenik ministra unutarnjih poslova Evelin Tonković, te u Ravnateljstvu policije Zvonimir Vnučec i Dražen Vitez, zamjenici glavnog ravnatelja.

## 23. 01. 2015.

Vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac predvodio je obred blagoslova u centralnoj zgradi Policijske uprave zagrebačke u Matičinoj ulici. Blagoslovu su nazočili načelnik PU zagrebačke Goran Bušrušić, njegov zamjenik Dubravko Teur, načelnici sektora, voditelji službi te djelatnici koji svoje radne zadaće obavljaju u ustrojstvenim jedinicama ove PU. Blagoslov je bio nazočan i voditelj Samostalne službe MUP-a za suradnju s Vojnim ordinarijatom u RH Josip Zagorščak.

U prigodnom obraćanju i molitvi biskup je istaknuo kako je rođenje Gospodnje početak Novoga saveza, a savez počinje s blagoslovom. Blagoslovom se želi zazvati Božja prisutnost na osobe koje borave u jednom prostoru i koje žive u jednom zajedništvu. Potreban nam je pravi Božji blagoslov koji nas otvara za ljubav i osigurava mir u srcu, mir u obitelji, a onda će to sigurno biti ugrađeno i u mir u našoj radnoj sredini, domovini i konačno u svijetu, naglasio je biskup.

## 27. 01. 2015.

Završio je blagoslov djelatnika i prostora policijskih postaja PU ličko-senjske kojeg je podijelio vlč. Ivan Blaževac, policijski kapelan. Započeo je s blagoslovom Policijske uprave, Interventne policije i PP Gospic, a kroz tri dana obišli su PP Otočac i PP Senj, PP Korenica i PP Donji Lapac te PP Karlobag i PP Novalja. Uz obilazak policijskih postaja blagoslovili su i granične prijelaze Ličko Petrovo selo i Užljebić.

## 28. 01. 2015.

U Vojnom ordinarijatu u RH održan je sastanak svećenika Vojnog ordinarijata, kojeg je otvorio vojni biskup mons. Juraj Jezerinac, a na kojem je dr. Petar-Krešimir Hodžić, voditelj Ureda HBK za život i obitelj, govorio o temi: “Mogućnosti razvoja pastoralna za obitelj djelatnih vojnih i policijskih osoba u svjetlu aktualnih smjernica domovinske i opće Crkve s osvrtom na Relatio Synodi”.

# PROPOVIJEDI VOJNOG ORDINARIJA

## Dan HRZ i PZO Zagreb, 12. prosinca 2014.

Današnja Božja Riječ postavlja neka životna pitanja, kao što su pitanje postojanja zla u svijetu i ujedno daje odgovor.

Prvo čitanje izvadak je iz knjige proroka Izajie. Prorok se našao zajedno sa svojim izraelskim narodom u babilonskom ropstvu. Možete si samo zamisliti stanje u kojem su se našli, živeći pod tuđinskom vlašću, protjerani iz vlastite zemlje, napušteni. Mnogi su se pitali: Bog je obećao preko njihovih otaca da će posjedovati blagostanje i imati brojno potomstvo, a sada od tih svih obećanja nema ništa. Gorčina i beznađe.

Bog preko proroka Izajie tumači ovo stanje: "Da je Izrael vjeran savezu i svetom Bogu, sve bi drugačije izgledalo. Da je Izrael ostao vjeran Bogu, uživali bi sreću i blagostanje". Izajia stavlja naglasak na vjernost Bogu, pa ako hoćete i na vjernost savjesti koja nije ništa drugo nego Božji glas u nama, koji nam govori da dobro valja činiti, a zlo izbjegavati. Na to nas upravo upozoravaju i biskupi u svojoj najnovijoj poruci prigodom narednih izbora.

Kada čovjek ne prihvati taj Božji glas u nama, kada mu se iznevjeri, mora biti siguran da će se na kraju sve to na krivo okrenuti.

Isus se poput Izajie proroka susreo sa sličnom situacijom. Mnogi su mu se opirali poput Izraelaca u Starom zavjetu. To ga je potaklo da ih prekori i potakne na razmišljanje: „Komu da

prispodobim ovaj naraštaj? Nalik je djeci što sjedi na trgovima pa jedni drugima dovikuju: „Zasviramo vam i ne zaigraste, zakukasmo i ne zaplakaste“ (Mt 11, 16-17).

Isus se poslužio ovom prispodobom kako bi osvijetlio ludo postupanje njegovog naraštaja, koji ga je odbio kao i Ivana Krstitelja. Evo te prispodobe. Na trgu se nalaze dvije skupine djece. Jedna se želi igrati, druga odbija. Dok jedna grupa započinje igru svatova uz glazbala, druga ih grupa djece jednostavno zanemaruje, dok jedna oponaša ukop mrtvih, uz tugu i plač, druga ih grupa djece jednostavno omalovažava.

Isus je primijenio ovu prispodobu na svoje suvremenike, posebno na duhovne vođe naroda, kao što su farizeji. Potiče ih na promišljanje svoga neodgovornog postupka. Poručuje im kako je Ivan Krstitelj došao kao propovjednik pokore i obraćenja. On nije ni jeo niti pio. A oni su ga proglasili budalom. To je značilo prema njihovom shvaćanju da ima đavla.

Jednako su se ponašali i prema Isusu i nazvali ga izjelicom i pijancem, prijateljem carinika i grešnika. I Isus završava prispodobu riječima: „Opravda se Mudrost djelima svojim“ (Mt 11, 19). To znači da se ostvaruje Božji plan s ljudima, unatoč lažne ljudske mudrosti, koja ne donosi nikakvu sreću.

Ipak, ne zanemarimo Isusov naglasak na



djela. Može se o meni i vama pričati svašta, ali naša djela to trebaju opovrći i ljudima reći da smo mi ipak drugačiji. Ima ljudi koji doista žive na račun riječi, a to mogu jer smo mi površni i neodgovorni.

Isus Krist je utjelovljena mudrost. To potvrđuju i njegova čudesa. Stoga imaju krivo svi oni koji odbacuju Boga, koji ga ne žele prihvati kao mjerilo njihova vladanja i življenja. Neki se ponose svojim bezboštvo te se smatraju „slobodnima“ ljudima. Rijetko je naći veće ropstvo od toga. Takvi najprije podjarme druge, a onda služe svojoj imaginarnoj veličini egoizma, a ponekad i društvenog sadizma.

Ova dakle Isusova opomena očito je i danas suvremena, jer danas postoje ljudi koji misle da Božje zapovijedi nisu aktualne. Zato se postavljaju gospodarima i sucima svega, morala i života. Takvi idu prema vlastitoj propasti kao i oni koji ih slijede.

Mnogi su od vas čuli za Daga Hammarskjolda, poznatog švedskog diplomata, mistika i političara, koji je na kraju bio i generalni sekretar UN-a. Poginuo je zrakoplovnoj nesreći 1961. godine u Kongu. Kao osobi, vjerniku i političaru bilo mu je veoma stalo do naslijedovanja Isusa Krista i njegova evanđelja u svakodnevnom životu. „Temeljna i najnaravnija zapovijed u etici nekoga državnog činovnika jest da služi društvu, a ne stanovitoj grupi, stranci ili bilo kojim specifičnim interesima“. Naveliko se zauzimao za dostojanstvo svakog čovjeka, a osobito djece. „Poštovanje svakog pojedinog čovjeka te njegova dostojanstva smije biti jedino mjerilo državnog djelovanja“, veli on. Švedska može danas najviše zahvaliti upravo njemu što se tako visoko digla u ekonomskom smislu da je postala uzorom svim europskim zemljama. Etičnost i moralnost ponašanja reflektira se u djelima našim. Ne zanemarimo ovu dimenziju duha u svojem privatnom i javnom životu.

Braćo i sestre! Nije nam svejedno, pogotovo ne nama vjernicima, hoćemo li se uputiti putem Izraelaca u Starom zavjetu, ili ćemo konačno shvatiti da bez moralnih, etičkih načela nema nam ni budućnosti. Na to nas upozoravaju i naši biskupi prigodom narednih izbora za predsjednika Republike Hrvatske. U svojoj poruci ističu: „Predsjednik bi trebao biti moralni autoritet i savjest društva... pripomoći ekonomskom opravku naše zemlje... Da poštuje vjersku slobodu, slobodni izbor vjerskog odgoja i vjerou nauka te pravo na priziv savjesti protiv nepravednih građanskih zakona koji prisiljavaju ljude da djeluju protivno zahtjevima moralnoga reda... Da nedvosmisleno osudi sve zločine bez razlike kada i u ime koje ideologije su počinjeni, jer je to nužan uvjet za uspostavom pravednosti... Pruziti

primjer zdravog domoljuba, poštjući znakovlje nacionalnog identiteta i sprečavati rasprodaju nacionalnog bogatstva...

Braćo i sestre! Trajnu sreću nikada nisu doživjeli oni koji su sebe i svijet gradili samo na ljudskoj mudrosti. To je pokazao i Domovinsko-obrambeni rat. Nakon što su bile iscrpljena sva sredstva da ne dođe do rata i odvratiti neprijatelja od njegove želje stvaranja Velike Srbije, nije preostalo drugo nego se braniti i snagom vjere. U tom razdoblju nastao je HRZ kao i PZO, kojima je bila zadaća osigurati suverenitet zračnog prostora RH i dati potporu drugim vojnim granama u provedbi zadane im zadaće.

Braćo i sestre! Ne želimo Boga uvući ni u kakve ratove. Rat je uvijek djelo Zloga i Bog ne стоји iza nikakvog rata. No, postoji obrana od zla i od djela Zloga. U toj obrani Bog se pokazuje unutra, jer je na strani zaštite života. Krunica naših branitelja tu nalazi svoje opravdanje i smisao, inače bi bila uvreda Boga. Nažalost, mnogi su u toj obrani i stradali. Među njima i gospodin Perišin, hrvatski pilot. Prije avionske nesreće gospodin Perišin je bio na Vojno-redarstvenom hodočašću u Lourdesu. Putem smo puno razgovarali, posebno o agresiji na Hrvatsku. Rekao je kako je čekao trenutak da se može odijeliti od borbenih aviona koji su bili u njegovo skupini. „Ja nisam mogao ubijati moj narod“, veli on.

Eto vidite kako zlo čovjeka uvijek okreće protiv sebe samoga, a onda protiv onih koji su vam najbliži. Sve se to događa pod izlikom „viših interesa“. Perišin je slijedio logiku Kristove mudrosti. Nije se poveo logikom mudrih ovoga svijeta, koji su imali namjeru stvoriti Veliku Srbiju na račun hrvatskog teritorija. Stoga se danas posebno sjećamo ne samo gospodina Perišina nego i svih poginulih hrvatskih branitelja i civilnih žrtava u Domovinskom ratu, a osobito naših zrakoplovaca. Njihova smrt bila je zalogom našega sretnijeg života.

Što nam je danas činiti? Božja riječ nam kaže: Ne odnositi se neodgovorno prema njegovoj riječi. Bila bi to najveća ludost. Nego je valja slijediti uz cijenu žrtve. To vrijedi za sve ljudе, posebno vjernike. To će biti najpametniji izbor kojeg smo odabrali koji nas neće razočarati. Božja riječ je Božja mudrost ponuđena čovjeku. Tko ju prihvati imat će svjetlo. Potrebno je otvoriti um i srce njezinoj snazi. Staviti joj sebe na raspolažanje i ona će nas voditi.

U tim mislima i željama čestitam vam Dan HRZ-a i PZO-a. Koristim priliku čestitati vam i sretan Božić kao i novu 2015. godinu. Svim po-kojnim braniteljima neka je velika hvala i od Boga nagrada! Dobri Bog neka im bude nagrada za njihovu nesebičnu ljubav! Amen ■

## Posjet braniteljima u kaznionici u Lepoglavi

### Lepoglava, 18. prosinca 2014.

Ima još nekoliko dana koji nas dijele od blagdana Isusovog rođenja, blagdana Božića. Isusovo rođenje popratili su anđeli pjesmom: „Slava Bogu na visini i na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovim“. Od tada Božić uvijek ulijeva nadu, radost među ljudima i povezuje ljude u jednu veliku obitelj.

Mi se nalazimo u vremenu adventa ili došašća. Sama riječ „došašće“ znači očekivanje nekoga. Kad se nekoga očekuje, vrše se pripreme, uređuju kuće, da bi se gosta što ljepše ugostilo. I mi se u ovom vremenu želimo što bolje pripremiti za blagdan Isusovog rođenja, za blagdan Božića. Sama riječ Božić dolazi od riječi Bog, a deminutiv glasi Božić. To znači da je sam Bog postao malim bogočovjekom „Božićem“ u osobi Isusa Krista. „S neba siđe dolje radi grešnika rodio se u štali radi čovjeka“, pjevamo ovu pjesmu u božićnom vremenu.

Kad je riječ o Isusovom dolasku na zemlju mi ga možemo trostruko promatrati: kao povijesni događaj, milosni te njegov ponovni dolazak na kraju vremena. Kad govorimo o Isusovom povijesnom dolasku, tada mislimo na njegovo rođenje u gradu Betlehemu, kada su se ispunila obećanja proroka da će doći Mesija - Spasitelj svijeta. Tim je dolaskom Isus bio vidljiv, pojavio se u tijelu, u svemu sličan nama ljudima, osim u griješu“, veli apostol Pavao. Drugi Isusov dolazak događa se sada. To je milosni dolazak. U svom nastupnom govoru Isus je rekao: „Ispunilo se vrijeme, približilo se kraljevstvo Božje. Obratite se i vjerujte evanđelju“ (Mk 1, 15). To je, dakle, drugi Isusov dolazak koji se sada događa. Prisutan je u sakramentima, siromašnima, bližnjima. „Što god ste jednomo od najmanjih učinili, meni ste učinili“, veli Isus.

Hrvatski pjesnik Matoš je rekao: „Bog se nastanio među nama da nam kuće budu Božje obitavalište“. A to znači da Bog može sada stanovaći u nama. Stoga nas svećenici u ovo vrijeme pozivaju na svetu isповijed, u kojoj nam sam Bog po njima opršta grijehu.

Treći Isusov dolazak dogodit će se na kraju povijesti kada će doći u svojoj slavi, kad ćemo biti suđeni prema našim djelima. Za nas kao vjernike veoma je važan sadašnji trenutak. Zato se i pripremamo molitvom, sakramentima za blagdan Božića - „Uzalud se rodio ako se nije rodio u nama“. Da bi se rodio u nama, potrebno je pripremiti se molitvom za milost obraćenja. Dobro je načiniti kratki ispit savjesti i na kraju pristupiti

svetoj isповijedi, priznati što smo sagriješili. Sam Bog nam tada opršta grijehu. Ne treba se bojati toga priznanja. Bog nam ne samo opršta grijehu nego i vraća mir duše.

Isus Krist, koji je bio najavljen preko proroka, rodio se i umro radi nas i radi našega spaseњa. O tom govore više današnja čitanja. U 1. čitanju prorok najavljuje dolazak Spasitelja svijeta. Najavljuje da će se roditi od Djevice iz Davidove loze (David je bio poznati židovski kralj). Prorok veli da će Mesija - Spasitelj biti „mudar“, činit će pravo i pravicu na zemlji. U njegovo će vrijeme vladati mir. Obnova zemlje i naroda temeljit će se na moralnoj obnovi ljudi. Što to znači? Mogu se mijenjati političke strukture, mogu doći novi ljudi ali sve će biti po starom ako se ljudi u srcu ne promijene.

Današnje evanđelje započinje riječima „Rođenje Isusa Krista zabilo se ovako“. Iz evanđelja je jasno da je Isus doista začet po Duhu Svetom, da je on Emanuel, što znači s nama Bog, da je pravi Bog i pravi čovjek, da je Josip njegov zakonski otac ali ne i naravni. Prije nego se Josip sastao s Marijom, Marija je bila u blagoslovljenom stanju, očekujući dijete. „Nađe se trudna po Duhu Svetom“, piše evanđelist Matej. Josip, njezin zaručnik, je bio u velikim mukama. Znao je da je Marija nevina poštena djevojka, a kako to da je sada u blagoslovljenom stanju. Nije je želio javno prijaviti, jer bi to značilo njezinu smrt.

Sv. pismo veli da je sv. Josip bio pravedan, a to znači svet čovjek koji je bio spreman prihvati Božju volju. Anđeo mu se javlja u snu i poručuje: „Josipe, što je u njoj začeto doista je od Duha Svetoga. Rodit će sina, a ti ćeš mu nadjenuti ime Isus, jer će on spasiti narod svoj od grijeha njegovih“ (Mt 1, 21). I tako se ispunilo proroštvo Izajie o Isusu Kristu.

Sve sam ovo spomenuo kako biste se još više učvrstili u vjeri u Isusa Krista koji se pojavit na zemlji. Došao je vratiti zadovoljštinu Ocu nebeskome. Da bi je mogao uzvratiti prihvatio je dragovoljno križ i umro za nas na križu. Tako nam je svima omogućio put prema vječnom spasenju. Daje nam šansu da budemo novi ljudi i jednoga dana dionicici njegove slave.

Isus je došao potražiti izgubljene, vratiti vid slijepima i slobodu potlačenima. Poistovjetio se sa svakim čovjekom, posebno patnikom koji trpi na duši i na tijelu. I svaki čovjek može doživjeti njegovu ljubav i milosrđe koji mu se obrati, koji mu pristupi kao svom prijatelju. Ne bojte

se približiti Isusu Kristu, rekli su više puta sveti papa Ivan Pavao II., papa Ratzinger i sadašnji papa Franjo. Ali ne onako površno već istinski. I tada će doživjeti božićnu radost.

Pročitao sam jedan članak o jednom zatvoreniku, koji živi danas u Washingtonu. Bio je u sastavu američkih snaga u Bejrutu. 1984. godine bio uhvaćen i vezan lancima uza zid. Bile su to neizdržljive muke. Da je imao prilike izmijeniti nekoliko misli s nekim bilo bi mu lakše. No, i to mu je bilo uskraćeno. Tada si je prvi puta postavio pitanje postoji li Bog. Bio je agnostik i ateista. Nije vjeroval u Boga. U tom teškom stanju rekao je: Bože, ako postojiš budi mi milostiv. Mnogi govore da tebe nema ali ipak u dubini moje duše osjećam da ti postojiš, meni nepoznati Bože". Bio je to početak njegovog obraćenja. „U jednom trenutku rekao sam: Bože, ako postojiš, pobrini se za moju ženu i djecu. Daj nas jednoga dana ujedini". Bio je Badnjak. Jedan od stražara upitao me da li imam neku posebnu želju: „Rekao sam mu: Dajte mi Sv. pismo. Otvorio sam

ga i pročitao sam: „Sve štогод zamolite u moje ime, vjerujte da ste primili" (Mk 11, 24). Bio sam dirnut ovim Isusovim riječima. Ono za čim sam tada čeznuo bila je vjera, pouzdanje u Boga. Nakon toga počeo sam voljeti i ljude oko sebe". Bilo je to njegovo novo rođenje. Shvatio je tada prvi puta u životu što znači Isusovo rođenje u njegovom životu.

Slaviti Božić ne znači slaviti povijesni dođaj Isusovog rođenja. Slaviti Božić znači slaviti ga u prijateljstvu i povezanosti s Isusom Kristom. Želim vam svima da vas obuzmu osjećaji da niste sami, da ima netko tko vas voli i razumije, a to je Isus Krist rođen u Betlehemu. Želim svima koji živite u ovim prostorima, da preostali dani vašega života, prije vašeg izlaska prođu u duševnom miru, da vas ne obuzme mržnja ili ne daj Bože osveta prema bilo kome, nego da u svima nama zavlada mir Kristov, u našim obiteljima i domovini.

S tim mislima želim vam svima sretan Božić i blagoslovljenu novu 2015. godinu. Amen ■

## Sveta obitelj - Dan kapelanje

Zagreb, 13. siječnja 2015.

Blagdan Svetе obitelji uveden je u općoj Crkvi na poticaj Kanade, među kojima se najviše širila ova pobožnost. Povod ovoj pobožnosti bila je teška situacija iseljeničke obitelji, u kojoj su otac i majka radili od jutra do noći, a djeca su bila često prepuštena sama sebi. Ovaj je blagdan uveden prvi put 1893. godine kao poticaj da se posveti veća pažnja obitelji, jer je obitelj osnovna stanica društva.

Ako je obitelj zdrava onda je zdravo i društvo. I obratno. Stoga je tijekom povijesti često bila nezaobilazna tema, tema obitelji. O tome nam govore i današnja liturgijska čitanja.

Prvo čitanje spominje židovskog mudraca Siraha. On je bio vjerski učitelj. Oko 180. godine prije Krista napisao je zbirku pouka koje se odnose na mlade. Bio je svjedokom kako se mladi rugaju starcima i staricama pa ih opominje: "Ako mu razum klone, budi blag s njime, i ne grdi ga ti koji si u punoj snazi (usp. Sir 3, 13). Tko poštuje svoje roditelje, "bit će uslišan u dan molitve svoje" (usp. Sir 3, 5). Za razliku od pogana koji nisu puno držali do obitelji, Sirah vidi u obitelji temelj ljudskoga društva.

Pouka židovskog mudraca suvremena je i danas. Zašto? Obitelj je škola i dom, oaza mira. Dijete u obitelji prima prvu spoznaju o Bogu, uči

se moliti, zahvaljivati Bogu i poštivati bližnjega. U obitelji se osoba osamostaljuje, raste, napreduje i sazrijeva u cijelovitu osobu. Ona i dalje ostaje temeljna stanica ljudskoga društva. Sveta obitelj Josipa i Marije ostaje nam uvijek primjer i velika škola svakoj obitelji svih vremena i prostora.

Današnje evanđelje donosi neke prizore iz nazaretske obitelji Josipa i Marije. Kad je Isus bilo star 40 dana, Marija i Josip ulaze u Jeruzalem da prikažu Isusa Gospodinu kao što je to propisivao Zakon Gospodnji. Oni su se susreli u hramu sa starcem Šimunom koji je u Isusu prepoznao Spasitelja svijeta. Sav radostan uskliknuo je od sreće: „Sad otpuštaš slugu svojega, Gospodaru, po riječi svojoj, u miru! Ta vidješe oči moje spasenje tvoje, koje si pripravio pred licem svih naroda: svjetlost na prosvjetljenje naroda, slavu puka svoga izraelskoga" (Lk 2, 29-32).

Evanđelist Luka piše: Josip i Marija "divili su se što se to o njemu govori" (2, 13). Njima nije bilo odmah sve jasno nego su stupnjevito upoznavali božansko dijete i iznova otkrivali svoju ulogu i ponizno je vršili. Starac Šimun je uzeo dijete, zahvalio Bogu, rekavši: „Ovaj je postavljen na propast i uzdignuće mnogima u Izraelu i za znak osporavan" (Lk 2, 34). Za vjernika koji vjeruje u Boga Isusa Krista, Isus će biti siguran

temelj na kojem može graditi svoju budućnost, a za nevjernika Krist će biti kamen spoticanja. Nadalje, Šimun poručuje majci Isusovoj: „A tebi će samoj mač probosti dušu da se razotkriju namisli mnogih srdaca“ (Lk 22, 34).

Marija i Josip ne bježe od teškoća, štoviše, prihvaćaju ih s ljubavlju, kao na primjer: neočekivani bijeg u Egipat, težinu izbjegličkog života, teškoće napornog rada, siromaštvo i nesigurnost za sutrašnjicu itd. I tako vidimo da i Sveta obitelj nije bila imuna od boli. Kad su Marija i Josip izgubili Isusa kao 12-godišnjeg dječaka u hramu, u Jeruzalemu i ponovno ga našli, ona nije sakrila svoju bol, nego mu je rekla: „Sinko, zašto si nam to učinio? Gle otac tvoj i ja žalosni smo te tražili“. On im reče: ‘Zašto ste me tražili. Niste li znali da mi je biti u onome što je Oca mojega?’“ (Lk 2, 48-49). „Oni ne razumješe riječi koju im reče“ (Lk 2, 50), piše sv. Luka i komentira: “A majka je njegova brižno čuvala sve ove uspomene u svom srcu (Lk 2, 51).

U 2. čitanju slušali smo odlomak Pavlove poslanice. Dok je Pavao boravio u zatvoru na srcu mu je bila kršćanska obitelj. Stoga piše svoju poslanicu u kojoj ističe glavne temelje obiteljskoga života: „Zaodjenite se kao izabranici Božji, sveti i ljubljeni“. I nabraja vrline koje bi trebale resiti svaku obitelj. To su: milosrdno srce, dobrostivost, poniznost, blagost, strpljivost, a iznad svega ljubav. Pavao spominje ljubav kao posebnu kršćansku posebnost koja se nadahnjuje na Isusovoj ljubavi.

Pavao posebno naglašava važnost svete mise, koju naziva zahvalom, a zahvaljivanje na grčkom znači euharistija. Potiče ih da Kristova riječ, Evanđelje, prebiva u njima. „U svakoj se mudrosti poučavajte i urazumljujte! Psalmima, hvalospjevima, pjesmama duhovnim od srca pjevajte hvalu Bogu“ (Kol 3, 16). Na kraju dono-

si kratke pouke iz obiteljskog morala: pokornost žene, ljubav muža, da očevi ne ogorčavaju život svoje djece, da ne klonu duhom itd. Ovo je veoma važno za sva vremena i danas također.

Neki su od vas možda čuli za poznatog američkog vojskovođu Mac Arthuru. On je bio duboki vjernik. Napisao je mnoge pjesme, između ostalog i ovu molitvu: „Bože, daj mi sina, koji će biti dovoljno jak da zna kada je slab, dovoljno hrabar da se suoči sa sobom kada je u strahu... Daj mi sina čije želje neće prevladati nad njegovim djelima..., vodi ga, ne po putu laganosti nego putem napora i poticaja stvorenih teškoćama i izazovima. Neka nauči stajati u oluji, neka se nauči suosjećajnosti prema onima koji su pali. Daj mi sina čije srce je čisto, čiji će ciljevi biti visoki, sina koji će znati vladati sa sobom prije nego što poželi vladati nad drugima; koji će težiti za budućnošću, koji neće zaboraviti prošlost. Iznad svega, molim te Gospodine da posjeduje dovoljno smisla za humor tako da uvijek bude ozbiljan, da samoga sebe ne shvaća previše ozbiljno.“

U autobiografiji generala Douglaša MacArthur-a možemo pročitati i ovo: „Po profesiji ja sam vojnik i ponosan sam na tu činjenicu. Međutim ponosniji sam, beskrajno ponosniji što sam otac... Moja nuda je moj sin jer kada mene neće više biti, on se neće mene spominjati prema mojim brojnim bitkama već po tome kako sam se ponašao kod kuće, ponavljajući s njime molitvu: „Oče naš, koji jesi na nebesima“. I daj da me po tome prepozna“, piše taj stari general.

Braćo i sestre! Blagdan je Svetе obitelji. Molimo Gospodina da naše hrvatske obitelji budu prepoznate kao vjerničke, i naše vojničke poput generala Arthur-a, da se pokoljenja mogu na njima nadahnjivati i živjeti po uzoru na Nazaretsku obitelj. Amen ■



## Blagdan sv. Stošije

### Biograd na moru, 15. siječnja 2015.

Iako mnogi od vas znaju mnogo o životu sv. Stošije, dopustite mi da spomenem barem neke pojedinosti iz njezinog života, kako bi mogli uočiti njezinu veličinu te razloge zašto ju je ova vaša župa, kao i zadarska nadbiskupija, uzele za zaštitnicu.

Rodila se u trećem stoljeću u gradu Rimu od uglednog rimskog patricija oca Prestancija, koji je bio tvrdokorni poganin i majke Fauste koja je bila kršćanka. Majka je dala malu Stošiju krstiti još kao malo dijete. Zajedno sa svojom majkom išla je na svetu misu, koju je potajno služio svećenik Krševan.

Nakon smrti svoje majke, po želji svoga oca, Stošija se udala za bogatog poganina Publija. Nastojala ga je privući kršćanskoj vjeri. Kad je muž doznao da mu je žena kršćanka, prema njoj je postupao veoma grubo. Unatoč njegovih maltretiranja i mučenja, ona mu je željela dobro.

Svećenik Krševan pisao joj je pisma, u kojima ju potiče na vjernost Bogu Isusu Kristu, unatoč prijetnji muža. Nakon smrti svoga muža, koji je iznenada umro, ona je rasprodala sav svoj imetak i podijelila ga siromasima. I tako se proslavila djelima ljubavi, posebno u vrijeme progona cara Dioklecijana. Posjećivala je zatvorenike, njegovala bolesnike i bodrila izmorene i iscrpljene da ne klonu.

Današnja liturgijska čitanja uklapaju se u život sv. Stošije, štoviše, ona još više osvjetljavaju tko je zapravo sv. Stošija, u čemu je njezina veličina. To je prije svega vjernost Bogu Isusu Kristu.

Prvo čitanje izvadak je iz poglavlja knjige Sirahove. Sirah se obraća svojim sunarodnjacima i potiče ih da ostanu vjerni pravom Bogu. I Sirah moli Boga: „Ne ostavi me u dan nevoljni, u vrijeme moje nemoći protiv oholih. Slavit će ime tvoje bez prestanka i zahvalnu ti hvalu pjevati. I bi moja molba uslišana. Izbavio si me od propasti, spasio si me od vremena zloće. Stoga će te hvaliti i slaviti i blagoslivljati ime Gospodine!“

Prorok je ostao uporan u obraćanju narodu, dajući mu smjernice što mu je činiti da ostanu vjerni Bogu. Tražio je od svojih sunarodnjaka da ustraju u pravoj vjeri, svjestan da to neće uspjeti bez odricanja, žrtve, bez svakodnevnog umiranja, kako kaže Isus u današnjem evanđelju.

Današnje evanđelje napisao je sv. Ivan. On je bio svjedokom prvih i najžešćih progona Crkve zbog vjere u Isusa Krista. Kad je Isus počeo javno djelovati, veliko mnoštvo ljudi, različitih slojeva,

dolazilo je slušati ga. Došli su ga čuti i neki Grci, tražeći odgovor na pitanje kako se može postići spasenje. Isus im nije dao direktni odgovor na to pitanje nego se poslužio usporedbom pšeničnog zrna koje se baca u zemlju. „Zaista, zaista, kažem vam: ako pšenično zrno, pavši na zemlju, ne umre, ostaje samo; ako li umre, donosi obilat rod. Tko ljubi svoj život, izgubit će ga. A tko mrzi svoj život na ovome svijetu, sačuvat će ga za život vječni“ (Iv 12, 24-25).

Prigodom proglašenja kardinala Stepinca blaženim na Mariji Bistrici sveti otac Ivan Pavao II. je protumačio ovu Isusovu prispopobu riječima: „Pšenično zrno palo na zemlju“, prije svega je sam Isus Krist, koji je umro na Kalvariji, i koji je potom pokopan u zemlju da bi svima dao život“. I nastavlja: „Ovo se otajstvo smrti i života ostvara također i u ovozemaljskom životu Kristovih učenika: biti bačeni na zemlju i tamo umrijeti i za njih je uvjet svake prave duhovne plodnosti“. I nastavlja: „Nije li možda upravo to bila tajna i vašega nezaboravnoga voljenog nadbiskupa kardinala Alojzija Stepinca, kojega danas motrimo u slavi blaženika? On je na jedinstven način sudjelovao u vazmenom otajstvu: poput pšeničnog zrna pade na zemlju, na ovu hrvatsku zemlju, te je, umrijevši, donio obilati rod“.

Draga braćo i sestre, dragi mladi i djeco, dragi štovatelji sv. Stošije! Sveti papa Ivan Pavao II. u svom dokumentu „Tertio millennio adveniente“ (Nadolazeće treće tisućljeće) podsjetio je da se Crkva prvih stoljeća rodila iz krvi mučenika.

Spomenuvši glasovitu izreku svetog Tertulijana „Krv mučenika – sjeme kršćana“, rekao je da se razvoj Crkve nije dogodio zbog slobode koju je donio car Konstantin svojim glasovitim Milanskim ediktom 313. godine nego zbog velikog broja mučenika i baštine svetosti kojom su bili obilježeni kršćanski naraštaji. Štoviše, zbog dosljedne vjernosti Isusu Kristu kršćani su bili nazvani tim imenom u Antiohiji (v. Dj 11, 26), kao oni koji pripadaju Isusu Kristu.

Braćo i sestre! Ono što je obilježavalo Crkvu u prvim stoljećima kršćanstva, to sada postaje njezina hitnost i stvarnost i u ovom našem vremenu, a to je povratak Isusu Kristu i njegovom Evanđelju. To su dobro uočili i osnivači Europske unije: Adenauer, De Gasperi, Schuman, de Gaulle. Potrebni su nam danas ljudi vjere, nove sv. Stošije koje će živjeti svoju vjeru, kojima je Isus Krist i njegovo evanđelje svetinja.

Razlog čašćenja mučenika nije toliko u njima samima, nego u još većem čašćenju Boga. Naime, Crkva u mučenicima časti Boga Isusa Krista, koji je začetnik njihova mučeništva i svetosti. Stoga je ova župa, kad je uzela sv. Stošiju za svoju zaštitnicu, htjela posvjedočiti i učiniti zavjet da želi poput sv. Stošije živjeti evanđelje, uz cijenu žrtve. Zato je potrebna hrabrost i ustrajnost, koju Bog daje svakome tko ju traži.

Postoji tjelesno mučeništvo. To su ljudi koji su podnijeli mučeništvo, obično po nalogu vlasti, kao što je bila mučena sv. Stošija.

Postoji i duhovno mučeništvo. Ono je često nepoznato drugim ljudima. To je borba sa samim sobom. U tom smislu veli apostol Pavao: „Jadan sam ja čovjek. Često činim ono što ne bih volio činiti i ne činim ono što bih trebao činiti. Ali milošću Božjoj jesam što jesam“. Pavao se bori sa sobom, protiv zlih nagnuća u sebi, tražeći Božju zaštitu i pomoć da uspije biti više čovjek, više kršćanin, da bude drugim riječima svet. To nije borba na terenu, na bojišnici, nego u srcu čovjeka, da čovjek bude Božji, da bude svet.

Početak svetosti je u krštenju. Biti svet je trajni proces. To je nastojanje biti što bliže Kristu i s Kristom. „Ne živim više ja nego Krist živi u meni“, veli apostol Pavao. Bog nam daje dovoljno milosti da ustrajemo u svetosti. Stoga od nas traži suradnju. Želi da ga s ljubavlju prihvativimo u punoj slobodi. Stvorio nas je bez našega pitanja, a ne želi nas spasiti bez naše suradnje.

Svetost je pitanje izbora, ljubavi, želje, promjene srca: „Ali što mi god bijaše dobitak, to radi Krista smatram gubitkom. Štoviše, čak sve gubitkom smatram zbog onoga najizvrsnijeg zbog spoznanja Isusa Krista, Gospodina mojega, radi kojega sve izgubih i otpadom smatram: da Krista steknem i u njemu se nađem“ (usp. Fil 3, 10), poručuje Pavao.

Ljudi se boje prihvatići Isusa Krista kao da nam on nešto oduzima i uskraćuje, na primjer slobodu. Krist nam ništa ne oduzima nego nam sve daje. Tko mu se izruči, tko mu se do kraja preda, uzvraća stostruko svime i svakome. Ne-kadašnja glumica Majić, a sada karmeličanka kaže da je konačno postala slobodna, slobodna u duhu. Ona je prošla kroz vlastito mučeništvo, od kojeg nije ni danas izuzeta.

Što znači mučeništvo za jednog mladića i djevojku? To znači sačuvati pod svaku cijenu radost duha; ne dopustiti da nas grijeh, pa i najveći, baci u očaj. Nitko nije protiv radosti, dragi mladi, dapače, ljudi su pozvani na radost. Prava istinska radost je plod čiste savjesti. Bogu hvala, imamo velik broj takvih ljudi, koji se predaju Bogu Isusu Kristu, koji od njega crpe snagu preko mo-

litve i sakramenata. „Samo euharistijski mladići, euharistijske djevojke, euharistijski očevi i majke, nada su naše budućnosti“, rekao je kardinal Franjo Kuharić.

Što znači mučeništvo za oca i majku? To znači živjeti svoju vjeru u skladu s Evanđeljem; odgajati svoju djecu u duhu vjere i svjedočiti je pred svojom djecom. To znači boriti se i za nerođeno dijete da doživi svjetlo dana.

U predizbornoj kampanji čule su se riječi nekih kandidata da su oni za ubijanje nerođene djece, da je to tobože pravo žene, a nitko ne postavlja pitanje prava djeteta na život. Neki ste, vjerujem, gledali film „Ženina odluka“. Kad liječnik prilazi s instrumentom do djeteta, primjećujete kako ono bježi kao da je svjesno da mu prijeti smrt. I kad bi znalo govoriti, sigurno bi reklo: mama nemoj me ubiti. Tata nemoj me ubiti. Kad se rodim ja ću vas voljeti kao što vas nitko ne voli“. Nažalost takvi vapaji ostaju kao vapaj vapijućeg u pustinji jer mnogi ne žele svakodnevno umirati, a to znači žrtvovati se. Što sve ne proživljavaju roditelji u želji da donešu dijete na svijet, posebno majka, to je svakodnevno umiranje, to je pravo duhovno mučeništvo.

Kad sam bio župnikom u neposrednoj blizini Karlovca jedna mi je gospođa pričala što je sve pretrpjela dok nije rodila treće dijete. „Susjeda me često napadala zbog trećeg djeteta. Muž me tješio riječima: Marijo! Ne boj se! Moramo se više bojati Boga nego ljudi. I kad sam rodila treće dijete, dala sam mu ime Ante. I jednog dana pokucala je na vrata moja susjeda. Bila je jako uzbudjena. Rekla mi je: Marijo, oprosti mi. Nisam te mogla gledati tako sretnu, htjela sam da ti uništi svoga malog Antu, kako bih ja mogla smiriti moju savjest, jer sam uništila mojih troje djece. Oprosti mi! Kad mi je to rekla, bila sam sretna. To mi je bila najljepša zadovoljština za moju patnju i moje svakodnevno umiranje“.

Braćo i sestre! Sada bolje razumijete kakvu je snagu vjere imala sv. Stošija. Odakle joj tolika snaga, ako ne iz vjere u Isusa Krista. Sada bolje razumijete zašto je vaša nadbiskupija i vaša župa uzela sv. Stošiju za svoju zaštitnicu. Htjela je njezinim izborom posvjedočiti i učiniti zavjet da želi poput sv. Stošije živjeti Evanđelje uz cijenu žrtve. Zato je potrebna hrabrost, koja nadilazi naše sile. Nju daje Bog preko svojih miljenika, svetaca i mučenika, među koje se ubraja i sv. Stošija. Zato na današnji dan hrvatski katolički puk ovog zadarског подneblja i zadarske nadbiskupije pjeva pjesmu: „Popijevkom veselo blagdan objavite, Stošiju blaženu, Zadrani častite“. Tako neka bude sada i uvjeke. Amen ■

## Sv. Sebastijan – Dan kapelaniјe

Dakovo, 20. siječnja 2015.

U prvim stoljećima kršćanstva imamo veliki broj kršćanskih mučenika, posebno među vojnicima. Taj je progon trajao sve do Milanskog edikta kada je car Konstantin 313. godine dao slobodu kršćanima.

O tom vremenu sačuvani su mnogi povjesni dokumenti. Među njima se spominje knjiga koja se zove martirologij, u kojoj su popisani uglavnom najznačajniji mučenici vjere iz tогa razdoblja kršćanstva.

Sama riječ mučenik izvorno je kršćanski pojam, kojim nazivamo one kršćane koji su radije podnijeli smrt nego se iznevjerili Isusu Kristu. U kršćanskoj starini onaj koji je mučeničkom smrću završili svoj život nazvan je svjedokom (martys). Takve ljude nazivamo mučenicima. Crkva ih je osobno častila i stavljala ih je kao uzore svim kršćanima. Kada je riječ o sv. Sebastijanu svakako najdragocjeniji dokument koji govori o njemu, imamo iz pera sv. Ambrožija, velikog pape i crkvenog učitelja. Sv. Ambrožije bio je vodeći pisac crkvenih himni.

Tumačeći psalam 119, sv. Ambrožije piše: „Poslužimo se primjerom mučenika Sebastijana, kojemu je danas mučenički rođendan. On je rodom iz Milana. Možda se progonitelj tada bio već povukao ili još ne bijaše došao u ove strane ili je bio odviše blag, pa je Sebastijan primijetio da borbe (protiv kršćana) ili nema ili da sustaje. I krene u Rim gdje je zbog zauzetosti u vjeri bjesnio žestoki progon. U Rimu je bio mučen, to će reći: u Rimu je primio vijenac pa je tamo, kamo je došao u goste, zauzeo boravište u vječnoj besmrtnosti. A da je progonitelj bio samo jedan, ovaj mučenik ne bi zacijelo primio mučenički vijenac. Ali što je još gore, nisu progonitelji tek oni što se vide nego i oni koji se ne vide; tih je progonitelja

daleko više“. Tako piše papa sv. Ambrožije.

Ove papine riječi dovoljno govore o veličini sv. Sebastijana i njegovom ugledu što ga je imao ne samo među kršćanima nego i kao vjernik u vojski. Pretpostavlja se da je sv. Sebastijan postao kršćaninom u djetinjstvu. To znači da su roditelji imali veliki utjecaj na njegov vjerski život. Kao odrastao mladić posvetio se vojnoj karijeri. Bio je vrlo nadaren. Njegovu je nadarenost primijetio i sam car Dioklecijan koji ga je imenovao zamjenikom zapovjednika rimske tjelesne straže.

Pod pritiskom suvladara Galerija, koji je bio pogonin, godine 298. Dioklecijan je izdao posebni edikt po kojem se svi kršćani isključuju iz carske vojske. Bio je to napad na ljudsku slobodu. Izgleda da tim dekretom nije još bio pogoden Sebastijan sve do 303. godine kada je počeo najkraviji progon vjernika. Tada se na udaru našao i Sebastijan. On je kao časnik posjećivao brojne zatvorenike, među njima i braću Marka i Marcellija, potičući ih da ustraju u vjeri uz cijenu života. Zbog toga, i nekih drugih djela koja su mu pripisali njegovi najbliži suradnici, da bi se dodvorili caru Dioklecijanu prijavili su ga kao kršćanina. To je bilo dovoljno da car donese odluku o njegovoj smrti.

Da bi ga do kraja ponizio dao ga je privezati uz stablo. Car je naredio da ga ubiju njegovi vlastiti vojnici kojima je Sebastijan zapovjedao. Gađali su ga strelicama. I kad je izgledalo da je umro napustili su ga. Tada mu je pristupila jedna kršćanka imenom Irena, koja ga je odvela kući dok se nije oporavio. Sebastijan nije želio biti bjeguncem. Uputio se prema caru Dioklecijanu. Ovaj se iznenadio, misleći da je mrtav. Kad ga je ugledao odlučio je ubiti ga. Kršćani su ga sahranili u katakombama. U gradu Rimu podignuta je



kasnije crkva u čast sv. Sebastijana i sv. Fabijana, biskupa koji je umro u isto vrijeme. Grad Zagreb među svoje zaštitnike ubraja i sv. Sebastijana i sv. Fabijana.

Braćo i sestre! Crkva na dan kršćanskih mučenika odabire čitanja iz Sv. pisma koja su usko povezana sa životom mučenika te porukom koju odašilje svetac odnosno mučenik toga dana. To vrijedi i za sv. Sebastijana. Današnje evanđelje napisao je sv. Matej.

Nakon Isusove smrti, uskrsnuća i uzašašća vjera u Isusa Krista brzo se širila. Nije bilo lako biti kršćaninom u to vrijeme. Bilo je, naime, među kršćanima Židova i pogana, koji su prihvatali Isusa Krista. Bilo je i onih koji ga nisu prihvatali. Stoga su Isusovi učenici nailazili na otpor od strane pogana i od nekih Židova. Sv. Matej je napisao evanđelje u želji da ohrabri kršćane, da izdrže sve nevolje i progone koji su se okomili na njih. Spominje Isusove riječi: „Ne bojte se onih koji ubijaju tijelo, ali duše ne mogu ubiti. Bojte se više onoga koji može i tijelo i dušu pogubiti u paklu (Mt 10, 23).

Sv. Matej spominje tri puta riječ: „Ne bojte se!“. To znači treba odbaciti svaki strah i umjesto straha valja se pouzdati u Boga. Ako upadnemo u ruke ljudi, mi smo u rukama Božjim. Ako isповijedamo Krista pred ljudima, Krist će nas priznati pred Ocem svojim nebeskim.

Valja se bojati samo Sotone, koji može pogubiti dušu u paklu. Đavao ne može ugroziti naviještanje evanđelja. Može ugroziti samo propovjednike. Pa i sama smrt nije znak nemoći, štoviše, ona može biti znak proslave svjedoka vjere, o čemu svjedoče brojni primjeri iz povijesti kršćanstva, posebno mučenika vjere. To najbolje pokazuje suđenje kardinalu Stepincu u Zagrebu.

Na suđenju u Zagrebu htjelo se kardinala Stepinca do kraja poniziti. U zatvor je ušao kao zatvorenik, a iz zatvora izišao kao najveći pobjednik. Obistinile su se njegove riječi da će mu povijest dati za pravo. Ne samo da mu je dala za pravo nego je proglašen blaženim, a uskoro će biti, ako Bog dade, proglašen i svetim. Dakle, ne treba se stidjeti svoje vjere, već je treba svojim životom svjedociti. Prošla su vremena kada se nije smjelo ići u crkvu i javno ispovijedati vjeru.

Poznata naša primadona hrvatskog narodnog kazališta Blaženka Milić svjedočila je svoju vjeru u crkvi u Sesvetskom Kraljevcu, gdje sam bio župnikom od 1971 do 1980. godine. Predložili su joj nakon II. svjetskog rata da će je Partija školovati ukoliko prestane ići u crkvu. Ona je odgovorila da svoju vjeru ne prodaje za Judin novac. Išla je redovito na sv. Misu, a zajedno sa svojom obitelji i danas ide. Ona je svojim životom mnoge ohrabrilna i vratila im je nadu.

Da se ne treba stidjeti vjere, na tu temu bio je prikazan film u Engleskoj koji nosi naslov: „Školski dani Tom Browna“. Radi se o jednom dječaku koji je pohađao jedan internat u Engleskoj. Zajedno s njim je živjelo 12 dječaka. Kad je došao prvi puta u školu, on se prije spavanja pomolio. I tako je to trajalo svake večeri. Dok se molio dječaci su mu se smijali, a jedan od njih bacio mu je čak i cipelu na krevet. Te noći ležao je budan i razmišljao je zašto se tako odnose prema njemu i gledaju ga kao neko čudovište. Sjetio se svoje majke i njezinih molitava koje ga je ona naučila moliti. Nakon petog dana dječaci su odustali od svoga plana i počeli su ga sve više respektirati. Štoviše, danas je Brown odrastao i ugledan čovjek koji živi u Engleskoj, kojega mnogi respektiraju kao izgrađenog čovjeka.

Ovaj jednostavni film „Školski dani Tom Browna“ najbolje pokazuju što je Isus želio pružiti kad je rekao u današnjem evanđelju: „Tko god se dakle prizna mojim pred mojim ljudima, priznat će se i ja njega pred ocem, koji je na nebesima. A tko se odreće mene pred ljudima, odreći će se i ja njega pred svojim Ocem, koji je na nebesima“. Prizor iz filma pokazuje još jedan razlog zašto se Isus očitovao ovakvom izjavom. Istinski vjernik može imati veliki utjecaj na okolinu, jednako tako i nevjernik.

Pokojni biskup Škvorc je rekao: „Kad mi je umrla moja majka ja sam klečao pokraj nje mrtve cijelu noć i zahvaljivao sam Bogu što me odgojila u vjeri. Da me drugačije odgajala možda bih danas mrzio Boga i Crkvu, uvjeren da činim dobro“.

Poznati švedski diplomat i 2. generalni tajnik UN-a Dag Hammarskjold zapisao je u svom dnevniku da mu je kao osobi, vjerniku i političaru veoma stalo do naslijedovanja Isusa Krista u svakodnevnom životu cijelog života. Zašto? Ako jedan političar vjernički razmišlja onda će nastojati i svoje djelovanje prema tome usmjeriti. To vrijedi i za jednoga vojnika i policajca. „Temeljna i najnaravnija zapovijed u etici nekog državnika jest da služi društvu, a ne stanovitoj grupi, stranci ili bilo kojim specifičnim interesima“, veli Dag Hammarskjold. Sudjelovao je kao pravnik u suzbijanju nezaposlenosti, u izradbi Švedske kao socijalne države koja je do danas uzorom drugima u Europi, promovirao je ekonomске znanosti. Bio je stalnim savjetnikom u gospodarskim međunarodnim i financijskim pitanjima da bi na kraju postao generalnim tajnikom UN-a.

Zahvaljujući najviše njemu, Švedska se najviše uždigla ne samo na ekonomskom nego i na svim drugim područjima života. On se nije studio očitovati vjeru pred drugim ljudima, štoviše, često je isticao kršćanske vrijednosti kao nezao-

bilazne u izgradnji i suživotu europskih naroda. I sada još bolje možemo vidjeti što može učiniti vjera jednog čovjeka. Primjer nam je sv. Sebastijan. Sebastijan ostaje poput svjetionika, koji nikada ne gasni, čije svjetlo dobiva od Isusa Krista,

koji se i sam nazvao svjetlom svijeta i trajni podsjetnik u čemu je prava veličina svakog čovjeka bez obzira na zvanje, dob i položaj. Bio je vojnik i rimski časnik, a sada vojnik Kristov i zagovornik naš. Amen ■

## Sv. Vinko Pallotti - Dan kapelaniјe Požega, 21. siječnja 2015.

Vinko Pallotti je rođen u Rimu 21. travnja 1795. Bilo je to vrijeme revolucija i velikih pokreta vojski u Europi. Stare su se države raspadale i nastale su nove s novim oblicima vladanja.

Nezadovoljni su se međusobno sve više povezivali bez obzira na granice. Tako, na primjer, pariški vođe poslali su u Italiju vojsku pod zapovjedništvom Napoleona Bonaparte. Papa Pio VI. bio je primoran potpisati dva ugovora s revolucionarima koji su mu oduzeli dio zemlje i zahtijevali isplatu velike svote novca. Budući da nisu bili zadovoljni s papinim ustupcima, pronašli su razloge da okupiraju Papinsku državu, da svrgnu i prognaju papu, te proglose Rimsku republiku, uređenu po uzoru na Francusku.

U ovako burnom svijetu rođen je Vinko Pallotti, treće od desetero djece. Njegovi su roditelji bili veoma pobožni. Njihova glavna briga bila je odgojiti djecu u kršćanskem duhu, što im je na kraju i uspjelo. Kad je Vinko kao dječak izrazio želju da postane svećenikom, roditelji su mu dali punu podršku. Za svećenika bio je zaređen 1818. godine. Bio je odličan student. Kasnije je postigao stupanj doktorata iz filozofije i teologije.

Nakon Francuske revolucije i ratova zemlja se našla u katastrofalnom stanju. Zemlja je bila opustošena materijalno i duhovno. Trebalo je pristupiti materijalnoj ali još više duhovnoj obnovi. Svi veliki obnovitelji, kad im se zemlja našla u teškoj situaciji, inzistirali su na duhovnoj obnovi kao preduvjetu svake druge obnove.

Nakon II. svjetskog rata veliku duhovnu obnovu proveli su osnivači Europske unije: De Gasperi, De Gaule, Schuman i Adenauer, koji su tražili da se u temelje Europske unije ugrade kršćanske vrijednosti. Dapače, De Gasperi kaže da ukoliko se Europa ne bude držala tih vrijednosti da joj nema opstanka. Kada jedan naraštaj odbacuje etičke i moralne vrijednosti i pokušava pronaći sreću izvan Boga, osuđen je na propast. To su posebno pokazale nedavne ideologije kao što su fašistička, nacistička i komunistička.

Parlamentarna skupština Vijeća Europe osudila je 35. siječnja 2006. godine sve zločine ko-

munizma, jer su bili najkravajiji. Hrvatski sabor pridružio se Parlamentarnoj skupštini Vijeća Europe u snažnoj osudi masovnog kršenja ljudskih prava. Nažalost, ova ideologija ima još i danas svoje pristaše.

Najveći obnovitelj čovječanstva bio je Isus Krist. On je donio veliku novost svijetu: "Evo činim sve novo" (Otk 21, 5), slušamo Isusove riječi u Knjizi Otkrivenja. Da bi došlo do duhovne obnove ljudi, do obraćenja, Isus je pozvao sedamdeset dvojicu svojih učenika, šaljući ih dva po dva u svaki grad i selo kamo je kanio doći.

Današnje evanđelje govori o tome opširnije. Isus šalje po dvojicu učenika da navijeste evanđelje. Prema izraelskom pravu za svjedočanstvo su potrebna barem dvojica. To znači da ono što govore, da je to uistinu istina. Učenici Isusovi su Božji radnici koje on šalje u cijeli svijet. I svijet je tako postao „žetveno polje“, kojemu Isus želi donijeti svoje spasenje preko svojih učenika. Učenike šalje u neprijateljski svijet, bez oružja, kao janjce među vukove. Jedina im je snaga i zaštita Bog. Poslanje je žurno i moraju ga što prije izvršiti.

Da bi učenici uspjeli u svom poslanju, Isus je postavio uvjete kojih se trebaju držati. Prvo: molitva. Ona je najvažnija. Ona je preduvjet svakog uspjeha. Zato i kaže svojim učenicima: „Molite gospodara žetve da pošalje radnike u svoju žetu“ (Lk 10, 2).

Druge: navjestitelj evanđelja ne smije se vezati za novac, nego mora svoj život dijeliti s onima kojima navješćuje evanđelje. Apostol Pavao piše: "Slabima sam bio slab da slabe pridobijem; svima sam bio sve da svakako neke spasim. A sve činim zbog evanđelja, da bih imao udio u njemu" (1 Kor 9, 22-23).

Treće: navjestitelj evanđelja treba biti hrabar u iznošenju istine pa i onda kada dođu progonstva. Navjestitelj evanđelja ne smije praviti kompromise. Ako ih ljudi ne prime neka idu dalje, veli Isus, i neka propovijedaju neustrašivo: „Približilo se kraljevstvo Božje!“. Ono je središnji navještaj samoga Isusa Krista.

Navještaj evanđelja ne oslanja se na vanj-

sko bogatstvo i propagandu već na snagu Riječi. To je navještaj radosti uslijed tuge i bola, navještaj mira u sredini gdje mira nema, navještaj ljubavi u sredini koja je zatrovana mržnjom. Uspjeh apostolskog djelovanja proizlazi iz Raspetog Isusa. Isus ne jamči svojim učenicima sigurnu pobjedu nego ih potiče da budu hrabri i odvažni pred neprijateljskom silom. Moraju živjeti s prisutnošću zla i nasilja i biti sigurni da su zaštićeni, da je konačna i sigurna pobjeda u rukama Božjim. Zahvaljujući snažnom zanosu apostola i njihovih nasljednika ne čudimo se što je vjera sve više rasla, tako da smo imali u tom razdoblju veliki broj kršćana i među vojno-redarstvenim snagama, od kojih su mnogi proglašeni svetima.

Braćo i sestre! Sveci su pravi reformatori. U njima, kao na živom primjeru, vidimo što sve može vjera učiniti. To nam potvrđuje i sadašnje iskustvo. Imamo i veliko mnoštvo jednostavnih ljudi, koji nisu službeno proglašeni svetima. Tu mislimo prije svega na starije ljude koji zrače dobrotom. U susretu s njima možete doživjeti nešto lijepo, ugodno, neku vrst unutarnjeg svijeta.

Svijet ne spašavaju ideologije nego povratak živome Bogu Isusu Kristu. Isus Krist se želi susresti s nama i biti s nama. Mi ga susrećemo u Riječi Božjoj, u sakramentima, posebno u euharistiji. I tako nastaje između nas i Isusa Krista pravo istinsko prijateljstvo. Tek u prijateljstvu s Isusom Kristom otvaraju se novi vidici. Tek u prijateljstvu s Isusom Kristom otkrivaju se silne mogućnosti čovjekova bića, što je istinski lijepo i oslobođajuće. „Današnjem je svijetu više nego ikada potrebna vijest o Evangeliju da se ne bi ugušio u uspavljujućem konformizmu civilizacije masa“ (Ivan Pavao II. „Testament za treće tisućljeće“ str. 20), rekao je sv. papa Ivan Pavao II.

Sada bolje razumijemo Vinka Pallottia koji je u središte svoga djelovanja i rada stavio Isusa Krista u tadašnje strukture. Pallotti je želio dovesti ljude Isusu Kristu. Da bi u tome uspio osniva bratovštinu čija bi svrha bila duhovno pomagati osuđenima na smrt. Ta je bratovština imala vlastitu crkvu posvećenu sv. Ivanu Krstitelju. Želja mu je bila ostati blizu ljudima, koji su bili osuđeni na smrt i pružiti im duhovnu pomoć. Čak je jednom izrazio želju da bude pokopan uz njih. Poglavarji su mu povjerili službu duhovnika u mnogim rimskim bogoslovijama i samostanima. Pozivi da bude isповjednik i propovjednik dolazili su sa svih strana. Čak je pomiclao na ostavku na mjesto profesora Rimskog sveučilišta kako bi se potpuno posvetio propovijedanju. Odlučio je

osnovati zajednicu svećenika, laika i redovnika i dao joj je naslov: „Družba katoličkog apostolata“. U gradovima se situacija sve više pogoršavala. Sela i gradovi postali su žarištima revolucije te su Crkva i njezine institucije postale metom teških napada, a tradicionalna vjera seljaka bila je u krizi. Stoga organizira duhovne vježbe po selima i gradovima kako bi učvrstio vjeru u narodu.

Nakon papinog bijega iz grada Rima, Rim je pao u pobjedničke ruke neprijatelja koji su progonili sve pristaše papinske politike, a posebno su tragali za onim svećenicima koji su imali, poput Pallottija veliki ugled u narodu. Prema Pallottiju su bili veoma grubi. Naredili su mu da se u potpunosti povuče iz vojne bolnice gdje je on zajedno sa svojom subraćom svećenicima proveo dugi niz godina, nesebično služeći bolesnim i umirućim vojnicima. Proveo je mnoge sate isposijedajući. Jedan od njegovih penitenata bio je slabo odjeven i drhtao od hladnoće, pa je Pallotti skinuo svoj plašt i dao ga njemu. Toga je dana obolio. Bila je nedjelja. Oko njega su se okupili brojni svećenici. Ležeći na samrti Pallotti se sjetio da u crkvi ima puno ljudi koji čekaju za sv. isposijed. On je rekao svećenicima koji su bili oko njega: „Ljudi čekaju, a ja ne mogu k njima. Idite vi i isposvjedite ih“.

Preminuo je u noći 22. siječnja 1850. godine. Ubrzo su započeti kanonski procesi za beatifikaciju, te uspješno završeni točno na stotu obljetnicu njegove smrti 22. siječnja 1950. Postupak je konačno dovršen, kako je već spomenuto, na početku II. vatikanskog sabora kada je papa Ivan XXIII. 20. siječnja 1963. svečano i javno proglašio Vinka Pallottija svetim.

Sve ovo što sam do sada rekao dovoljno je da možemo uočiti veličinu sv. Vinka Palottija, te razlog zašto ga je vaša kapelanija uzela za svoga zaštitnika. Primjer njegova života veoma je suvremen i danas, kada imamo pred sobom globalni svijet i globalno društvo, kada svijet traži novi politički i svjetski poredak. Napretka u tom svijetu neće biti, ako ne bude zajedno s napretkom išla i duhovnost čovjeka, a to znači njegovo približavanje Bogu, koga treba prepoznati kao onoga koji je među nama, s nama i za nas.

Kada Crkva proglašuje nekoga blaženim ili svetim, želi istaknuti dvije stvari: Prvo: do kavkih se visina može uzdići jedan čovjek. Drugo: da nam svetac bude ne samo uzor nego i zagovornik u našem životu. To je i razlog zašto ga je uzela vaša kapelanija za svoga zaštitnika. Zato ga danas i slavimo. Amen ■

# Predavanje dr. Petra-Krešimira Hodžića, voditelja Ureda HBK za život i obitelj, na susretu svećenika Vojnog ordinarijata

Zagreb, 28. siječnja 2015.

## “Mogućnosti razvoja obiteljskog pastoralala za osobe pod nadležnošću Vojnog ordinarijata u RH u svjetlu aktualnih smjernica domovinske i opće Crkve”

### Uvod

U tijeku je nesmiljeni “rat kultura” i svjedoci smo nepovoljnih društvenih strujanja poput đenderizma i izvrтанja hijerarhije ljudskih prava pa očuvanje tradicionalnih vrednota postaje sve zahtjevnije i traži sve veću požrtvovnost - sve do granice mučeništva.

Negativni pokazatelji sve su očitiji. Tako je primjerice tijekom 2013. godine, Hrvatska doživjela demografsku katastrofu: prvi put otkad se vode statistike sklopljeno je manje od 20.000 brakova, rođeno je manje od 40.000 djece, a broj razvoda narastao je na gotovo 6.000. Prema prvim podacima, 2014. bit će još gora: u prvih devet mjeseci ove godine u usporedbi s istim razdobljem u 2013. rođeno je 600-tinjak djece manje i razvedeno je 200 brakova više, a jedino je zaustavljen dramatičan pad broja vjenčanja jer je sklopljeno 400 brakova više. Obitelji su izložene ne samo vanjskim nego i unutarnjim razaračima s kojima se mnoge ne znaju nositi.

Ekonomска kriza koja se u nas produbljuje posljednjih šest godina dodatno pogoršava sta-

nje i stavlja obitelji pred sve veće i sve brojnije izazove, a sve su veće potrebe obitelji za konkretnom pomoći ne samo na materijalnom, već i na psihološkom i duhovnom planu. Razvidno je to i iz pojačanog pritiska korisnika na crkvena bračna i obiteljska savjetovališta. Takva situacija nalaže angažirani i organizirani rad za obitelji svih društvenih čimbenika pa tako i Crkve koja to poglavito čini kroz obiteljski pastoral i strukture Caritasa, a kako bi se primjereno odgovorilo na probleme i potrebe suvremene obitelji.

Kako opća tako i domovinska Crkva prepoznaje ta društvena kretanja i u skladu sa svojim poslanjem pokušava dati svoj doprinos. Dovoljno je prisjetiti se što je na tom planu rekao i učinio sveti Ivan Pavao II., koji je želio da ga se sjećaju kao “pape obitelji”. Tamo gdje je on stao nastavili su papa Benedikt XVI. i papa Franjo svaki na sebi svojstven način. Potonji je učinio presedan u povijesti Crkve sazvavši u dvije godine dvije biskupske sinode na istu temu i to baš na temu obitelji. Tako je prošle godine u listopadu održana treća izvanredna biskupska sinoda, a ove godine u listopadu održat će se redovna sinoda.



Domovinska Crkva, pak, na temelju *Direktorija za obiteljski pastoral Crkve u Hrvatskoj* iz 2002. poduzima odgovarajuće korake u razvoju pastoralna braka i obitelji. Prvo treba naglasiti da je HBK jedna od tek nekoliko biskupske konferencije u svijetu koji imaju takav dokument, ali isto tako mora se priznati da nisu uloženi maksimalni napor da se iskoriste i povežu svi raspoloživi resursi u koje svakako spadaju i oni Vojnog ordinarijata koji unatoč svojoj specifičnosti i uređenju po svemu sudeći ima podatno polje rada.

Naime, podlogu za rad u obiteljskom pastoralu nalazimo u Ugovoru između Svetе Stolice i Republike Hrvatske o dušobrižništvu katoličkih vjernika, pripadnika oružanih snaga i redarstvenih službi u RH (čl. 5 točka b) i Statutu VO RH (čl. 4. točka b) u kojima stoji da prema odredbama kanonskoga prava, pod jurisdikciju Vojnoga ordinarijata, osim vojnika i pripadnika redarstvenih službi te drugih stalno zaposlenih osoba u oružanim snagama i redarstvenim službama Republike Hrvatske, pripadaju i "članovi njihovih obitelji, to jest bračni drugovi i njihova djeca, pa i ona koja su punoljetna ako žive s roditeljima u istome domu, kao i njihova rodbina i ostale osobe koje s njima dijele isto prebivalište".

U tome području postoje brojni neiskorišteni resursi, a potrebno ih je čim prije početi iskoristavati kako ne bismo bili u grijehu propusta – propuštajući dragocjeno vrijeme koje je nepovratno.

### Aktualne smjernice

S obzirom da se ovih dana u Zagrebu održava 55. teološko-pastoralni tjedan na temu "Brak i obitelji u proturječju sa suvremenim društvom" na kojem vjerujem da sudjeluje i dobar dio vas, pokušat ću izbjegći ponavljanja i usredotočit se na konkretnu primjenu aktualnih smjernica opće i domovinske Crkve uz pomoć nekih izabranih primjera dobre prakse i postojećih iskustava u svijetu i u nas.

Za potrebe ovog izlaganja, nemam namjeru obrađivati dosadašnje crkvene dokumente o braku i obitelji, već ćemo kao aktualne smjernice opće Crkve u razmatranje uzeti „Relatio Synodi“ s izvanredne biskupske sinode prošle godine i „Lineamenta“ za ovogodišnju redovnu sinodu, a spomenuti Direktorij kao zbir još uvijek aktualnih relevantnih smjernica domovinske Crkve. Tome ću još pridodati Direktorij za pastoral sakramenata u župnoj zajednici u dijelu koji se odnosi na sakrament ženidbe (br. 212 – 239).

Oko prošlogodišnje izvanredne sinode biskupa bila se dignula velika prašina, koju su prije svega podigli mediji dižući tenzije u očekivanju nekakvih "reformi" u Crkvi koje bi išle

u smjeru liberalizacije odnosno odstupanja od dosadašnjeg moralnog nauka Crkve. U tu svrhu okoristili su se željom pape Franje da rasprava na Sinodi bude otvorena. Ne želeći ulaziti u daljnje potenciranje medijski napuhanih razilaženja, želim samo reći kako možemo biti sigurni u to da je Krist utemeljio Crkvu, da je Duh Sveti vodi i da je vrata paklena neće nadvladati. Jamac za to je sam Krist i njegova neprolazna riječ. Na nama je da sljedeći poziv pape Franje molimo za Sinodu i za sinodske oce da ih Duh Sveti vodi i kako bi plodovi sinode bili u skladu s Božjom voljom.

### „Relatio Synodi“

No, prije nego se posvetimo sadržaju završnog dokumenta spomenute sinode prisjetimo se ukratko kako je do njega došlo. Prvo je 8. listopada 2013. u Vatikanu objavljeno da je papa Franjo sazvao II. izvanrednu generalnu skupštinu Biskupske sinode za 5. do 19. listopada 2014. godine na temu „Pastoralni izazovi obitelji u kontekstu evangelizacije“. Priređen je pripremni dokument (*Lineamenta*) koji je sadržavao i ciljana pitanja poslana biskupijskim konferencijama, dikasterijima Svetе Stolice i drugim relevantnim tijelima kako bi se na temelju odgovora mogao prirediti radni materijal za sinodu (*Instrumentum laboris*) koji je objavljen 24. lipnja 2014. U međuvremenu je 20. i 21. veljače 2014. održan i izvanredni konzistorij na kojem su se okupili kardinali kako bi zajedno s papom Franjom razmišljali o obitelji. Zatim, nakon prvog tjedna rada izvanredne sinode biskupa 13. listopada 2014. objavljeno je izvješće (*Relatio post-dicceptionem*) da bi naposljetku u završnom dokumentu (*Relatio Synodi*) bili sabrani rezultati razmišljanja biskupa i njihovih dijaloga u slijedeća tri dijela:

1. *slušanje*, kako bismo sagledali stvarnost današnje obitelji, u kompleksnosti njezinih svjetlih strana i njezinih sjena;

2. *pogled uper en u Krista* kako bismo s novom svježinom i poletnošću razmišljali o onome što nam objava, prenošena u vjeri Crkve, govori o ljepoti, ulozi i dostojanstvu obitelji;

3. *sučeljavanje u svjetlu Gospodina* Isusa kako bi se razabralo putove kojima će se obnoviti Crkvu i društvo u njihovu zauzimanju za obitelj utemeljenu na braku između muškarca i žene.

U prvom dijelu koji obrađuje kontekst i izazove vezane za obitelj analizira se društveno-kulturni kontekst (br. 5-8) odnosno antropološka kulturna promjena kako u njenim pozitivnim tako i u njenim negativnim aspektima pri čemu je utvrđeno kako je u mnogim dijelovima svijeta uslijed sekularizacije povezanost ljudi s Bogom u snažnom opadanju i kako vjera više nije nešto što

je zajedničko čitavom društvu (br. 7); naglašava se važnost afektivnog života (br. 9-10) postavljajući pred Crkvu izazov da pomaže parovima u sazrijevanju emocionalne dimenzije i u afektivnom razvoju promicanjem dijaloga, kreposti i povjerenja u Božju milosrdnu ljubav (9); a u kontekstu izazova za pastoral (br. 11) navodi se da Crkva zamjećuje potrebu uputiti riječ nade i smisla naglašavajući pritom da kršćanska poruka uvijek u sebi sadrži stvarnost i dinamiku milosrđa i istine, koje u Kristu imaju svoju stjecišnu točku.

U drugom dijelu naglasak se stavlja na evanđelje obitelji te se obrađuje Božja pedagogija u povijesti spasenja (br. 12-14) osobito u smislu da Isus, stavom ljubavi prema grešnoj osobi, dovodi osobu do pokore i obraćenja ("idi i ne grijesi više"), što je uvjet za oproštenje. Potom se progovara o obitelji u Božjem naumu spasenja (br. 15-16) kroz tri temeljne etape: od prvobitne obitelji, preko ljudskog pada uslijed grijeha koji je svoj pogubni učinak imao i na obitelj pa do obnove obitelji i ženidbe na sliku Presvetoga Trojstva po Kristovom otkupiteljskom zahvatu.

Navodi se kako tijekom povijesti Crkva nije prestajala naučavati o ženidbi i obitelji te se daje sažeti prikaz o obitelji u crkvenim dokumentima (br. 17-20) s osobitim naglaskom na dokumente Drugog vatikanskog koncila (*Gaudium et spes*, *Lumen gentium*) spominjući također relevantne dokumente pape Pavla VI., svetog Ivana Pavla II., pape Benedikta XVI. i pape Franje koji u enciklici *Lumen fidei*, govoreći o vezi između obitelji i vjere, piše: 'Kada čovjek susretne Krista, kada dopusti da ga zahvati i vodi njegova ljubav tada njegov život dobiva širi obzor i čvrstu nadu koja neće razočarati.'

U br. 21. i 22. dotiče se nerazrješivosti ženidbe i radosti bračnog života ističući s jedne strane kako je u vjeri moguće prihvatiti dobra ženidbe kao obveze koje je lakše održati uz pomoć milosti sakramenta, a s druge strane iskazujući poštovanje prema naravnoj ženidbi i vrijednim sastavnicama prisutnim u drugim religijama i kulturama.

Dužna pažnja, nadalje, posvećena je istini i ljepoti obitelji koje ostaju vjerne učenjima evanđelja jer je zahvaljujući njima ljepota nerazrješive ženidbe u trajnoj vjernosti učinjena vjerodostojnom (br. 23), ali se uviđajući i druge stvarnosti naglašava važnost milosrđa prema ranjenim i krhkim obiteljima (br. 23-28) pri čemu je zadata Crkve objaviti im Božju pedagogiju milosti u njihovim životima i pomagati im postići puninu Božjeg nauma u njima.

Treći dio donosi sučeljavanja iz kojih proizlaze pastoralne perspektive prije svega glede naviještanja evanđelja obitelji u različitim sredi-

nama (br. 29-38) ukazujući da ono predstavlja jednu urgentnost nove evangelizacije pri čemu su sinodski oci više puta istaknuli kako su katoličke obitelji u snazi milosti sakramenta ženidbe pozvane i same biti aktivni subjekti obiteljskog pastoralnog (br. 30).

Uočeno je da je Crkva koja propovijeda o obitelji znak proturječja te da se zbog toga od čitave Crkve traži zaokret u načinu na koji vrši svoje poslanje ne zaustavljajući se na čisto teorijskom navještaju odvojenom od stvarnih problema osoba te imajući na umu da je kriza vjere dovela do krize braka i obitelji (br. 32).

Zaključeno je kako je potreban zaokret i u govoru kako bi ovaj postao doista snažan i djeilotvoran ne predviđavajući samo pravila već i predlažući vrijednosti te tako pomažući ljudima da iskuse da je evanđelje obitelji odgovor na najdublja očekivanja osobe (br. 33). Sinodski oci su Božju riječ prepoznali kao izvor života i duhovnosti za obitelj (br. 34), a kršćansku ženidbu kao poziv koji se prihvata s prikladnom pripravom na put vjere, uz zrelo razlučivanje te ju se ne smije smatrati samo nekom kulturnom tradicijom ili društvenom odnosno pravnom potrebom. Zbog toga je potrebno osmislitи oblike praćenja osobe i bračnog para na način da prenošenje sadržaja vjere ide ruku pod ruku s iskustvom života koje pruža čitava crkvena zajednica (br. 36).

U više je navrata istaknuta potreba korjenite obnove čitave pastoralne prakse u perspektivi evanđelja obitelji, nadilazeći individualističke poglede koje ovu još uvijek karakteriziraju. Zato se opetovano insistiralo na nužnosti da se u tome svjetlu obnovi formaciju prezbitera, đakona, katehista i ostalih pastoralnih djelatnika, kroz veće uključivanje samih obitelji (br. 37). Također, ukazano je kako je nužno produbiti dijalog i suradnju s društvenim strukturama te treba poticati i podupirati laike koji se, kao kršćani, zauzimaju na kulturnom i društveno-političkom polju (br. 38).

U nastavku dokumenta iskazana je potreba veće zauzetost čitave kršćanske zajednice oko priprave zaručnika za ženidbu i njihovom vođenju na tom putu pri čemu je nužno podsjećati na važnost kreposti, a poglavito kreposti čistoće (br. 39). Zatim, naglašena je važnost praćenja prve godine bračnog života u čemu je od velike važnosti prisutnost iskusnih bračnih parova osobito u župama ističući značaj obiteljske duhovnosti, molitve i sudjelovanja na nedjeljnoj euharistiji (br. 40).

Završni dijelovi dokumenta obrađuju pastoralnu skrb za osobe koji žive u građanskom braku ili izvanbračnoj zajednici (br. 41-43); liječenje ranjenih obitelji (br. 44-54) jer kada ženidbeni drugovi dožive probleme u svojim odnosima, moraju moći računati na pomoć i praćenje Crkve

koja svoje članove – svećenike, redovnike i vjernike laike mora uvesti u „umijeće praćenja drugoga“. Posebno razlučivanje je nužno za pastoralno praćenje razvedenih, rastavljenih i ostavljenih (br. 47).

Veliki je broj sinodskih otaca istaknuo nužnost pojednostavljenja i ubrzanja postupaka za priznavanje slučajeva ništavnosti, koji će po mogućnosti biti potpuno besplatni. Pojavili su se različiti prijedlozi, a razmišljalo o mogućnosti da rastavljeni i ponovno oženjeni pristupaju sakramentima pokore i euharistije (br. 52) no uz točku koja progovara o pastoralnoj pozornosti prema osobama istospolne orientacije (br. 55) upravo je ta točka imala najviše glasova protiv (non placet). Problematizirano je još prenošenje vjere u suvremenim obiteljima kao i pitanje pada nataliteta koje ugrožava odnose među naraštajima i budućnost čini neizvjesnom (br. 57-59).

Također, dotaknut je i odgoj kao jedan od temeljnih izazova s kojima se suočavaju današnje obitelji, a uočena je dragocjena uloga Crkve u pružanju potpore obiteljima i podupiranja roditelja u njihovoj odgojnoj zadaći uviđajući da su pastoral i marijanska pobožnost polazišna točka za naviještanje evanđelja obitelji. U zaključku spominje se poziv pape Franje na hrabrost vjere i ponizno i iskreno prihvaćanje istine u ljubavi.

Budući da je tema sinode bila vezana uz novu evangelizaciju u kojoj se obitelj shvaća kao subjekt spomenuo bih kongres „Kršćanska obitelj – subjekt evangelizacije“ koji je Papinsko vijeće za obitelj organiziralo u studenom 2010. Predavanja i brojni predstavljeni primjeri dobrih praksi s toga kongresa prevedeni su i na hrvatski jezik te ću vam ih rado poslati e-poštom.

### „Lineamenta“

Sadrži 46 pitanja koja slijede strukturu „Relatio Synodi“, a zamišljena su da ga prodube te da na temelju iskustava, dobrih praksi i konstruktivnih prijedloga dođe do konkretnih odgovora koji će onda poslužiti sinodalnim ocima za raspravu i u konačnici za sastavljanje poslijesinodalnog dokumenta. Ne bih se ovdje na njima previše zadržavao, jer su ih biskupi do sada već trebali zaprimiti u hrvatskom prijevodu, pa će se u narednom razdoblju na njih odgovarati u našim biskupijama, a vjerujem i u okviru Vojnog ordinarijata.

### Direktorij za obiteljski pastoral Crkve u Hrvatskoj (2002.)

Nakon što ga je HBK odobrila na svom XXIII. plenarnom zasjedanju održanom u listopadu 2001. u Požegi dekretom od 8. rujna 2002. dopušteno je objavlјivanje Direktorija s ciljem poticanja i obnove obiteljskog pastoralnog. Usporedno, odlukom HBK u ožujku 2002. utemeljen je i Ured HBK za obitelj, kojemu je nedavno preminuli p.

Jure Bosančić bio prvi predstojnik, a ja sam njegov voditelj i trenutno jedini djelatnik. Dopustite mi ukratko vas upoznati sa sadržajem Direktorija. Podijeljen je u sedam poglavlja, od kojih prva tri: „Božji naum o braku i obitelji“, „Čovjek u braku i obitelji – put Crkve“ te „Poslanje obitelji u Crkvi i društvu“ daju osnove na temelju apostolske pobudnice Obiteljska zajednica sv. Ivana Pavla II. iz 1981. Četvrto poglavlje naslovljeno: „Situacija braka i obitelji u Hrvatskoj“ donosi pregled stanja. No budući da je riječ o stanju do 2001. godine s pravom možemo ustvrditi da je ono danas uvelike lošije nego prije 14 godina. To se da potkrijepiti konkretnim pokazateljima. Uzmimo samo situacije oko smanjenog broja sklopljenih brakova i povećanog broja razvoda posljednjih pet godina.

godina	ukupno vjenčanja	građanski oblik	vjerski oblik	% u vj. obliku
2009.	22382	8165	14217	64
2010.	21294	8318	12976	61
2011.	20211	8354	11857	59
2012.	20323	8555	11768	58
2013.	19169	8302	10867	57

Usto, zabrinjava što se postotak vjenčanja pred vjerskim službenikom uporno smanjuje (čak 7% manje od 2009. do 2013.), ili u apsolutnom iznosu 3.350 brakova u vjerskom obliku je sklopljeno manje 2013. nego 2009. prema službenim podacima Državnog zavoda za statistiku.

U petom poglavlju Direktorija obrađuje se crkveno djelovanje za brak i obitelj počevši od priprave za brak i obiteljski život (situacija mladih; dalja, bliža i neposredna priprava te pastoralno zaručništvo o čemu će biti riječi na IV. pastoralno-katehetskom kolokviju za svećenike 3. i 4. ožujka ove godine), preko slavljenja sakramenta ženidbe (značenje i liturgijske upute) i širokog polja djelovanja u poslijerenidbenom pastoralu (pastoral mladih brakova i obitelji, pastoralna skrb za brak i obitelj u vremenu rađanja djece, starosni brak, udovištvo, obitelj u teškoćama) sve do razrade stanja brakova u teškoćama i neregularnim situacijama (osnovni kriteriji prosudbe i različite posebne situacije).

Šesto poglavlje Direktorija donosi pregled djelatnika i struktura obiteljskog pastoralnog. U materijalima ste u tekstualnom obliku dobili upravo to poglavlje kao i na tom tekstu utemeljen tabični prikaz na poleđini kojega je i prijedlog ustroja.

Dopustite mi podrobnije razložiti taj dio.

U sedmom poglavlju obrađena je ženidba i obitelj u kanonskom i partikularnom pravu nakon čega slijedi zaključak iz kojega bi izdvojio poziv svim pastoralnim djelatnicima Crkve, svim kršćanicima, kršćanskim bračnim parovima i obiteljima te svim ljudima dobre volje da složno i odgovorno, kritički i samokritički, preuzmu svoj dio odgovornosti za povjesni trenutak i za budućnost hrvatskog naroda. Na tome tragu ovdje valja spomenuti i temu Drugog nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji koji će se održati u nedjelju 19. travnja ove godine u svetištu Majke Božje Trsatske u Rijeci. Naime, tema je „Obitelj – nositeljica života, nada i budućnost Hrvatske“ jer je činjenica da bez obitelji i novih života nema budućnosti ni naroda ni naše Domovine.

Na Direktorij za obiteljski pastoral nadovezuje se i nešto noviji *Direktorij za pastoral sakramenata u župnoj zajednici* koji je HBK izdala 2008. i koji u svom sedmom poglavlju obrađuje sakrament ženidbe (br. 212-239). Vremensko ograničenje ovoga izlaganja ne dopušta mi zalaziti u njegov sadržaj, ali ga svakako toplo preporučujem svima koji ga do sada nisu imali prigodu proučavati.

### **Postojeća iskustva i mogućnosti razvoja**

Pripremajući se za ovo izlaganje krenuo sam istražiti postoje li već neka iskustva u pastoralnom radu s obiteljima vojnika i redarstvenika. Potraga na različitim jezicima, u vremenu koje sam imao na raspolaganju dovela me je prvo do knjige "Ministri di pace. Le famiglie dell'Esercito Europeo pietre vive per la fabrica del futuro. La S. Famiglia cuore dei valori universali" - "Poslužitelji europskih vojnika kao živo kamenje za izgradnju budućnosti. Sveta obitelj srce sveopćih vrednota", tiskanu 2002. godine u Rimu u izdanju Papinskog sveučilišta Gregoriana.

U njoj autor don Francesco Argenterio analizira život obitelji djelatnih vojnih osoba, strukturalne promjene talijanskih oružanih snaga te što znači biti dio vojnih postrojbi koje nisu više samo nacionalne već i međunarodne. Po mnogo čemu njegova su istraživanja i zapažanja svojevrsna novost o kojoj se u vrijeme pisanja knjige malo znalo i govorilo.

Nažalost, u kratko vrijeme knjigu nije bilo moguće nabaviti u tiskanom obliku, već sam mogao pročitati samo neke izabrane stranice preko „Google books“ usluge. Ono što se može zaključiti iz dostupnog teksta jest da autor polazeći od smjernica apostolske pobudnice svetoga Ivana Pavla II. "Novo millennio ineunte" smatra kako iz specifičnih problema i situacija s kojima se susreću obitelji vojnika proizlazi važna uloga

vojnih kapelana kao djelatnika obiteljskog pastoralnog. Primjećuje, nadalje, promjenu u nazivima ministarstava pod čijom su nadležnosti oružane snage: od ministarstva rata početkom prošlog stoljeća, preko ministarstva obrane, pa sve do ministarstva mira, kako bi se po njegovom mišljenju trebala nazivati, a u kojima djelatne vojne osobe i njihove obitelji imaju temeljnju ulogu. Upravo iz toga proizlazi i naslov knjige, ali i središnja misao mojeg današnjeg izlaganja.

Naime, kako bi vojnici i redarstvenici u obavljanju svojih profesionalnih dužnosti bili istinski čuvari, promicatelji, poslužitelji te svjedoči mira i rada u društvu i mirovnim misijama prije svega moraju imati mir i red u svojim dušama, a odmah potom u svojim obiteljima.

U tom kontekstu vrijedi izdvojiti i poruku pape Benedikta XVI. za Svjetski dan mira 2011. u kojoj u točki 4. naslovljenoj *Obitelj – škola slobode i mira* stoji: "Ako je vjerska sloboda put koji vodi do mira, vjerski odgoj je povlašteni put za osposobljavanje novih naraštaja da prepoznaju u drugome svoga brata i svoju sestruru, s kojima se želi zajedno kročiti i surađivati kako bi se svi osjetili živim udovima iste ljudske obitelji, iz koje nitko ne smije biti isključen. (...) Obitelj, ta prva stanica društva, ostaje prvi prostor odgajanja za skladne odnose na svim razinama ljudskog suživota, kako na nacionalnoj tako i na međunarodnoj razini. To je put kojim treba mudro ići da bi se izgrađivalo stabilno i solidarno društvo, da bi se pripravilo mlade da preuzmu vlastite odgovornosti u životu, u jednom slobodnom društvu, u duhu razumijevanja i mira."

Ovdje želim istaknuti kako se stječe dogodjaj da su, zbog specifične prirode svoga posla i s njime vezanih rizika, vojnici odnosno policijski i njihove obitelji izložene većim pritiscima i opterećenjima od prosječnih obitelji. O tome u Hrvatskoj, koliko je meni poznato, nemamo relevantnih istraživanja kojima bismo to mogli potkrnjepiti, no vjerujem da to vi kao vojni i policijski kapelani opažate u vašoj pastoralnoj praksi – primjerice u postotku razvedenih u usporedbi s postotku razvedenih u općoj populaciji.

Iz toga proizlazi da je tim obiteljima potrebno pružiti primjerenu i organiziranu pastoralnu skrb. No postavlja se pitanje kako to učiniti? Postoje li već neka iskustva? Odgovor na pitanje pronašao sam u Italiji gdje je na inicijativu tamošnjeg vojnog ordinarija mons. Santa Marci ana prvo okupljen tim, a zatim prije koji mjesec uspostavljen Biskupijski vojni centar za obitelji i život. Dopustite mi ukratko ga predstaviti i uzeti kao potku razvoja obiteljskog pastoralnog sklopa Vojnog ordinarijata u RH, dakako vodeći računa o situaciji u nas kako u društvu tako i u Crkvi.

**Biskupijski vojni centar za obitelj i život** u središte stavlja "osobu u odnosu" polazeći od:

**Metode:** Centar, kako mu i sam naziv govori, koristi antropološko-biblijsku metodu stavljući osobu u odnos prema obitelji i životu;

**Cilja:** žečeći smjestiti "osobu u odnosu" prema ljudskom životu, prati ju se u svim njenim fazama i situacijama;

**Objekta:** koji je "slušanje" kako bi se razumjelo i odgovorilo na različite životne situacije te bilo u službi osoba i njihovog formiranja;

**Subjekta:** koji je obitelj i život pred neprestanim izazovom rasta;

**Nakane:** promicanje obitelji i života u svim aspektima: od svetosti i nepovredivosti života preko vrednovanja ljubavi i spolnosti do smisla patnje i smrti; odnosno u konačnici: dostojanstva osoba u svim njenim odnosima te u njenoj fizičkoj, psihičkoj i duhovnoj cjelovitosti.

#### **Usto, Centar je:**

- mjesto slušanja i formacije;
- model koji nadahnjuje (rada, organiziranja različitih lokalnih i regionalnih stvarnosti);
- referentna točka Vojnog ordinarijata za pastoral braka i obitelji na biskupijskoj razini;

#### **te ima ulogu:**

- povezivanja i ujedinjavanja obiteljskog pastoralna Crkve na razini Vojnog ordinarijata (IT: 16 zona / HR: 20 vojnih kapelanija u 4 dekanata i 22 policijske kapelaniye u 5 dekanata);
- nadgledanja i unapređivanja tečajeva priprave za brak (projekt unapređenja bliže priprave za brak, zaručnički vikendi);
- stvaranja obiteljskih skupina/zajednica (Priručnik ZG nadbiskupije);
- formacije odgovornog bračnog para za svako pastoralno područje (na pr. KBF Đakovo – Sveučilišni poslijediplomski specijalistički studij pastoralne teologije - smjer Pastoral obitelji, Sveučilišni specijalist pastoralna obitelji; Metropolitanski pastoralni institut u Rijeci – Teološko-katehetski seminar za pastoralne suradnike i župne animatore – grupa obiteljski animator; Schonstattski pokret: Akademija za obiteljsku pedagogiju o. Kentenicha; HZBS);
- promicanja pastoralna zvanja budući da je obitelj sama poziv, ali i rasadište duhovnih zvanja;
- primicanje molitve kao cilja i ishodišta obiteljskog poziva (na pr. Vikend-duhovna obnova za bračne parove Riječke nadbiskupije).

#### **Tim Centra čine:**

**don Rosario Scibilia** (direktor), doktor moralne teologije, vojni kapelan;

**dr. Paola Pellicanò**, ginekologinja iz Studijskog centra za prirodnu regulaciju plodnosti Katoličkog rimskog sveučilišta (nudi savjetovanje o pro-

blemima bračne plodnosti ili u teškoćama vezanim za život i spolnost);

**prof. Francesco Catozzella**, predaje bračno pravo na Papinskom lateranskom sveučilištu u Rimu;

**dr. Maria Cristina Bresciani**, doktorica kanonskog prava na crkvenom sudištu regije Sardo (zajedno s prof. Catozzella nudi savjetovanje onima koji žele pokrenuti postupak proglašenja ništetnosti ženidbe);

**dr. Annamaria Sarto**, psihoterapeutkinja (sudjeluje u pripravi za brak i nudi psihoterapeutsku pomoć);

**mons. Giulio Sembeni**, doktor kanonskog prava pri Svetoj Stolici (programi molitve za one koji žive razdvojeni, rastavljeni ili žive u drugom obliku zajednice)

**mons. Pietro Campominosi**, duhovnik sjemeništa Vojnog ordinarijata (sudjeluje u pripravi za brak i nudi duhovnu pratnju);

**don Antonio Coppola**, doktor dogmatske teologije, vojni kapelan i dekan 10. pastoralne zone (sudjeluje u pripravi za brak i nudi duhovnu pratnju).

Preko kolega u Uredu za obiteljski pastoral CEI stupio sam u kontakt s don Rosariom te dr. Bresciani i prof. Catozzellom od kojih sam saznao njihove prve korake i planove: pripremaju Statut Centra; provode tečajeve priprave za brak; planiraju otvoriti svojevrsno savjetovalište kao mjesto slušanja i pratnje za obitelji te planiraju zatražiti od dekana da odrede jedan bračni par koji će na jesen proći formaciju u cilju ujednačavanja pastoralne prakse u svim pastoralnim zonama.

#### **Zaključak**

Polazeći od aktualnih smjernica opće i domovinske Crkve te na temelju predstavljenog talijanskog iskustva možemo zajednički promišljati o mogućnostima razvoja obiteljskog pastoralna za osobe pod nadležnošću Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj.

Mogući koraci mogli bi se sažeti kako slijedi: sondiranje stanja (upitnik); okupljanje tima (odbora, povjerenstva), uspostava centra za obitelj i život (savjetovališta), određivanje suradničkih bračnih parova i njihova formacija, osmišljavanje projekata i ponude programa.

Dakako da u svemu treba uzeti u obzir ljudske i finansijske resurse kao i druge datosti, ali i pouzdati se u Božju providnost i zagovor zaštitnika kapelanija. U svemu možete računati na pomoć i suradnju Ureda HBK za život i obitelj. No ništa nas ne lišava odgovornosti da učinimo sve što je u našoj moći da se stvari krenu razvijati kako bi osobe pod nadležnosti Vojnog ordinarijata u RH i njihove obitelji uistinu vidjele obiteljsko lice Crkve te ju doživjele kao majku, a ne kao mačehu. ■

<p><b>Uprava Vojne biskupije Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj</b></p> <p>Ksaverska cesta bb HR - 10 000 Zagreb tel: +385 1 4670 660 (centrala) tel: +385 1 4670 659 (centrala) faks: +385 1 4670 662 <a href="http://www.vojni-ordinarijat.hr">www.vojni-ordinarijat.hr</a> <a href="mailto:uprava@vojni-ordinarijat@morp.hr">uprava@vojni-ordinarijat@morp.hr</a> <a href="mailto:vojni.ordinarijat@morp.hr">vojni.ordinarijat@morp.hr</a></p> <p><b>Mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij</b></p> <p><b>O. Jakov Mamić, generalni vikar</b> tel: +385 1 3784 489 <a href="mailto:jakov.mamic@morp.hr">jakov.mamic@morp.hr</a></p> <p><b>Don Josip Stanić, biskupski vikar za pastoral</b> tel: +385 1 4670 660 mob: 091 / 4554 648 (specijal 82648) <a href="mailto:josip.stanic@morp.hr">josip.stanic@morp.hr</a></p> <p><b>Robert Stipetić, kancelar</b> tel: +385 1 4670 660 <a href="mailto:robert.stipetic@morp.hr">robert.stipetic@morp.hr</a></p> <p><b>Dragan Logarušić, ekonom</b> tel: +385 1 4568 572 mob: +385 99 5793 911 <a href="mailto:dragan.logarusic@morp.hr">dragan.logarusic@morp.hr</a></p> <p><b>S. M. Gordana Miškić, tajnica Vojnog ordinarijata</b> tel: +385 1 3784 389 <a href="mailto:gmisskic@morp.hr">gmisskic@morp.hr</a></p> <p><b>Marinko Nikolić, osobni tajnik vojnog ordinarija</b> tel: +385 1 4568 587 <a href="mailto:marinko.nikolic@vojni-ordinarijat.hr">marinko.nikolic@vojni-ordinarijat.hr</a></p>	<p><b>Samostalni odjel za potporu Vojnom ordinarijatu (MORH)</b></p> <p>Vojni ordinarijat u RH Odjel za potporu Vojnom ordinarijatu Ksaverska cesta bb HR - 10 000 Zagreb tel: +385 1 2391 525 (specijal 26525) faks: +385 1 2391 496 (specijal 26496)</p> <p><b>Bojinik Petar Klarić, voditelj Odjela</b> tel: +385 1 4670 657 <a href="mailto:perica.klaric@morp.hr">perica.klaric@morp.hr</a></p> <p><b>Vladimir Krpan, osobni tajnik generalnog vikara</b> tel: +385 1 4568 580 <a href="mailto:vladimir.krpan@morp.hr">vladimir.krpan@morp.hr</a></p> <p><b>Mladen Čobanović, viši stručni savjetnik za organizaciju</b> organizaciju tel: +385 1 4670 660 <a href="mailto:mladen.cobanovic@morp.hr">mladen.cobanovic@morp.hr</a></p> <p><b>Marija Vukovojac, stručni savjetnik</b> tel: +385 1 4670 660 <a href="mailto:marija.vukovojac@morp.hr">marija.vukovojac@morp.hr</a></p> <p><b>Robert Šarkanjić, policijski službenik za organizaciju i potporu</b> međunarodnu vjersku suradnju tel: +385 1 2391 523 (specijal 26523) mob: 099 / 7031 578 (specijal 85620) <a href="mailto:bsarkanji@mup.hr">bsarkanji@mup.hr</a></p> <p><b>Darko Šantek, policijski službenik za organizaciju i potporu</b> tel: +385 1 2391 528 (specijal 26528) mob: 091 / 4563 958 (specijal 82958) <a href="mailto:dsantek@mup.hr">dsantek@mup.hr</a></p> <p><b>Sanja Vrkoslav Horvat, administrativna tajnica</b> tel: +385 1 2391 525 (specijal 26525)</p>	<p><b>Samostalna služba za suradnju s Vojnim ordinarijatom (MUP)</b></p> <p>Policijска академија Авенија Гојка Шушка 1 HR -10 000 Zagreb tel: +385 1 2391 525 (specijal 26525) faks: +385 1 2391 496 (specijal 26496)</p> <p><b>Josip Zagorščak, voditelj Službe</b> tel: +385 1 2391 525 (specijal 26525) mob: 098 470 781 (specijal 84484) <a href="mailto:jzagorscak@mup.hr">jzagorscak@mup.hr</a></p> <p><b>Mato Topić, policijski službenik za međunarodnu vjersku suradnju</b> tel: +385 1 2391 527 (specijal 26527) mob: 091 4554 649 (specijal 82649) <a href="mailto:mtopic@mup.hr">mtopic@mup.hr</a></p> <p><b>Mario Dokmanić, policijski službenik za međunarodnu vjersku suradnju</b> tel: +385 1 2391 523 (specijal 26523) mob: 099 / 7031 578 (specijal 85620)</p>
--	--	--

ZAŠTITNIK KAPELANJE	POSTROJBA	KONTAKT UREDA	KAPELAN	POMOĆNIK KAPELANA
„Sveti Ivan Pavao II“ 22. listopada	MORH I GS OS RH Stančićeva 6 Zagreb	tel: 01/486-1345 faks: 01/456-7986	fra Marko Medo mob: 098/9044-000	stn Srećko Žmalet strecko.zmalet@morph.hr tel: 01/456-8080 mob: 091/7635-866
„Bl. Alojzije Stepinac“ 10. veljače	Zapovedništvo HKoV Karlovac	tel: 047/626-388 faks: 047/626-536	p. Vladislav Mandura, dekan Karlovac vladislav.mandura@morph.hr mob: 091/586-3400	stn Dražen Culig drazen.culig@morph.hr mob: 091/8811-862
„Sv. Andeli čuvari“ 2. listopada	Inženjerijska pukovnija Karlovac	tel: 047/626-603 faks: 047/626-622		nar Daniel Radinović 098/186-3426 tel: 047/626-621
„Gospa Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta“ 11. rujna	Motorizirana bojna „Paudi“ vojarna „Kralj Žvonimir“ Knin	tel / faks: 022/617-841	fra Ilijia Mikulić mob: 098/432-607	voj Matko Burzuk marko.burzuk@morph.hr mob: 091/533-8266
„Sv. Martin Tourski“ 11. studenoga	BSD Delnice	tel: 051/652-806 faks: 051/652-940	p. Mirko Vučkoja mob: 099/6226-236	stn Anton Žic anton.zic@morph.hr mob: 098/917-0427
„Sv. Petar i Pavao“ 29. lipnja	Zapovedništvo HRZ i PZO 91. zrakoplovna baza Zagreb	tel: 01/6228-862 faks: 01/6228-484	o. Viktor Grbeša mob: 098/9737-473	voj Lovren Tomkić mob: 098/946-7773
„Sv. Nikola Biskup“ 6. prosinca	Zapovedništvo HRM Središte za obuku HRM Split	tel: 021/354-913 faks: 021/354-323	don Branimir Projic branimir.projic@morph.hr mob: 098/510-737	ds Manda Sartori tel: 021/354-323 mob: 098/9554-177
„Sv. Nikola Biskup“ 6. prosinca	Flotila HRM, Obalna straža Pomorska baza Split Split	tel: 021/354-160 (650) faks: 021/354-650	o. Jozo Mravak mob: 091/579-4868	sk Darijo Rajić mob: 098/744-330
„Sv. Nikola Tavelić“ 14. studenog	Središnja El Velika Buna VOB Ogulin	tel: 01/2025-830 faks: 01/2025-879	vlč. Željko Savić mob: 099/873-2239	npr Ranko Vrban mob: 098/969-6794
„Sv. Petar i Pavao, apostoli“ 29. lipnja	Mehanizirana bojna „Gromovi“ GMB, i Mechanizirana bojna „Tigrovi“ GMB Petrija	tel: 044/562-149 faks: 044/562-230	vlč. Matija Žugaj mob: 091/151-2524	Nenad Veriga mob: 098/906-0816
„Sv. Ilija Prorok“ 20. srpnja	GOMBR Vinčevci	tel: 032/348-460 faks: 032/348-460	vlč. Alojz Kovacek alojz.kovacek@morph.hr mob: 091/725-0821	prč Mario Barišić mob: 098/886-306
„Kraljica svete Krunice“ i „Sv. Ivan Kapistran“ 7. listopada	Gardijska motorizirana brigada Knin	tel: 022/617-810 faks: 022/617-722	fra Božo Anđić mob: 098/760-979	stn Borislav Lapenda mob: 091/172-8512
„Uzvišenje svetog Križa“ 14. rujna	1. motorizirana bojna „Vukovi“ voj. „Eugen Kvaternik“ Gospic	tel: 053/577-201 faks: 053/577-201	vlč. Ivan Blaževac mob: 098/904-983 iblaževac@yahoo.com	prč Darko Boban darko.boban@morph.hr
„Sv. Franjo Asiški“ 4. listopad	Zapovedništvo ZOD „FKF“ MB „Šokolovi“ i „Pume“ Osijek	tel: 031/236-623 faks: 031/236-841	o. Ante Mihalević, dekan Osječ ane.mihalevic@morph.hr mob: 098/269-599	stn Dolores Recić-Vragović drecic@morph.hr mob: 091/5570-112
„Bl. Ivan Merz“ 10. svibnja	SBO i Topničko-raketna bojna GMB poligon „Eugen Kvaternik“ Slunji	tel: 047/626-824 faks: 047/626-846	don Milenko Majić mmajic@morph.hr mob: 098/924-1483	prč Marian Puljić mob: 099/2486-662
„Sv. Valentin“ 14. veljače	Počasno-zastitna bojna Zagreb	tel: 01/4566-344 (367) faks: 01/4566-368	o. Zdravko Barić, dekan Zagreb mob: 091/576-2764	stn Vinka Rogić vinka.rogic@morph.hr mob: 098/532-045
„Sv. Mihail arkandeo“ 29. rujna	HVU „Petrar Zrinski“ Zagreb	tel: 01/3786-004 (272) faks: 01/3784-657	p. Zoran Vujičić mob: 098/337-162	stn Antun Mandić amandic@morph.hr mob: 091/786-1333
„Sv. Gabrijel arkandeo“ 29. rujna	Središte za obuku HRZ i PZO, 93. zrakoplovna baza Zadar	tel: 023/358-209 (239) faks: 023/358-209	o. Ivo Topalović, dekan Split mob: 098/423-533	
„Sv. Ivan Krstitelj“ 24. lipnja	SzCoIDL Požega	tel / faks: 034/245-117	vlč. Željko Volarić mob: 098/340-798	
„Sv. Obitelj“ 28. prosinca	ZZP Zagreb	tel: 01/6631-318 faks: 01/6631-296	vlč. Slavko Rajić slavko.rajic@morph.hr mob: 098/1632-359	nprč Damir Sedlar mob: 091/943-0134
„Sv. Antun Padovanski“ 13. lipnja	Dom Glavnog stožera Zagreb	tel: 01/6631-299 faks: 01/6631-397		
„Sv. Sebastijan“ 20. siječnja	Zapovedništva Oklopne i Tenkovske bojne „Kune“ GOMB Dakovo	tel: 031/839-166 faks: 031/839-156	p. Drago Majić mob: 098/186-6901	

„Majka Božja Kamenitih vrata“ 31. svibnja	MUP PU zagrebačka Petrinjska 20 10 000 Zagreb	tel: 01/4563 295 (293) faks: 01/4563 699	vlč. Marin Drago Kozić mob: 099/6042 567 (spec. 86084)	Mišo Josipović mijosipovic@mup.hr Luka Galčić
„Sv. Mihovil arkandeo“, podružnica Split 29. rujna	MUP PU splitsko-dalmatinska 2. Policijska postaja 21 000 Split	tel: 021/215-659 faks: 021/307-512	fra Žarko Relota Mob: 099/4965-535 (spec. 86867)	tel. 021/307 511 (specijal 40 511) fax. 021/307 512 mob: 098 9591-333
„Sv. Mihael arkandeo“ 29. rujna	MUP Policijska akademija Av. G. Šuska 1 10 000 Zagreb	tel/faks: 01/2391-490 (specijal 26 490)	fra Frano Musić mob: 099/2584-982 (spec. 86011)	Luka Norac Kevo tel. 01/2391 526 (specijal 26 526) mob: 091/4563-866
„Sv. Vid“ 15. lipnja	MUP PU primorsko-goranska 1. Policijska postaja 51 000 Rijeka	tel: 051/430-495 faks: 051/430-687	p. Mirko Vučkoja mob: 099/6226-236	Vinko Bakula tel: 01/3788 853 (specijal 88 853) mob: 091/4563-805
„Sv. Mihael arkandeo“ 29. rujna	MUP Zagreb Sjedište i Ravnnateljstvo Av. gr. Vukovara 33	tel: 01/6122-712 (715) faks: 01/3788-633	o. Stjepan Hračač, dekan mob: 099/2113-891 (spec. 84048)	Vinko Bakula tel: 01/3788 853 (specijal 88 853) mob: 091/4563-805
„Sv. Mauro“ 21. studenoga	MUP PU istarska Trg Republike 1 52 100 Pula	tel: 042 372 392 (spec. 86 087)	vlč. Ilija Jakovljević mob: 099/4965-534 (spec. 86866)	
„Sv. Juraj“ 23. travnja	MUP PU varadinska Ivana Miliceva 10 42 000 Varaždin	fax: 043/251-771	vlč. Ivica Horvat tel./faks: 042/749-400 mob: 099/2680-732 (spec. 86088)	
„Sv. Matej“ 21. rujna	MUP PU bijelovarsko-bilogorska Vlahe Paletka bb 43 000 Bjelovar	tel: 031/237-553 faks: 031/237-267	preč. Damir Vrabec mob: 099/4965-536 (spec. 86868)	
„Sv. Jeronim“ 30. rujna	MUP PU osječko-baranjska Trg Lavoslava Ružičke 1 31 000 Osijek	tel: 031/237-553 faks: 031/237-267	p. Željko Rakošec zrakosec@mup.hr mob: 099/7065-885 (spec. 85682)	
„Sv. Luka evanđelist“ 18. listopada	MUP PU šibensko-kninska Velimiria Skorpika 5 22 000 Šibenik	fax: 022/ 347-284	don Darko Poljak mob: 099/2680-733 (spec. 86089)	
„Sveti Filip i Jakov, apostoli“ 3. svibnja	MUP PU zadarska Andrije Hebranga bb 23 000 Zadar		o. Ivo Topalović mob: 098/423-533	
„Sveti Marko Krizevčanin“ 7. rujna	MUP PU koprivničko-križevačka Trg Eugena Kumičića 18 48 000 Koprivnica		vlč. Ozren Bizek mob: 099/2680-731 (spec. 86087)	
„Sveti Hrvatski mučenici“ 9. rujna	MUP PU ličko-senjska Ulica Hrvatskog sokola 2 53 000 Gospić		vlč. Ivan Blaževac mob: 099/2680-729 (spec. 86085)	
„Sv. Josip“ 19. ožujka	MUP PU karlovačka Trg hrvatskih redarstvenika 6 47 000 Karlovac	tel: 047/ 664-143 faks: 047/ 664-385	vlč. Andrija Markač mob: 098/213-393	Senka Staroveški tel.: 047/ 664-460
„Sv. Vinko Pallot“ 22. siječnja	MUP PU požeško-slavonska Josipa Runjanina 1 34 000 Požega		vlč. Željko Volarić mob: 098/340-798	
„Sv. Kvirin Sisački“ 4. lipnja	MUP PU sisačko-moslavačka Rimska 19 44 000 Sisak		don Milenko Majić mob: 098/924-1483	
„Sv. Euzebij i Polion“ 29. svibnja	MUP PU vukovarsko-srijemska Glagoljska 27b 32 100 Vinkovci		p. Željko Rakošec zrakosec@mup.hr mob: 099/7065-885 (spec. 85682)	
„Sv. Marko evangelist“ 25. travnja	MUP PU brodsko-posavska Ivana Mažuranića 9 35 000 Slavonski Brod		vlč. Davorin Andić mob: 099/4965-533 (spec. 86865)	
„Sv. Vlaho“ 3. veljače	MUP PU dubrovačko-neretvanska Dr. Ante Starčevića 13 20 000 Dubrovnik		don Ivan Borić mob: 099/2680-735 (spec. 86091)	
„Sv. Nikola biskup“ 6. prosinca	MUP PU krapinsko-zagorska Matije Gubca 53 49210 Zabok		vlč. Marin Drago Kozić mob: 099/2680-728 (spec. 86084)	
„Sv. Franjo Asiški“ 4. listopada	MUP PU medimurska Jakova Čotovca 7 40 000 Čakovac		vlč. Ivica Horvat mob: 099/2680-732 (spec. 86088)	
„Bl. Alojzije Stepinac“ 10. veljače	MUP PU virovitičko-podravska Trg bana Josipa Jelačića 19 33 000 Virovitica		vlč. Ozren Bizek mob: 099/2680-731 (spec. 86087)	